

Володимир Поліщук

***ВЕСІЛЬНИЙ
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР
МІЛІЦІЇ***

Володимир Поліщук

ВЕСІЛЬНИЙ ГЕНЕРАЛ-МАЙОР МІЛІЦІЇ

**м. Кропивницький,
2022**

УДК 82-7
ББК 84-4

П100

Поліщук Володимир

Весільний генерал-майор міліції / В.В.Поліщук.– Кропивницький:
Суб'єкт видавничої справи ФО-П Ротар Н.М. Серія ДК №7321,
2022. –126с.

ISBN 978-966-150-087-10

У книзі зібрані курйозні та смішні пригоди, які сталися
під час служби в органах внутрішніх справ з автором та його колегами.
Видання друге, доповнене, перша книга вийшла у 2019 році.

УДК 82-7
ББК 84-4
ISBN 978-966-150-087-10
© В.Поліщук, 2022

ПИЙ НА ЗДОРОВЛЯ

Симоненки будували нову хату. Стіни із лампачу уже стояли. У суботу мали прийти родичі та знайомі, щоб рвати грасу і накидати глиною стелю. А це значить, що двічі на день їх треба годувати. Та якщо за обідом чоловіки вип'ють лише по чарчині, адже працювати треба, то за вечерею — по три, а дехто й більше. Тому треба ставити на стіл у карафінках літрів з десять самогонки.

Вигнавши корову до громадської череди, невістка Наталка затопила плиту за літньою кухнею і поставила на неї баняк з бражкою та установила самогонний апарат.

Дзюрчала оковита у відро більше години. А коли перестала капати, Наталка узяла це відро, а воно було наповнене майже по вінця, і понесла до старої хати та поставила на ослін біля вхідних дверей, де уже грілася під променями вранішнього сонця свекруха. А потім пішла за карафінками до літньої кухні, щоб наповнити їх самогонкою, процідивши її через вату.

Але ці турботи невістки перервав окрик від воріт:

— Доброго вам здоровля! А ми до вас з неприємним візитом, — це був голова сільської ради Дмитро Теличань.

Він відчинив хвіртку і сміливо пішов до старої хати. За Теличанем з опущеними головами йшли депутати сільської ради

Василь Ткачук та Катерина Гончар. А завершував цю несвяткову процесію сільський дільничний Іван Петренко.

— Вибачте, Марино Дементіївно, — сказав, дивлячись собі під ноги, Теличкань, — що турбуємо. Тут анонімка на вас прийшла, що гоните самогонку. В інший час ми, може, і не звернули б на неї уваги. Але зараз, самі розумієте, в країні антиалкогольна кампанія. Тож хочемо того, чи не хочемо, а мусимо перевірити даний сигнал.

— Якщо треба, то шукайте, — байдуже відповіла баба Марина. — Ідіть у хату, шукайте. Проведи їх, Наталко, — звернулася вона до невістки.

— Ви йдіть, а я тут посиджу на ослоні, — сказав дільничний.

Петренко зняв з голови кашкета:

— Жарко сьогодні, ще тільки дев'ята година ранку, а уже так пече, що голова розривається.

— А чого це ти, Миколайовичу, як з хреста знятий? — запитала баба Марина.

— Так учора, теє, був у Копенкуватій. Там дільничний Сливко, ви ж його знаєте, отримав чергове звання, тепер він старший лейтенант. Ну, привітали ми його з колегами... Одним словом, перебрав я, бабо Марино...

— Можна, я зачерпну з відра трохи води, а то у роті пересохло, — продовжив дільничний і, не чекаючи відповіді, узяв з ослона алюмінієву кварту.

— Та пий на здоровля, Миколайовичу, хіба води шкода,

— відповіла баба Марина.

Дільничний понюхав рідину у кварти, а потім повільно став пити. Випив з половину, скривився і поставив кварту на ослін біля відра.

А тут уже з хати вийшли перевіряльники.

— Що ж ви так швидко? — запитав Петренко.

— А що там шукати, усього дві кімнати, і такі малесенькі, — відповів за усіх депутат Ткачук.

— Нічого не знайшли, бабо Марино. Вибачте за те, що потурбували вас, будемо уже йти. Ось у папці ще п'ять таких анонімок лежить, хай їм грець, — сказав винувато голова сільради.

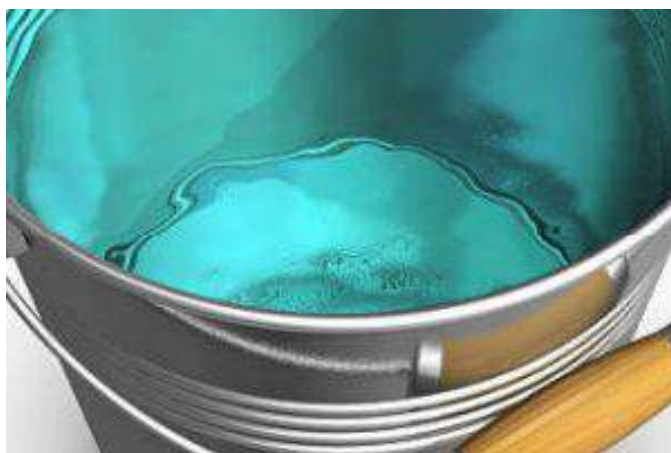
— Ну, то й добре, — резюмував дільничний. — А я так вам і говорив, що даремно ми йдемо до Симоненків. Людям зараз не до самогону — вони он будуються, — тицьнув пальцем дільничний у бік стін майбутнього будинку. — Ти хіба, Петровичу, сам не будувався, хіба не знаєш, що воно таке... У вас у суботу толока, бабо Марино? Якщо не викличуть у район, то теж прийду...

Коли перевіряльники вийшли на вулицю, дільничний сказав їм, що наздожене у Сидорчуків, які були наступні за списком, а сам повернувся назад на подвір'я Симоненків.

— Дементіївно, ваша вода мені сподобалася. Випив

— і стало легше. Налийте з собою півлітра для остаточного виздоровлення.

— Наталко, чуєш, що Миколайович каже? — гукнула баба невістку.

А та уже виносила з льоху пляшку з-під лимонаду, яка була наповнена прозорою рідиною:

— Краще цю візьміть, вона холодненька.

— Спасибі, Дементіївно, за воду. Хороша у вас невістка, розуміє усе з півслова.

— Так хто ж це за воду дякує, Миколайовичу. Пий на здоровля!

КОРОБКА ВІД ОДЕКОЛОНУ

Тричі працівники міліції проводили обшуки у кабінеті начальника обласної рибінспекції, і тричі йшли з нього, піймавши облизня. І ніяк не могли второпати у чому секрет. Зайшов чоловік з поміченими грішми до кабінету, віддав їх рибінспектору, і вийшов. Відразу до кабінету заходять працівники міліції. Обшукали його, але так і не знайшли речового доказу того, що господар кабінету отримав хабара від особи, яку працівники його відомства упіймали на браконьєрстві, і начальник рибінспекції пропонував їй обійтися

меншою кров'ю, тобто, давши йому хабара. Отож, працівники міліції, процідивши свої вибачення крізь зуби, залишали кабінет.

Проте під час четвертого візиту міліції до кабінету начальника рибінспекції він уже не сміявся. А розкрити секрет того, як мічені гроші загадково випаровувалися з кабінету, допоміг випадок.

Водій міліцейського автомобіля, який стояв без опізнавальних знаків за дев'ятиповерхівкою по вулиці Михайлівській у Кіровограді, звернув увагу на «Жигулі» шостої моделі, що були припарковані біля самої будівлі на подвір'ї, а водій кружляв вальсом навколо автомобіля, протираючи ганчіркою кузов, та періодично піднімаючи голову на вікно на другому поверсі. Міліціонер знав, що то вікно фігуранта справи, якою займаються його колеги.

І тут відкрилася кватирка у вікні кабінету начальника рибінспекції і з неї вилетіла невеличка коробочка. Коли вона упала на асфальт, водій швидко підняв її, сів за кермо свого автомобіля і уже збирався їхати, як міліціонер зрозумів, що це хабарник викинув мічені гроші і оперативно перегородив своїм автомобілем дорогу «шістці», не давши їй виїхати на вулицю.

Водій начальника рибінспекції не став мовчати, коли йому натякнули, що чистосердечне зізнання пом'якшить його відповідальність, і розкрив секрет трюку. А він був простий. Начальник рибінспекції отримував хабара, клав гроші до заздалегідь приготовленої коробочки, і відразу викидав її у вікно. Водій, який у цей час крутився біля автомобіля, піднімав коробочку з асфальту, сідав до автомобіля і їхав подалі...

СТАКАН НАСІННЯ

Того дня був футбол. Кіровоградська «Зірка» приймала вінницький «Локомотив». Начальник карного розшуку Іван Петренко не пропускав жодного домашнього матчу. Навіть якщо десь у віддаленому районі області було скоєне убивство, Петренко кидав усі справи і їхав у Кіровоград. На футбол підполковник ходив разом із сусідом-пенсіонером.

Тож і того суботнього дня вони вийшли зі свого будинку по вулиці Пашутінській за півгодини до матчу. Йти було хвилин десять. Перед входом до стадіону з вулиці Гагаріна сиділо кілька жінок, які торгували насінням соняшника. Як завжди, підполковник узяв по стакану для себе та сусіда.

Коли всілися на свої місця, на яких сиділи уже років з двадцять, Петренко озирнувся навкруги, видивляючись, чи немає на трибунах когось із підлеглих. І цей круговий огляд трибун він зупинив на кульку з насінням в руках сусіда. На ньому уверху Петренко побачив до болю знайомий підпис. Це був його підпис.

— Семеновичу, дайте мені свій кульок, а візьміть мій, — попросив Петренко.

Сусід, не розуміючи у чому справа, передав підполковнику свій кульок. А той висипав насіння собі під ноги і рвучко розгорнув аркуш, у який було воно загорнуте. Це була сторінка з оперативно-розшукової справи. Унизу аркуша навпроти слів «начальник відділу карного розшуку УВС Кіровоградського облвиконкому» стояли його прізвище та підпис.

— Я зараз повернуся, Семеновичу, — сказав підполковник, підвівся і попрямував до виходу із стадіону.

Баба Марія ще була на своєму місці.

— Звідки у вас цей аркуш, — запитав підполковник, тицьнувши під ніс жінці своє службове посвідчення.

— Сестра дала, де ж я наберу стільки паперу на кульки, — стала бідкатися жінка. — Ось вона мені і приносить папір з роботи. Там його все одно викидають у сміття, — відповіла, ще не розуміючи у чому справа, пенсіонерка.

— А де вона працює, ваша сестра? — крикнув на усю вулицю Петренко.

— Прибиральницею, в міліції, — відповіла баба Марія.

Підполковник наказав міліціонеру, який підбіг до них на крик, забрати у пенсіонерки увесь папір, викликав наряд міліції і поїхав додому до баби Марії, де забрав увесь папір, який їй принесла з роботи сестра, і який вона ще не скрутила на кульки. А у баби Марії було з пів мішка службових міліцейських паперів.

А потім поїхали до сестри жінки на Куцівку. Ірина Тихонівна працювала прибиральницею у кабінетах другого поверху будівлі обласного управління міліції по вулиці Дзержинського. У неї удома знайшли ще з мішок паперу, який міліціонери повинні були знищувати або на спеціальному апараті, або спалювати, але ні в якому разі не викидати у корзину для сміття.

Там же, на подвір'ї домоволодіння прибиральниці по вулиці Кримській, оперативники спалили усі знайдені у неї папери. А потім Петренко продиктував Марії Тихонівні її заяву на звільнення з роботи за власним бажанням і наказав прийти у відділ кадрів за розрахунком.

...У понеділок Петренко з півгодини кричав на підлеглих, і не менш гучно, ніж коли він робив це на стадіоні після того, як «Зірка» забивала гол.

ШІСТЬ ПІСТОЛЕТІВ У ТУАЛЕТНІЙ ЯМІ

Того дня у дільничного Федора Якименка народився первісток.

— Треба виставитися! — порадив колега. — Така традиція!

Федір подзвонив додому і теща оперативно зібрала харчі, щоб накрити стіл у службовому кабінеті зятя. Після обіду каструлі з провізією у сумках до райвідділу на «Запорожці» привіз тесть.

З горілкою проблем ніколи не виникало. У кабінеті Якименка стояло два ящики казенки, яку вилучили під час останнього рейду по торгівельних закладах міста. А про самогон уже й годі говорити — такого добра за шафою у кутку кабінету був повний сорокалітровий бідон.

Приливати Юрія, а хлопчика назвали на честь діда, почали відразу після обіду.

— Ну, за Юрія Федоровича! — перший тост був за начальником служби дільничних райвідділу Іваном Волошиним. — Це ж так і міністра звати! Дасть Бог, наш новонароджений також до генерала дослужиться!

Колеги один за одним заходили до кабінету дільничного Якименка, випивали по чарці-другій, і йшли далі працювати. Щоправда, дехто залишався надовго за столом. А з десятків міліціонерів взагалі вирішили, що на сьогодні вони відпрацювали, і залишилися у кабінеті продовжувати розділяти радість колеги.

Під вечір захмелілий Якименко пішов до туалету. А той був на вулиці, у кінці подвір'я. Коли знімав штани, з кобури випав пістолет. І треба ж такому — прямо в отвір у бетонній підлозі.

Дільничний враз протверезів і побіг до свого кабінету, забувшись застібнути штани:

— Біда! Пістолет упав в отвір у туалеті! — сказав, ледь не плачучи, Якименко.

Усі, хто був у кабінеті, піднялися і попрямували до туалету.

— Дістанемо! — упевнено сказав сивий майор. — Таке уже раз було!

З ізолятора тимчасового тримання райвідділу привели чотирьох затриманих, яким пообіцяли випустити на волю у разі успішного пошуку. Цим процесом став командувати майор Волошин. За його вказівкою до дерев'яної палиці прив'язали п'ятилітрове пластмасове відерце, бо лише воно пролазило в отвір, і двоє затриманих опускали його униз, щоб зачерпнути вміст ями. Незважаючи на сморід, п'яні міліціонери палили цигарки поряд з туалетом, час від часу даючи свої професійні поради затриманим.

Спершу виливали вміст відерця у велику каструлю, у дні якої пробили кілька отворів, щоб витікала вода. Двоє затриманих, на руках яких були гумові рукавиці, шукали у каструлі пістолета. А не знайшовши зброю, виносили каструлю за гаражі, і виливали з неї те, що ще не витекло.

На десятому відрі один із затриманих радісно вигукнув, наче його уже відпустили додому:

— Є! — і дістав з відра щось схоже на пістолета.

Та радість швидко пройшла, коли промили знахідку під проточною водою. Так, то був пістолет Макарова, але номер на ньому інший, ніж на табельній зброї дільничного Якименка.

Через три відра після першої знахідки знову витягнули пістолета. Але то уже був ТТ.

Міліціонерам набридло стояти біля туалету без діла, і вони повернулися до столу, щоб продовжити пити за здоров'я та майбутню кар'єру новоявленого Юрія Федоровича. Та устигли випити лише по чарці, коли до кабінету донеслася чергова радісна звістка — «витягнули»!

І міліціонери знову поспішили на подвір'я. Затримані дістали ще один пістолет Макарова. Але і його номер не сходився з номером пістолета дільничного.

Пошуки продовжили. Але міліціонери уже не стали повертатися до кабінету:

— Та чого ми будемо бігати туди-сюди! — сказав майор Волошин. — Давайте стіл та стільці сюди перенесемо з кабінету.

Сказано — зроблено. Через п'ять хвилин був тост за тещу дільничного, яка готувала «поляну».

Піднімалися міліціонери зі стільців, лише коли затримані діставали з каструлі черговий пістолет. А їх було ще два — ПМ та «Вальтер». Особливо здивувала людей у погонах остання знахідка:

— А що, Петровичу, у райвідділі раніше на озброєнні була трофейна зброя! — звернувся старший лейтенант Камлук до майора Волошина. — Чи це у когось з окупантів «Вальтер» випав з кобури у туалетну яму?

— Та що ти верзеш! Яму під цей туалет ми рили у 1975-му році, я тоді якраз після армії на службу влаштувався, — відповів Волошин. — Ну, не ми рили, а такі ж самі затримані, як ось ці. Наливай краще!

Міліціонери устигли випити чергову чарку, поки з туалету діставали шостий пістолет. Це була табельна зброя дільничного.

Незважаючи на те, що пістолет ще був у фекаліях, Якименко узяв його до рук і хотів розцілувати. Та на нього нагримав майор Волошин:

— На ось, облий його горілкою, щоб не поржавів! — передав він дільничному пляшку казенки.

Якименко став лити на пістолета з пляшки, і вилив би усю, якби її не відібрав той же Волошин:

— Досить, що ти робиш, давай краще розливай! Вип'ємо за успішний результат туалетних пошуків.

Налили по чарці і затриманим, які стояли поряд зі столом з радісними від виконаної місії обличчями, чекаючи на виконання обіцянки міліціонерів відпустити їх по домівках.

...Поки у міліцейському туалеті проходили пошукові роботи, увесь райцентр уже знав, що відбувається на подвір'ї міськрайвідділу.

Тож у кабінеті начальника міліції зібралися голова райдержадміністрації, районний прокурор та працівник обласного управління СБУ. Стали вони гадати, звідки у туалеті стільки зброї. Припустили, що когось з підозрюваних затримали із зброєю, але не перевірили його кишені, а той попросився до туалету і викинув там речовий доказ в отвір. Та тут же цю версію визнали неправдоподібною. А оскільки нічого логічного не лізло у голову, то довелося усім йти до кабінету дільничного, куди уже перенесли стіл з подвір'я, щоб випити за здоров'я новонародженого тезки міністра.

ХТО ОБКРАДАВ ПОКІЙНИКІВ

Це було на початку 80-х років минулого століття. З міського моргу у Кіровограді став пропадати одяг, який приносили родичі покійників, і в якому ті мали вирушати в останню дорогу. Наступного ранку, коли родичі приїжджали за своїм дідусем, матір'ю чи братом, то дізнавалися про пропажу, і шоковані поверталися додому за іншим одягом. За кілька днів усе місто тільки й говорило про ці крадіжки.

Начальник обласного управління міліції викликав до себе начальника Кіровського райвідділу:

— Це твоя територія, тож хоч сам ночуй у морзі, але щоб затримав злодія! А то до пенсії не дослужиш — підеш піднімати народне господарство!

Майор спершу сам поїхав у морг, де дізнався, що злодій виймав шибку у вікні будівлі і проникав до неї. Довелося ставити на вікнах металеві ґрати. У подальшому завгоспу доводилося кілька разів міняти внутрішні замки у вхідних дверях, але злодій легко з ними справлявся, підбирав відмички, очевидно, був тертим калачем.

Начальник райвідділу зрозумів, що треба влаштувати засідку у приміщенні моргу. Доручив цю справу двом досвідченим оперуповноваженим карного розшуку. І ті щовечора їхали до моргу у селище Нове, узявши з собою шахи, книгу і, звісно, пляшку горілки, — щоб не так страшно було.

Але у ті чотири ночі, що оперативники провели у кабінеті патологоанатома, усе було спокійно. Уже стали думати, що працівники моргу повідомляють злодію про чергування міліціонерів, і той не йде на справу.

— Якщо у цю ніч нікого не буде, — сказав начальник райвідділу, — то завтра вранці, йдучи з моргу, скажете, що керівництво вирішило зняти засідку. А наступну ніч ви проведете під деревом у садку, що навпроти будівлі моргу.

Того вечора оперативники випили по чарчині горілки, переглянули усю свіжу пресу, яку їм дав заступник начальника райвідділу по кадрах, і стали розкладати на шахівниці фігури. А коли партія дійшла ендшпілю, почули шум біля вхідних дверей. Їх хтось вперто намагався відкрити.

Нарешті двері відкрили і до приміщення зайшов високий чоловік. У його діях відчувалося, що тут він не вперше, бо знає, що й де знаходиться, наче це не морг, а його власний будинок. Чоловік навпомацки підійшов до металевого столу біля стіни, на якому були виставлені сумки та пакети з речами, у які вранці працівниця моргу повинна була перевдягнути покійників. Далі, підсвічуючи ліхтариком, невідомий дістав з однієї сумки піджака і став приміряти його до себе, чи, бува, не замалий.

У цей час ззаду до злодія тихенько підійшов оперативник, поклав на його плечі свої важкі руки, і сказав голосно:

— Ти хочеш, щоб мене завтра голим поховали?

У злодія з переляку підкосилися ноги і він упав на цементну підлогу.

— Попробуй пульс, він випадково не врізав дуба, — підійшов до товариша інший оперативник.

— А якщо й так, то везти труп нікуди не треба — уже на місці, — відповів той.

...Злодієм виявився житель сусіднього села Обознівка, який уже мав шість судимостей за крадіжки, і який місяць тому повернувся у село з виправної колонії.

ПРОСПАЛИ БИЧКА

У жителя одного з сіл Вільшанського району украли бичка. Пенсіонер прив'язав його вранці для випасу за своїм городом на околиці села. А коли пішов в обід напувати — бичка не було, пропав разом з металевим ланцюгом.

Чоловік викликав міліцію. А потім з сином пішов на пошуки Мартина. І невдовзі знайшов бичка у лісосмузі за кілька кілометрів від села. Мартин був прив'язаний до дерева.

Пенсіонер відв'язав бичка і повів його додому. По дорозі зустрів міліцейський автомобіль, у якому у село на пошуки Мартина приїхала слідчо-оперативна група на чолі з начальником райвідділу міліції Петром Конюшним.

Коли районний начальник дізнався, де прив'язав бичка злодій, вирішив, що той обов'язково прийде за Мартином уночі, тож якщо він залишить у лісосмузі засідку, то та обов'язково затримає зловмисника «на гарячому».

Пенсіонер змушений був відвести бичка назад у лісосмугу і прив'язати його до того ж дерева, біля якого і знайшов Мартина. А два міліціонери, яких залишив начальник райвідділу, сховалися у полі кукурудзи метрів за десять від бичка.

Під вечір до міліціонерів прийшов пенсіонер:

— Ви, мабуть, хлопці, зголодніли! А я тут вам вечерю приніс! — сказав селянин, дістаючи з целофанового пакета дволітрову банку самогону, буханець хліба та шматок сала.

І пенсіонер пішов додому, залишивши міліціонерів у кукурудзі, та пообіцявши прийти до них уранці.

Повернувся чоловік до лісосмуги на світанку. До якого дерева був прив'язаний Мартин, вказував лише його корж на землі. Хтось уночі відв'язав бичка і повів його у міжряддя кукурудзяного поля.

Пенсіонер до міліціонерів — а ті сплять п'яні, ледве розбудив їх:

— Мартина украли через вас! Або платіть мені гроші за бичка, або я їду у Кіровоград до начальника обласного управління міліції! — став лякати сонних правоохоронців чоловік.

Треба сказати, що за тиждень до цієї крадіжки у Вільшанку приїжджав новий начальник обласної міліції. Генерал зустрічався з громадськістю району, і про цю зустріч надрукувала звіт районна газета «Зорі над Синюхою». На цій зустрічі генерал заявив — якщо у когось є нарікання на роботу місцевої міліції, то нехай звертається до нього, і він вирішить усі питання.

Пенсіонер зрозумів, що інакше він не бачитиме грошей за бичка, якщо не поїде у Кіровоград. І сів на перший автобус до обласного центру.

Начальник УМВС в області прийняв гостя, вислухав його і запитав:

— А скільки ви хочете за свого бичка?

— За Мартина? 2500 гривень! — відповів селянин.

Генерал мовчки дістав з гаманця гроші, відрахував потрібну суму і віддав її пенсіонеру. А потім вибачився перед ним за своїх недобросовісних підлеглих.

А коли селянин пішов, генерал попросив чергового з'єднати його з начальником Вільшанського райвідділу міліції:

— Я тільки що віддав Семену Бобкову з Йосипівки 2500 гривень за бичка, якого ви проспали у лісосмузі. Завтра хочу бачити тебе з грішми і рапортом на звільнення.

КОХАЮЧИСЬ, ЗАБРУДНИВ СУСІДКУ

У селі Гурівка Долинського району обікрали магазин. Огляд місця події ніяких підказок щодо особи злодія не дав. Як виявилось, злодій забрав з сейфа пастку з родаміном.

— Це був дієвий спосіб на випадок крадіжки, — говорить ветеран органів внутрішніх справ Василь Стояновський. — Міліція роздавала такі пастки завідуючим магазинів. Родамін має стійку адгезію щодо шкіри людини і при потраплянні на руки з природною вологістю забезпечує стійке зафарбовування у бордово-червоний колір. І це зафарбування підсилюється при спробі змити водою. До того ж фарба на руках зберігається тривалий час. А після її видалення з допомогою пемзи та щіток, можна знайти сліди родаміну, — з'являється червоне люмінісцентне світіння.

Увечері до дільничного прибіг підліток, бо батько бив матір. Коли дільничний прийшов до хати, подружжя уже сиділо мовчки за столом. Дільничний звернув увагу, що на руці жінки руда пляма, і попросив її вийти для розмови з ним на вулицю. Дільничний запідозрив, що то міг бути родамін.

На запитання міліціонера, що було причиною сварки, жінка розповіла, що коли стали лягати спати і вона роздягнулася, то чоловік побачив світіння у неї на руці та нижче пупа.

— А це що за північне сяйво? — запитав здивований чоловік.

Жінка не знала, де забруднилася, тож і не знала, що відповідати. А оскільки вона була охоча стрибнути у гречку, то чоловік часто ревнував її. Цього разу також вирішив, що вона з кимсь переспала, поки його тиждень не було у селі. Жінка божилася, що такого не було.

— Маріє, це родамін, ним забруднився чоловік, який обікрав у селі магазин, а від нього фарба перейшла до тебе. Хто це був? Скажи мені, Микола не знатиме!

І жінка зізналася, що це сусідський парубок, з яким вона частенько, коли Микола-водій був у рейсі, кохалася за клунюю. Ось і

минулої ночі сусід викликав її з хати, дав пляшку вина і цукерки. А далі вони лягли на покривало, яке вона постелила на траву. Очевидно парубок під час сексу і забруднив своїми руками голе тіло жінки...

...А це було у 1970-ті роки. Якось близько опівночі на Завадівці, мікрорайоні Кіровограда, обікрали магазин. Забрали горілку, вино, цигарки та рибні консерви. Після дзвінка про крадіжку черговий міськвідділу міліції направив на місце пригоди мотопатруль, який заїхав по дорозі за дільничним міліціонером Петром Горенком, що обслуговував цей мікрорайон.

Прибувши до магазину, міліціонери виявили, що злодії забрали з каси пастку з родаміном. Зрозумівши, що взявши гроші, які були оброблені родаміном, злодій міг забруднити свої руки. Стали думати, хто б це міг бути. І тоді Горенко каже:

— Нещодавно повернувся з в'язниці Василь Мусійчук. Він живе на Кримській вулиці. А давайте заїдемо до нього, поцікавимося чим зараз займається.

Заїхали. Зайшли до хати. Посеред кімнати навпочіпки біля великої алюмінієвої миски сиділи господар та його кум Микола і відмивали у рудій воді червоні п'ятаки...

Працівники карного розшуку практикували таке, що у громадському транспорті у години пік їздила з сумочкою жінка. У сумці — замаскована під гаманець «міна» з родаміном. Коли кишеньковий злодій брав до рук чужий гаманець, то зафарбовував собі руки та одяг, що потім було доказом у справі. Після цього злодія затримували оперативники, які страхували жінку з «міною».

— Одного разу, завдяки везінню, я розкрив

більше десятка крадіжок, — продовжує Стояновський. — Сталося це так. За мною заїхала службова машина. Їдемо по вулиці Кірова до мосту через Інгул. Пригальмувавши перед ямою, водій звернув мою увагу на чоловіка, який мив руки в Інгулі. Вони були у нього червоні по лікті. Ми зупинилися, бо я зрозумів, що чоловік потрапив на «грошову пастку» з родаміном. Підходжу до чоловіка: «Не змивається?» — запитую. «Та ось, скільки не мию, стають червонішими і червонішими» — відповідає чоловік. Тоді я показує посвідчення й наказую, щоб йшов до моєї машини.

З БЛОКНОТА МАЙОРА МІЛІЦІЇ

Працюючи з процесуальними документами, слідча Тамара Сімокоп «виловлювала» вислови, які гріх не виписати. У блокноті майора було близько тисячі таких «перлів». Це, в основному, вислови учасників процесу. Та є серед цитат і «ляпи» працівників міліції. Ось кілька з них:

*Я схопив його за светр і став кидати його в різні сторони.

*Особливо жаль драбину: вона у нас подорожує по багатьох дачах, допомагаючи людям збирати урожай.

*На місці злочину знайшли гудзики від трупа.

*Ще один чоловік був на телеграфному стовпі і обкушував дроти. Він був у куртці, шапці і кігтях.

*Запитання: — Ви знаєте, що Ви маєте судимість? Відповідь: — Так, знаю, тому що я сидів у в'язниці.

*У приміщенні магазину знаходилися продавець Іванова, невідома мені жінка та органи міліції.

*У сараї були приготовлені до крадіжки два забиті кролі.

*Іван завдав потерпілому удар ребром по ший.

*Залишки вилученого самогону були знищені експертом Закузним спільно з черговою частиною та понятими.

*З протоколом обвинувачений ознайомився, у чому глибоко покався.

*Коридор має квадратну форму, приблизно розміром три на п'ять метрів.

*Стояли я, Іван та корова, і розмовляли між собою.

*Вкрали магнітофон, килим, праску та інші непотрібні речі.

*Виявлено мертвий труп громадянина Іванова.

*Від сараю до дороги були свіжі сліди корови.

*Килим був не новий, ношений.

*Довідка видана виконкомом про те, що громадянин Васюков дійсно проживав до дня смерті.

*Він був ще міцним для своїх 18 років наркоманом... (з протоколу).

*Виїжджали на виклик за заявою громадянки Волкової. Виклик помилковий — чоловік тверезий, дружина п'яна (з рапорту).

*У ніч з 12 на 25 грудня було здійснено крадіжку.

*Під час проведення оперативно-розшукових заходів було затримано громадянку Сидорову. Вдома у неї проведено обшук та виявлено дрібнооптовий склад наркотиків, які вона не лише продавала, а й не мала на це ліцензії.

*При затриманні злочинця сержант Миколенко зробив постріл у повітря, але не влучив.

*...ударила його лобковою частиною голови прямо в перенісся...

*Смерть настала миттєво, між дванадцятою та годиною ночі.

*З ліфта несподівано вискочили собака і господиня, яка почала гавкати.

*Труп сидить у невимушеній позі на унітазі за місцем своєї постійної прописки.

*Побачивши патрульних, громадянин Гончаренко почав тікати від машини ДАІ, але через 20 кілометрів його наздогнали і затримали.

*Після п'ятики сталася бійка між стіною і парканом (з рапорту).

*Відсидів у колонії суворого режиму майже три роки, а виправитися не встиг — завадила амністія (із заяви).

ЗГВАЛТУВАННЯ У «ПЕРЕВЕРНУТІЙ ФОРМІ»

Було це у перший рік Незалежності України. Країна жила за радянськими законами. Міліція користувалася Кримінальним кодексом, прийнятим ще у 1960 році. Звісно, він був надрукований на російській мові. Начальник обласного управління внутрішніх справ наказав підлеглим переводити діловодство на українську мову. Для декого це стало проблемою. Навіть для уродженців села.

З села був і помічник оперативного чергового чергової частини УВС області Артем Сидоренко. Готуючи добове зведення про злочини та пригоди, він перекладав на українську мову повідомлення, що надходили з райвідділів міліції. Черговий майор Петро Гончар постійно звертався за допомогою до свого помічника. Та того разу він захворів, і помічником у Петра Васильовича була інша людина, яка не змогла допомогти майору.

На тому чергуванні близько опівночі згвалтували десятикласницю. Вона йшла від подруги додому на вулицю Фісановича. Невідомий чоловік затягнув її під місток по вулиці Клишівській і змусив там зайнятися оральним сексом. Прийшовши додому, дівчина розповіла про усе батькам, а ті викликали міліцію.

У Кіровському райвідділі міліції кваліфікували злочин за другою частиною статті 119 Кримінального кодексу. Російською мовою це було «половое сношение с лицом, не достигшим половой зрелости, сопряженное с удовлетворением половой страсти в извращенных формах». Петро Васильович переклав на українську мову це як «згвалтування у перевернутій формі».

Уранці генерал прочитав добове зведення і здивовано запитав у чергового:

— Як це: згвалтування у перевернутій формі?

Майор не зміг пояснити свою «камасутру».

...На найближчій понеділковій нараді генерал наказав керівникам галузевих підрозділів УВС та міськрайвідділів міліції області терміново обзавестися російсько-українськими словниками. А ще, щоб такі словники були у кожному кабінеті та у кожного міліціонера.

СПОСТЕРЕЖЛИВА ГЕНЕРАЛЬША

У кучмівські часи святкування Дня міліції були гучними. Обов'язково з концертом у філармонії. Запрошували зірок української та російської естради. За сценарієм, усе починалося з привітань від влади та нагородження кращих міліціонерів, а також подарунків від підприємців та друзів начальника УМВС в області.

Очевидно, фантазія у «друзів генерала» була небагатою, а, може, то було правилом хорошого тону, бо майже усі вони виходили на сцену з картинами. Далі подарунки забирали працівники управління по роботі з особовим складом УМВС, які займалися організацією концертів, заносили ці картини за куліси і везли в обласне управління міліції на вулицю Дзержинського.

Таким чином дехто з генералів, хто кілька років підряд очолював міліцію Кіровоградської області, міг, за бажання, відкривати свою картинну галерею. Одного року на сцену винесли більше двадцяти полотен місцевих художників. Коли їх відвозили в будівлю УМВС, підполковник попросив підлеглого занести одну з картин, на його смак, до свого кабінету. Мовляв, буде на подарунок для київського керівництва. Та не судилося. Наступного ранку, ледь цей підполковник переступив поріг свого службового кабінету, задзвонив «прямий» телефон:

— А зайдіть-но, Васильовичу, до мене, — сказав генерал.

Начальник УМВС у кабінеті був не один, а з дружиною. По периметру кабінету уздовж стін були розставлені учорашні подарунки. Дочекавшись, поки дружина ще раз перерахує їх, генерал запитав:

— Ви не знаєте, де ще одна картина? Дружина сиділа у залі, і нарахувала, що на сцену винесли 22 картини, а у кабінеті лише 21!

— Може, вона залишилася в якомусь з автомобілів, якими учора картини перевозили з філармонії? А, може, картину у філармонії забули? Дозвольте, я піду перевірю.

Вийшовши з кабінету начальника УМВС, підполковник побіг до свого. А з нього — назад до генерала. Позаду підполковника підлеглий ніс 22-гу картину.

— Так, це вона — соняшникове поле, — я запам'ятала. А тут, бачу, — немає соняшників, я й захвилювалася! — радісно сказала генеральша.

— Картину забули в одному з автомобілів, — пояснив підполковник. — А водій вранці побачив картину і заніс її до мого кабінету.

Через годину на подвір'я УМВС заїхав вантажно-пасажирський «Фольксваген», до якого занесли упаковані у папір картини. І «Фольксваген» узяв курс на закрите містечко під Києвом, де у генерала був триповерховий будиночок.

«ВІН НЕ УМІЄ ЗУСТРІЧАТИ ГОСТЕЙ!»

У перші роки Незалежності України приїзд кореспондента київського видання у Кіровоград був подією. Адже він завершувався хвалебною публікацією у республіканській газеті про роботу міліції області. А це любило керівництво. Для прес-служби УМВС це також був плюс, оскільки вона налагоджувала зв'язок з цим виданням, і у подальшому могла сподіватися на позитивну співпрацю.

З іншого боку, ці візити приносили чимало клопотів. Зустрінь гостя, посели, накорми, щось покажи, напиши за нього матеріал — таке теж траплялося, приготуй гостинець на дорогу, і відправ у Київ.

Особливих клопотів доставляли київські журналісти, що були вихідцями з регіону. Вони зловживали своїми візитами, бо у них тут були родичі.

Один з таких приїздів кореспондента урядової газети ледь не завершився доганою для автора цих рядків ще до приїзду цього журналіста у Кіровоград.

В Анатолія Вістюка в Новоукраїнському районі жила рідна сестра. Тож він вирішив провідати її і зекономити на дорозі до неї, оформивши у редакції відрядження у Кіровоград. А звітом про це відрядження повинна була стати стаття у газеті.

Коли задзвонив «прямий телефон», я був один у кабінеті, тож підняв слухавку:

— Зайдіть до мене, — наказав генерал.

— Поїдете у Знам'янку зустрічати потяг Київ-Сімферополь, — сказав начальник УМВС, коли я переступив поріг його кабінету. — Приїде кореспондент урядової газети, — далі генерал подивився на папірець, на якому записав прізвище гостя, — Анатолій Петрович Вістюк. Візьмете машину в ДАІ.

На вокзалі у Знам'янці я був о четвертій годині ранку, за годину до прибуття потяга, і чекав на нього на пероні. Та коли прибув цей потяг, з нього зійшло лише два пасажири, і то це були жінки. Я подумав, що, можливо, журналіст проспав, тож пробіг уздовж потяга. Однак провідники відповідали, що у них до Знам'янки нікого не було.

Не знаючи, що робити далі, побіг у чергову частину лінійного відділу міліції на станції Знам'янка. Попросив, щоб по гучномовцю звернулися до журналіста київської газети, щоб він підійшов до автомобіля ДАІ на площі перед вокзалом, де на нього чекають.

Та дарма. Потяг поїхав далі. Ніхто не підійшов до автомобіля. Я почесав потилицю і поїхав у Кіровоград.

Це сьогодні ми можемо у будь-який час доби зв'язатися з потрібною людиною за допомогою мобільного зв'язку, чи через інтернет. А у ті часи, щоб зателефонувати на міський номер у Києві, треба було звернутися до оператора вузла зв'язку УМВС в області. Але куди дзвонити о шостій годині ранку, тим паче, якщо номера не знаєш!

О восьмій годині ранку приїхав начальник УМВС і, зайшовши до свого кабінету, відразу натиснув на пульті кнопку «ЦГЗ» (Центр громадських зв'язків):

— Зустріли гостя? Запросіть його до мене.

— Не зустрів, він не приїхав, товаришу генерал, — відповідаю.

— Як не приїхав? А де ж тоді він? — не зрозумів начальник.

— Не знаю, поки що...

— Шукайте! — гаркнув невдоволений генерал і поклав слухавку.

О дев'ятій годині ранку я подзвонив у редакцію урядової газети, у якій працював Анатолій Петрович Вістюк.

— Він у відрядженні у Кіровограді, — відповіла секретарка.

— Та не приїхав він у Кіровоград. Дайте мені номер його домашнього телефону.

Оператор вузла зв'язку УМВС з півгодини намагалася з'єднати мене з квартирою журналіста, але той не брав слухавку.

Тоді я подзвонив до Центру громадських зв'язків МВС України знайомому інспектору:

— Олеже Івановичу, виручай, — і розповів йому про свою проблему. — Поїдь, будь-ласка, додому до Вістюка, може він захворів? З Києва подзвонили через годину:

— Знайшов, — сказав Олег Іванович. — Хвилин десять грюкав у двері квартири, поки господар відкрив. Вийшов заспаний і по обличчю помітно, що йому учора було добре.

— Що сталося? Чому ви не поїхали у Кіровоград? — запитав Олег Іванович у журналіста.

— Учора на дні народження колеги був, перебрав і запізнився на потяг. Сьогодні увечері поїду, — сказав, наче нічого не сталося, Вістюк.

— Передзвоніть, будь-ласка, у Кіровоград начальнику УМВС в області. А то через вас капітана, який мав зустріти вас у Знам'янці, виженуть з міліції, — попросив Олег Іванович.

Вістюк таки подзвонив генералу, але лише о другій годині дня. Відразу після розмови з ним генерал натиснув на пульті клавішу з написом «ЦГЗ». Слухавку узяв старший за посадою колега.

— Зайдіть до мене! — наказав йому генерал.

Повернувся колега швидко. А коли закрив за собою двері, то розсміявся:

— Уявляєш, що сказав мені дід! Дзвонив твій Вістюк. Він виїжджає тільки сьогодні. Не зміг учора виїхати, бо брав інтерв'ю у прем'єр-міністра Берега Слонової кістки. Їде тим же потягом. Генерал наказав мені зустріти Вістюка. Каже, «той капітан не вміє зустрічати гостей!».

...Майор привіз до Кіровограда із Знам'янки київського журналіста і завів його до кабінету генерала. Розмова тривала хвилин

п'ять. А потім ми з колегою повезли журналіста до його сестри у Новоукраїнський район. В автомобілі Вістюк запитав:

— Володю, бачу, ви чогось на мене ображаєтеся?

— На вас! За що? На вас — ні! Це я на генерала образився!

РУДА ПЕРУКА

Щопонеділка в обласному управлінні міліції проходила нарада. О восьмій годині ранку на другому поверсі у малій залі збиралося керівництво — начальник управління, його заступники та начальники галузевих служб. За кожним закріплене своє місце.

На порядок денний штаб управління виносив кілька питань. На нараду викликали керівників тих структурних підрозділів, у яких були найгірші показники у порівнянні з минулим роком. І щоразу хтось виходив із зали з доганою, а бувало, що й з суворою.

Кожен, хто перебував у залі на нараді, був готовий до звіту, якщо його піднімуть з місця генерал, чи його заступники. Тож у залі відчувалася напруга від початку до закінчення наради. Хоча, траплялися і смішні випадки. Але підполковники та майори сміялися лише тоді, коли це робив генерал та полковники. Субординація!

Трапилася ця історія у 1994 році. Одним з питань, яке розглядали на понеділковій нараді, був стан розкриття злочинів. У числі тих підрозділів, у яких цей показник був найгірший, значився і слідчий ізолятор. Замість начальника СІЗО, який перебував у плановій відпустці, на нараду прийшов його заступник. Це був середнього зросту коренастий майор внутрішньої служби у форменому одязі з рудою перукою на голові. Про цю перуку, здається, знали усі у залі. Не знав лише генерал.

Коли майора викликали для звіту за трибуну, генерал уважно слухав його, а може подавав вигляд, що слухає, а сам не зводив очей з рудої шевелюри майора. А потім зупинив пояснення майора своїм запитанням:

— А ви чого не пострижений? Яке у нього може бути розкриття, якщо він не пострижений! Йдіть стригтись! — наказав генерал.

Майор відповів «слухаюсь» і пішов до дверей.

А вийшовши із зали у коридор, майор зупинився і став роздумувати, що ж йому робити далі. Спершу вирішив піти підстригти свою руду перуку. Але швидко зрозумів абсурдність цієї думки, махнув рукою і зняв з голови перуку та засунув її до кишені штанів. Далі провів рукою по лисій голові і постукав у двері:

— Дозвольте зайти, товаришу генерал?

Повторює, усі присутні у залі знали про перуку майора. Це сьогодні модні короткі зачіски та брита голова. А у ті часи лисина у чоловіка вважалася вадою. Тож дехто брав приклад із жінок і купував перуку. Так зробив і майор. А оскільки він від природи був рудим, про що говорив колір брів, то й перуку купив такого ж кольору.

А от генерал, виявляється, не знав про це. Тож коли побачив майора з побритою головою, зацікавився на кілька хвилин. Від здивування на голові генерала, а у нього були сиві кучері, волосся стало дибки, а вираз обличчя нагадував героїв фільму «Джентльмени удачі», коли герой Леонова зняв з голови шапку і засліпив лисиною їхні очі: «Побрили!».

Щоправда, генерал цього не сказав. Витримавши паузу, він дозволив майору зайняти своє місце у залі зі словами:

— Бачу, ви слухняна люди. Але от не зрозумію — чому ж тоді у вас такі погані показники?

КАРТИНА ОЛІЄЮ

Газета «Кіровоградська правда» у номері за 14 липня 1947 року надрукувала наступну інформацію:

«До ювілею І.К. Айвазовського. 29 липня минає 130 років з дня народження видатного російського живописця І.К. Айвазовського. Готуючись до цієї дати, обласний історико-краєзнавчий музей збагатив свій фонд кількома рідкісними експонатами. Серед них — автопортрет з малюнком «Буря на Чорному морі».

Великий інтерес являє медаль імператорської академії мистецтв, яка присвячена 50-річчю творчої діяльності Айвазовського. На лицевій стороні медалі — барельєф ювіляра з написом: «Професор живопису І.К. Айвазовський».

Сьогодні цих експонатів немає ні у художньому, ні у краєзнавчому обласних музеях. Кажуть, навіть згадка про те, що колись були, відсутня.

Як сказав один з місцевих колекціонерів, він бачив автопортрет Айвазовського в колекціонера Олександра Ільїна. Та коли через тиждень після смерті Олександра Борисовича у 1993 році влада створила комісію, і та стала вивозити автомобілями з домоволодіння колекціонера зібране ним багатство, портрета Айвазовського серед нього не виявилось.

Знову ж таки, злі язики говорили, що за той тиждень, поки розпочала свою роботу вищезгадана комісія, дехто привласнив кілька раритетів з колекції Олександра Борисовича. Зокрема, автопортрет Айвазовського став висіти на стіні у квартирі одного з керівників міліції області. А ця квартира була в обкомівському будинку, та ще й під сигналізацією міліцейської охорони.

Та злодії усе ж таки викрали цю картину Айвазовського.

...О третій годині ночі на централізований пульт відділу державної служби охорони при УМВС в області надійшов сигнал про спрацювання сигналізації у квартирі міліціонера. На вулицю Єгорова виїхало відразу три наряди. Міліціонера уже кілька днів не було у місті, він десь відпочивав у санаторії разом з дружиною, а квартира пустувала. Та коли до неї приїхали підлеглі, то виявилось, що двері квартири цілі, їх ніхто не намагався відкрити, а сусіди не чули у коридорі стороннього шуму. Цілими були й вікна квартири.

Повідомивши про це черговому по УМВС в області, наряди служби охорони повернулися на місце своєї дислокації.

Та через півгодини сигналізація знову спрацювала. І знову на вулицю Єгорова поспішили з сиренами три міліцейські автомобілі. Приїхав туди і начальник відділу державної служби охорони в області. Але вони знову не виявили слідів проникнення до квартири.

Міліціонери вирішили, що сигналізація спрацюває від того, що до скла вікон квартири генерала торкаються гілки дерева — а тієї ночі був шквальний вітер. Начальник відділу державної служби охорони наказав підлеглим вранці спилити тополю під вікном, яка їм спати не дає.

Тож коли ж о п'ятій годині ранку сигналізація у квартирі по вулиці Єгорова знову спрацювала, до неї уже ніхто не поїхав...

А через тиждень до міста повернувся сам власник помешкання. І начальник ВДСО в області отримав догану на засіданні колегиї УМВС. Ніхто з присутніх у залі так і не зрозумів — за що покарали сивого полковника.

Злі язики говорили, що злодій спустився з даху по мотузці, вирізав алмазом отвір у склі вікна, просунув в отвір руку, відкрив кватирку і проник до помешкання. А потім зняв зі стіни картину Айвазовського та забрав ще кілька раритетів, які генерал привласнив з колекції Ільїна...

До речі, через місяць після цієї крадіжки у Кіровограді за подібним сценарієм хтось обікрав квартиру народного депутата України. Щоправда, нічого цінного тоді не пропало, якщо не рахувати двохкасетний магнітофон «Шарп» та золоту медаль про закінчення середньої школи...

А ВІТЬКА СЛУХАЄ...

Працівники міліції не раз доводили, що вони також училися у школі, і щось знають зі шкільної програми. Вирішив поділитися своїми знаннями з літератури і начальник УМВС в області на одній з понеділкових нарад.

Так сталося, що того ранку він знімав стружку з начальника одного з райвідділів міліції, підлеглі якого влаштували бурхливе застілля. Привід був серйозний — у дільничного народився четвертий син. А тут якраз через область проїжджала бригада зі штабу міністерства, і заїхала до райвідділу.

Цей візит, на щастя для начальника райвідділу, завершився лише наказом по УМВС в області з суворою доганою. А усе тому, що керівник цієї бригади сам колись починав службу в міліції у Кіровограді.

І от тепер генерал розпікав начальника райвідділу. А звали його, між іншим, Віктор. Поки генерал монотонно читав мораль, майор стояв мовчки з похнюпленою головою. Певно, думав про щось своє. В усякому разі на це вказував вираз його обличчя. І генералу це не сподобалося:

— Я йому кажу, «а Вітька слухає і їсть»! — згадав він слова байки Крилова «Кіт і Кухар».

Щоправда, навряд чи генерал знав чиї це слова. Можливо, на них ніхто б і не звернув уваги, якби не зауваження начальника школи міліції, якого також звали Віктор. Воно було адресоване сусіду у залі:

— Не Вітька, а Васька!

І хоча, як думав, сказав він це не голосно, та у мертвій тиші зали генерал їх розчув, образився і повторив свою попередню фразу, але уже підвищеним тоном:

— А я кажу — «Вітька слухає і їсть»!

І тут з гальм зірвався начальник школи міліції, який знову сказав сусідові:

— Та не Вітька ж, а Васька!

Генерал і це почув. Та як грюкне кулаком по столу, що аж карафка з водою упала на підлогу:

— А я сказав, що «Вітька слухає і їсть»! Може, хтось зі мною не згоден, товариші офіцери? — звернувся він до слухняної аудиторії.

Мертва тиша у залі свідчила про одностайну, як завжди, згоду підлеглих з начальником УМВС.

...До речі, начальник школи міліції після цього випадку вийшов на пенсію. Кажуть, став він викладати російську мову та літературу у сільській школі, яку сам колись закінчував. А чом би й ні, байку ж Крилова він знав!

А от як звали генерала, здогадаєтесь з першого разу.

«НАПИСАНО НЕ ДУЖЕ ПРОФЕСІЙНО»

Таким було резюме начальника УМВС в області, коли він прочитав своє інтерв'ю для газети «Народне слово», яке він, звісно, не давав, а його підготували працівники прес-служби.

Це було у ті часи, коли органи внутрішніх справ проводили щорічні так звані операції під умовною назвою «Жнива». Пожежники контролювали дотримання правил пожежної безпеки під час збирання врожаю. Працівники Державтоінспекції слідкували за безпечним перевезенням збіжжя від комбайнів з поля на токи сільгоспприємств, а також втратою зерна під час цього транспортування. Дільничні та оперативники виявляли крадіжки зерна. А крали його автомобілями. Завантажували під комбайном кузов зерном пшениці, яке водій зсипав десь у лісосмузі.

Зібравши інформацію у різних міліцейських підрозділах — з цифрами та прикладами, автор цих рядків, працівник прес-служби, оформив її у вигляді інтерв'ю з начальником УМВС в області. Для ілюстрування цього інтерв'ю вранці вивезли генерала у поле до комбайна та зробили зо два десятки фотознімків на території елеватора у Знам'янському районі.

А у післяобідню пору старший за посадою колега заніс текст інтерв'ю до генерала для погодження.

Повернувся колега хвилин через десять, і був засмучений. Кинув на стіл два папірці, віддруковані на машинці «Ятрань». Текст був без жодної помітки. Але й без резолюції генерала.

— До змісту зауважень не було. Проте генерал не погодив інтерв'ю. Каже, «написано не дуже професійно», — пояснив колега.

— «Написано не дуже професійно»? — перепитав я. — А як тоді «професійно»?

— А біс його знає, — відповів колега. — Генерал сказав лише: «переробити!». Дав нам півгодини на це.

Колега замкнув двері, підійшов до вікна, відкрив кватирку і запалив цигарку.

Існує кілька типів побудови інтерв'ю. Один з них, коли усі запитання виносять у перший абзац, де представляють особу, що повинна відповісти на ці запитання, та дають їй слово. Так і я зробив у даному випадку, оскільки текст був невеликим — усього у три абзаци, тож вирішив, що у такому вигляді інтерв'ю буде гармонійнішим.

— Слухай, — кажу колезі, — а давай я до кожного абзацу поставлю запитання!

На те, щоб передрукувати текст інтерв'ю, пішло п'ять хвилин. І колега поніс його на погодження до генерала.

Повернувся він дуже швидко — не устиг кип'ятильник нагріти воду у банці для чаю.

— Ну що? — запитую.

— Тільки глянув на аркуш і, не читаючи, підписав. А потім сказав: «Ось це інша справа! Ось це уже професійно!»

— Тепер будемо знати, як треба писати «професійно», — відповів я. — Вік живи — вік учись, а все одно будеш дурнем, якщо будеш писати для генерала, не знаючи, що він думає.

КУЛЬТПОХІД У ТЕАТР

Під вечір у приймальні начальника УМВС в області зазвичай сидить кілька начальників структурних підрозділів. Одному потрібно завізувати документ, іншому погодити якесь службове питання, що виникло протягом дня. І чим більше людей, тим довше може засидітися на роботі генерал, а з ним — і помічник генерала.

Одного разу помічник начальника сказав між іншим, але так, щоб усі присутні у приймальні почули, що навряд чи сьогодні усі

потраплять до кабінету генерала, бо той йде на прем'єру вистави у театр на 19-ту годину.

Після цих слів приймальня спорожніла. Кожен з присутніх вийшов у коридор, щоб подзвонити дружині і сказати, що вони сьогодні йдуть у театр, і тому вона повинна одягатися і чекати на його службовий автомобіль. А потім попросив підлеглого придбати два квитки на спектакль. І, якщо можна, поближче до генерала.

Того вечора театр був заповнений міліціонерами. Усі були з дружинами, бо генерал був з дружиною. Усі були у цивільному одязі, бо генерал був у костюмі. Та ще й одягнув чомусь галстук-метелик. Ось цього ніхто не міг передбачити, окрім начальника 1-го відділу, тобто секретаріату. Пояснення просте: він з помічником генерала купував того дня цього «метелика» у магазині «Барва», і собі купив такий же.

Кажуть, на прем'єру у театр устигли приїхати навіть начальники двох ближніх райвідділів міліції — Новгородківського та Компаніївського. А через тиждень у них на погонах замість однієї великої зірочки стало дві.

ШАПКА ДРУГОГО СЕКРЕТАРЯ

Для кожної епохи характерні свої злочини. У 70-ті роки минулого століття поширеними були грабунки шапок. Зловмисники видивлялися на вулицях самотніх перехожих, голови яких зігрівали новенькі хутряні, і бажано дорогі, шапки. А потім, вибравши слушний момент, підбігали ззаду, зривали шапку з голови і утікали у темряву ночі.

Жертвою такого грабунку став і другий секретар Кіровоградського обкому Компартії України. Готуючи матеріали пленуму, Іван Петрович засидівся допізна. Додому вирішив йти пішки, щоб прогулятися перед сном.

Та і йти треба було усього чотири квартали по центральній вулиці міста Карла Маркса та два квартали по вулиці Єгорова.

Якщо центральна вулиця міста була добре освітлена, то, повернувши на Єгорова, Іван Петрович потрапив у суцільну темряву. Перед перехрестям з вулицею Компанійця хтось ззаду штовхнув його у спину і літній чоловік зарився носом у кучугуру снігу. При цьому з його голови злетіла шапка. Грабіжник підібрав її з тротуару і утік. Поки потерпілий зводився на ноги, на вулиці уже нікого не було.

Іван Петрович дійшов додому, а це було за сто метрів від його будинку, і подзвонив до міліції.

Начальник УВС області підняв за сигналом «тривоги» увесь гарнізон міліції обласного центру. Але за «гарячими слідами» затримати грабіжника і повернути новеньку пижикову шапку партійцю не вдалося.

Наступного дня оперативники перевірили усіх перекупників краденого. Попередили торговців шапками на ринках, щоб ті повідомили до міліції, якщо з'явиться хтось з краденим. Але шапку комуніста так і не знайшли. Чому? — дізналися через місяць.

Грабіжник почув від міліціонера, який жив у сусідній з ним кімнаті заводського гуртожитку, що хтось пограбував обкомівця, і міліція посилено шукає злочинця. Тож вирішив узяти відпустку і поїхати до батьків у село, щоб відсидітися там.

Два тижні вулицями Кіровограда ходили міліціонери у цивільному одязі, чекаючи, що на них нападе грабіжник. Та за ці два тижні у місті, як на зло, не було жодного пограбування.

На одній з нарад в обкомі партії другий секретар ні з того ні з сього нагримав на начальника УВС. А той у свою чергу вирішив відігратися на підлеглому, начальнику карного розшуку:

— Мені не грабіжник потрібний, а шапка Івана Петровича! Або завтра вранці шапка, або твій рапорт на пенсію у мене на столі!

І тоді оперативники вирішили піти по колу з форменою шапкою, щоб назбирати грошень на пижикову шапку партійцю.

Наступного ранку начальник УВС поїхав до обкому партії з пакунком. Іван Петрович розгорнув папір, узяв у руки шапку і бережно одягнув її собі на голову. А шапка узяла та й упала аж на очі — оперативники прогадали із розміром.

— Це не моя! — як ображена дитина сказав Іван Петрович.

Зняв шапку і заглянув усередину:

— Точно не моя! У мене тут була мітка з ініціалів — «ЦПП» — Цапенко Іван Петрович. Заберіть її собі!

Кажуть, цю шапку генерал подарував потім своєму куму.

А шапку партійця міліція усе-таки знайшла. Грабіжник віддав її своєму меншому братові-десятикласникові. А той пішов у ній до сільського клубу на танці і почав там бешкетувати. Довелося викликати дільничного. Знаючи статки батьків хулігана, капітан міліції запитав звідки у нього дорога обновка. Школяр відповів, що брат подарував.

Дільничний чув про пограбування партійця, і запідозрив, що це могла бути його шапка, тож відвіз обох братів до райвідділу. Там старшому брату нагадали про плюси чистосердечного зізнання, і він розповів про пограбування по вулиці Єгорова у Кіровограді.

Що стосується Івана Петровича, то цю пижикову шапку у нього ще раз украли. У сквері, що у сусідньому кварталі з приміщенням обкому партії, був єдиний у місті підземний громадський туалет. Періодично у його відвідувачів з голови знімали шапки. Тільки присяде чоловік — злодій хап його шапку і на вихід. Поки потерпілий підтягує штани, поки вибігає на вулицю, грабіжник устигає зникнути за рогом сусіднього будинку. Івану Петровичу, який йшов з обіду на роботу, припекло зайти до туалету. А уже до обкому він йшов без головного убору.

Щоправда, цього разу Іван Петрович уже не став дзвонити начальнику обласної міліції. Історія з першим пограбуванням була довго на вустах у недругів, тож він більше не хотів чути насмішок на свою адресу. Подзвонив начальнику міського відділу торгівлі, що йому до кінця дня потрібна пижикова шапка 59-го розміру. Привезли шапку через годину.

ЛИСТІВКИ ВІД ГЕНЕРАЛА

Була субота, 7 березня. Я займався хатніми справами, готуючись до свята. О десятій годині ранку зателефонував оперативний черговий чергової частини УМВС в області: «Терміново приїжджай, викликає начальник УМВС!».

Я був у джинсах і светрі, накинув щойно отриману зимову куртку захисного кольору і побіг до тролейбуса.

У кабінеті начальника УМВС, коли я зайшов до нього, був начальник штабу полковник Олександр Просін:

— А чому я не привітав дружин своїх заступників і дружину Юрія Федоровича? — запитав генерал Василь Хмель.

— Наша служба цим не займалася, це обов'язок відділення виховної роботи відділу кадрів, — відповідаю.

Як виявилось працівників цього відділення черговий не зміг знайти, бо їхні домашні телефони не відповідали. От він і знайшов крайнього.

— Йдіть і приготуйте поштові листівки з моїм привітанням! — наказав генерал.

І я вийшов з кабінету разом з начальником штабу. Написати текст та надрукувати його на машинці «Ятрань» — це не проблема. А от де узяти поштові листівки! Це сьогодні їх на будь-який смак у будь-якому кіоску. А на початку 1990-х років з ними була проблема.

Полковник Просін був знайомий з директором обласної пошти, тож відразу зателефонував йому. І через півгодини нам принесли десять листівок. З відділу кадрів повідомили імена дружин заступників начальника УМВС та їхні домашні адреси.

Надрукувавши тексти привітань на листівках, поніс їх на підпис до генерала. Тому текст сподобався, але не сподобалося те, що я вказав на листівках його звання «генерал-майор», бо, адресуючи подібні вітання цивільним особам, вказувати звання не було прийнято.

— Передрукуйте! — наказав генерал.

Легко сказати — «передрукуйте». У мене залишилося чотири листівки, а потрібно було шість.

Знову довелося начальнику штабу телефонувати директору пошти. Коли генерал підписав листівки, віддаючи їх мені, наказав вручити особисто у руки жінкам, та доповісти йому про їхню реакцію. При цьому наголосив, що треба запам'ятати сказане дружиною генерала Юрія Кравченка.

На щастя, усі заступники жили у центрі міста. Піднявшись сходами до однієї з квартир на четвертий поверх — ліфт не працював, мені довелося простояти під дверима хвилин з десять, бо не наважувався натиснути кнопку дзвінка. Причина банальна — полковник у цей час сварився зі своєю дружиною. Обзивали одне одного непристойними словами. Нарешті набрався сміливості.

— Чого тобі? — замість привітання сказав полковник, який відкрив двері у трусах і порваній майці.

— Та ось, — кажу, — листівка від генерала Ларисі Петрівні (може й не Ларисі Петрівні — уже забув, як звали дружину цього полковника, а зараз, звісно, генерала).

— Добре, давай сюди! Іди уже, чого стовбичиш!

І я пішов за наступною адресою. Там відкрила двері дружина полковника. Я віддав їй листівку і жінка ввічливо попросила передати генералу слова подяки.

За третьою адресою нікого не було удома. Тож засунув листівку у щілину вхідних дверей і пішов далі. А коли відійшов квартал від цього будинку, почув позаду автомобільний сигнал. Біля мене зупинився автомобіль «УАЗ», за кермом якого сидів ще один заступник начальника УМВС, до якого я тільки-що заходив.

— Це ти приніс листівку? Скажеш дідові, що Юля Павлівна щиро дякує. За двома іншими адресами господарів не було удома, тож листівки я залишав у поштових скриньках.

Остання адреса, куди я повинен був зайти, — це триповерховий будинок із силікатної цегли на розі вулиць Гагаріна та Тарковського. Там була квартира генерала Кравченка, який працював на той час у міністерстві в Києві.

На дзвінок у двері відкрив сам Юрій Федорович. Був він у спортивному костюмі. Почувши хто я і чого прийшов, сказав, що

дружина спить, бо вони о четвертій годині ранку приїхали з Києва. А потім запросив мене на кухню випити чашку кави з ним. Я подякував, і сказав, що треба йти відвідувати начальника УМВС.

Коли доповів, що завдання виконане, начальник УМВС запитав:

— А дружина Юрія Федоровича, що сказала?

— Вона також вам дякувала, — збрехав я.

«ТРИВОЖНА» ВАЛІЗА

Періодично, а головне несподівано, керівництво УМВС в області збирало особовий склад за сигналом «тривоги». Відповідним наказом по підрозділу була затверджена схема оповіщення. Тих міліціонерів, у кого не було домашнього телефону, повідомляли колеги, що жили неподалік. Та оскільки про ці «тривоги» знали наперед, то виходили з дому на годину-дві раніше, щоб вчасно встигнути дійти або доїхати до приміщення УМВС на вулицю Дзержинського.

У кожного співробітника була так звана «тривожна» валіза. Так прийнято називати певний набір побутових предметів забезпечення життєдіяльності у польових умовах, далеко від благ цивілізації. Такі аксесуари не розкіш, а необхідність. Правильно укомплектована валіза на деякий час могла, як вважало керівництво, забезпечити автономне існування правоохоронця в екстремальних умовах. Вона була наповнена набором товарів відповідно до затвердженого керівництвом УМВС списку. Труси, шкарпетки, олівець, папір, щось поїсти, як правило банка рибних консервів, і т. д.

Такі «тривожні» валізи лежали у шафі у робочому кабінеті. У когось це була невеличка валіза, у когось «дипломат» або ж рюкзак. З цими валізами було чимало смішних історій, як ось ця.

В одному з відділів УМВС працював капітан, який любив стрибати у гречку. Зустрічався він в обідню перерву у підсобному приміщенні зі старшою років на десять незаміжньою жінкою, яка займала не атестовану посаду. Одного разу колега по кабінету, побачивши на столі капітана пачку презервативів, — напевне той готувався до обідньої зустрічі, сховав її до «тривожної» валізи капітана. Коли Казанова у погонах повернувся до кабінету, колега уже пішов на обід. Капітан пошукав презервативи у шухлядах столу, перевіряв кишені свого одягу, та не знайшов презервативи, тож махнув рукою і пішов у підсобку, де на нього уже чекала коханка.

А десь через місяць ця пачка презервативів дала про себе знати. Вона зробила капітана посміховищем серед колег.

О шостій годині ранку за сигналом «тривоги» особовий склад УМВС вишикувався на подвір'ї. Коли керівники служб доповіли заступнику начальника УМВС по кадрах про явку підлеглих, полковник наказав перевірити записи у службових посвідченнях міліціонерів на відповідність займаній посаді та званню, а також наявність металевих жетонів та вміст «тривожних» валіз.

Усі за командою повідкривали на асфальті перед собою валізи і дістали з кишень посвідчення та жетони. Заступник начальника УМВС, проходячи вздовж шеренги, зупинив погляд на валізі нашого капітана, бо побачив у ній пачку презервативів.

— Капітане, беріть свою валізу і виходьте на центр плацу, — наказав полковник.

Після цього інспектор відділу кадрів став за командою полковника читати список того, що повинно бути у валізах, а кожен з міліціонерів діставав цю річ із своєї валізи. Прізвища тих, у кого чогось не було, заносили до «чорного списку» на покарання.

У нашого «казанови» у валізі було усе за списком, навіть зайве. — А тепер поясніть нам, — звернувся до нього полковник, — для чого вам у «тривожній» валізі презервативи?

Капітан стояв, понуривши голову, не знаючи, що відповісти.

— Та то не мої, це хтось пожартував, — нарешті пробубнів він.

Після цих слів подвір'я наповнилося гучним сміхом. За кілька днів про цю історію знав чи не кожен міліціонер області. Та «казанови» уже не було у Кіровограді. Він переїхав у сусідній обласний центр, звідки була родом його дружина.

НЕ ДЛЯ ПРЕСИ

Ці слова журналістам часто доводиться чути з вуст посадовців, або ж просто героїв матеріалів, яким кортить щось сказати, та цього не слід робити. А журналісти, почувши ці слова, відразу включають у своїй голові «магнітофон», щоб потім майже дослівно подати почуту інформацію на сторінках своїх видань.

Так сталося і після прес-конференції начальника відділу дільничних інспекторів міліції УМВС в області.

Прес-конференції та брифінги (теж саме, тільки без запитань до модератора) на початку 2000-х років були популярними у стінах УМВС. Щотижня, а той двічі на тиждень, прес-служба відомства збирала журналістів у малій залі. Одні прес-конференції були плановими, проведення інших було викликане необхідністю оприлюднити інформацію про якусь міліцейську спецоперацію чи відпрацювання, або ж потрібно було терміново прозвітувати про висвітлення діяльності служби до МВС.

Тож і начальник відділу дільничних інспекторів міліції традиційно зачитав інформацію про завдання та показники роботи своєї служби, а потім відповів на запитання журналістів.

Після офіційної частини усі перейшли у невеличке приміщення за малою залю, де уже був накритий стіл за рахунок служби, яка проводила прес-конференцію.

Після третьої чарки зав'язалася дружня розмова. І коли хтось із журналістів поскаржився, що у його батьків викопали на городі картоплю, та так, що батьки не чули шуму уночі, полковник сказав, що

його також обікрали. Розповідь про цю крадіжку він розпочав зі слів «не для преси».

Полковник отримав ділянку землі під забудову на околиці міста. Устиг вирити тільки котлован під будинок. Решту території дружина засадила городиною.

— У суботу я був там — усе було на місці. А приїжджаю вранці у неділю — немає цибулі, уночі викопали, сотки три було.

І ця відвертість вилізла боком полковнику. Її відобразили у своїх звітах про прес-конференцію журналісти усіх без винятку газет, які були присутні на фуршеті.

— Що ж мені тепер роботи? — зайшов до кабінету прес-служби УМВС полковник, тримаючи кілька місцевих газет у руці.

У цих газетах були звіти про його прес-конференцію.

— Мені треба відсилати ці газети у міністерство. А, самі розумієте, я цього не можу зробити. Засміють. «У головного Аніскіна області викопали на городі цибулю» — як вам? — прочитав полковник один із заголовків. — І хто мене тягнув за язика?

Щоб вийти з ситуації, вирішили в усіх тих газетах, які розповіли про полковникове «не для преси», надрукувати інтерв'ю з ним. Тож наступний день начальник відділу дільничних інспекторів міліції провів у своєму службовому кабінеті, до якого через кожен годину працівники прес-служби заводили журналіста чергової газети. Добре, що їх на той час було небагато у місті.

ЯК ПІДСТАВИЛИ КАПІТАНА

Помилка упорядників журналу «Міліція Кіровоградщини» ледь не призвела до розлучення начальника одного з підрозділів УМВС в області.

За керівництва трьох начальників УМВС в Кіровоградській області були видані подарункові журнали з такою назвою. Подібні журнали у ті часи видавали у всіх регіонах України. Крейдований папір. Кольорові фотографії. Яскраве оформлення. Вступне вітання генерала. Фотографії його заступників. На окремих сторінках представлені галузеві служби УМВС та міськрайвідділи міліції.

Так от, на сторінках журналу, які були відведені для управління карного розшуку УМВС, була розміщена інформація про відділення по боротьбі з торгівлею людьми. Тобто про службу, яка мала займатися повіями та сутенерами. Тут була коротка інформація про завдання служби та перші показники діяльності підрозділу, фотографія оголеної дівки та номер телефону довіри, за яким можна подзвонити і розповісти про місця торгівлі жінками та сутенерів.

Оскільки це видання було для внутрішнього користування, тож подібне звернення взагалі було нелогічним. Інспектор центру громадських зв'язків УМВС, яка розробляла макет цієї сторінки, зробила помилку у назві підрозділі – замість слова «боротьби» написала «по роботі», що теж було нелогічним. Але на це ніхто не звернув уваги, оскільки була інша помилка: замість робочого телефону начальника цієї служби був надрукований... його домашній телефон, вірніше, телефон квартири тещі, оскільки капітан жив у приймах.

Капітан отримав свій примірник журналу і похвалився ним увечері перед дружиною, а та показала журнал своїй мамі. І теща побачила на сторінці під фотографією дівчини із об'їзної дороги Кіровограда номер свого домашнього телефону.

— А це що таке! — накричала вона на зятя. — Як ти посмів! Мало того, що живеш у мене, так ще й мій телефон використовуєш у службових цілях!

Можливо на цьому усе і закінчилося б, якби колеги капітана не вирішили пожартувати над ним. Вони наступного дня разів з десять телефонували на домашній телефон тещі. А у тої, як на зло, того дня був вихідний. Теща брала слухавку, а її запитували, скільки беруть її дівчата за годину сексу.

Наступного ранку сумний капітан зайшов до кабінету ЦГЗ.

— Що мені тепер робити?

Довелося зібрати усі журнали і виправити у них номер телефону.

І СЕРЕД ГЕНЕРАЛІВ БУВАЮТЬ ХОРОШІ ЛЮДИ

Ми з колегою отримали завдання написати панегірик з нагоди ювілею заступника міністра. На це начальник УМВС в області дав добу. Оскільки у нас з колегою виникли проблеми з римуванням, то зателефонували поету від Бога — Валерію Гончаренку. Валерій Васильович відразу погодився і ми відправили за ним на вулицю Пожарського службовий автомобіль.

— Поки я добиратимусь, дізнайтеся деякі дані про ювіляра, — попросив Гончаренко.

Ми посадили гостя за стіл, поклали перед ним стос аркушів чистого паперу, ручку та аркуш з біографічними даними київського ювіляра.

Валерій Васильович посидів кілька хвилин і сказав:

— Не знаю з чого почати. Щось не можу упіймати музу.

— То, може, по 50 грамів, — запропонував колега.

Я без команди дістав з сейфу пляшку горілки. Колега відкрив банку «кільки», узявши її з «тривожної» валізи.

Коли випили по 50 грамів, я сів за друкарську машинку «Ятрань» і ледве устигав передруковувати аркуші паперу, списані римами Гончаренка. А коли панегірик був уже майже готовий, відкрилися двері кабінету і на порозі показалися два генеральські кашкети. Попереду був начальник штабу МВС України. Він приїхав до Кіровограда з бригадою на комплексну перевірку діяльності обласної міліції. Такі перевірки тоді проводили раз на п'ять років. Позаду киянина стояв кіровоградський генерал. Обличчя мого колеги стало

червоним. Очевидно він зрозумів, що цей візит закінчиться для нас плачевно.

Можливо, так і було б, якби не прийшов на виручку Гончаренко. Він піднявся з-за столу і однією рукою дістав з кишені посвідчення члена Спілки письменників України, а іншою — посвідчення члена Спілки журналістів України, і відрекомендувався ними перед київським генералом.

Начальник штабу МВС скося глянув на наш бідний стіл, на недопиту пляшку горілки та недоїдену банку «кільки», і запитав у Валерія Васильовича:

— Вас тут не ображають?

— Та ні, що ви, ми давно знайомі, ось тут разом пишемо нарис про дільничного інспектора міліції, — відповів Гончаренко.

— Добре, працюйте, — сказав начальник штабу МВС і генерали пішли з ревізією до іншого кабінету.

Коли за гостями закрилися двері, колега продовжував стояти, роздумуючи над своєю подальшою долею. Він навіть дістав гребінця та розчесав свою пишну шевелюру на голові, оскільки передбачав, що його зараз викличуть до керівництва.

Я додрукував панегірик, Гончаренко вичитав його і підправив. Аж тут постукали у двері. На порозі стояли дві працівниці відомчої їдальні. На підносі в однієї було кілька тарілок з наїдками – ковбасою, шинкою, огірками, салатом олів'є. Інша дістала з пакета і поставила на стіл пляшку вірменського коньяку.

— Це вам від київського генерала! — сказала жінка.

Тепер ми уже посміливішали, щоправда двері усе-таки замкнули. Відкоркували пляшку коньяку і випили по одній за здоров'я генерала.

— Хороша людина цей генерал, — зауважив Валерій Васильович. — Ти бач, і серед генералів бувають хороші люди!

ТРЕТІЙ ТОСТ - ЗА ЖІНОК

Начальник Управління Державтоінспекції Кіровоградської області, який приїхав з однієї із західних областей України, якось сказав під час застілля, що у нас, тобто там, де він до цього керував, третій, п'ятий і усі наступні тости, порядковий номер яких ділиться тільки на себе, тобто просте число, треба виголошувати за жінок. А якщо хтось через неухважність говоритиме про щось інше, ближній до нього чоловік за столом повинен ножицями відрізати йому краватку.

Але цьому полковнику так і не вдалося у Кіровограді укоротити комусь краватку. А ось йому відрізали.

Перед Новим Роком на другому поверсі спортзалу влаштували корпоративний «вогник». По центру під однією стіною — стіл для керівництва обласної міліції. А уздовж інших стін — столи для працівників підрозділів УМВС. На столах було що випити, і чим закутити. У залі стояла зелена красуня. Музика, ігри, танці. Але це пізніше, коли йшло із залу керівництво, сказавши свій вітальний тост.

Спершу говорив генерал, потім його заступники, а далі — хто бажав, і хто був тверезіший.

Того року так сталося, що генерала викликали до Києва. Перше слово було за його першим заступником. Привітавши колег, полковник відразу пішов. Другий тост сказав заступник начальника УМВС по громадській безпеці. А третій тост довелося говорити начальнику УДАІ області, на якого вказав один із заступників начальника УМВС. І чи то полковник зрадив від такої довіри говорити раніше за інших заступників начальника УМВС, чи то може розхвилювався, та забувся, що його тост третій, і що треба говорити за жінок, бо почав верзти казна-що.

І тоді начальник штабу УМВС, який уже був напідпитку, і якому набридло слухати тост даїшника, узяв зі столу ножа, підійшов до полковника, і відрізав йому частину краватки. Той, хто бачив цю картину, насолоджувався приниженням полковника, оскільки його не любили за гоноровий характер.

Після такого приниження полковник через кілька тижнів залишив Кіровоград.

А що стосується начальника штабу, то це була не перша краватка, яку він порізав. Незадовго до цього на одному з днів народження, коли

заступник начальника УМВС у своєму тості, який був третім за ліком, не згадав жінок, наш полковник узяв зі столу кухонного ножа і відтяв йому шматок краватки. Казали, що її вартість була за 200 доларів.

СІМ БАРАНІВ

Періодично МВС проводило кампанії з відродження ДНД — добровільних народних дружин. І тоді працівники міліцейської прес-служби шукали героїв для своїх публікацій в обласних, а ще краще в республіканських ЗМІ, що любило обласне керівництво.

В одну з таких кампаній автора цих рядків відрядили до Маловисківського району. Зі мною поїхав кореспондент обласного радіо — у ті часи радіоточки були у кожній сільській хаті, та фотокореспондент обласної газети «Народне слово».

Голова місцевого сільгоспідприємства, колишній другий секретар райкому компартії, був добре знайомий з журналістом обласного радіо. А тамтешній дільничний мав під 30 років міліцейського стажу. Тобто, це була людина, яка володіла ситуацією на своїй ділянці, її знали, і вона усіх знала. Але, як виявилось, не усіх...

Дільничний з головою сільгоспідприємства добре підготувалися до зустрічі з журналістами. Герої майбутньої газетної публікації та радіорепортажу були на своїх місцях, і знали, що їм говорити. Тож ми оперативно зробили потрібні фотознімки і порозмовляли з жителями села та членами місцевої ДНД.

З тієї довідки, яку дали на дільничного у райвідділі міліції, виходило, що з часу створення ДНД, тобто за півроку, у селі не було скоєно жодної крадіжки, взагалі жодного злочину.

Коли диктофони були вимкнуті, господарі запросили журналістів до їдальні сільгоспідприємства на обід. Колишні комуністи — голова сільгоспідприємства та кореспондент обласного радіо, стали пригадувати свою комсомольську юність та попередні зустрічі, що нам з фотокореспондентом було нецікаво. Тож ми вийшли надвір, мовляв нам треба у туалет. А той був метрів за двадцять від їдальні. Довелося проходити повз стареньку глиняну хату з солом'яним дахом та перекошеними від часу вікнами. І мою увагу привернули дві цятки, що блиснули за тріснутим склом. Приклавши обличчя до скла, побачив очі барана, якого підвісили за ноги до бантини.

Повернувшись до їдальні, я поділився побаченим у мазанці. Дільничний презирнувся з головою сільгоспідприємства, після чого вони мовчки встали з-за столу і вийшли на вулицю.

Ця мазанка колись належала бабусі чоловіка, який днями повернувся з в'язниці. А напередодні уночі хтось вкрав з ферми сім баранів. Їх дільничний і знайшов у тій хаті.

Вір після цього міліцейським статистичним даним!

ОДРУЖИВСЯ НА ПОДРУЗІ

Наша прихильність, або ж навпаки нелюбов до чогось, базується на відповідних ситуаціях та життєвих враженнях. Ось і журналістка однієї з кіровоградських газет не любила писати про дільничних. Як працівники міліцейської прес-служби не намагалися підсунути їй якнайкращу кандидатуру дільничного, вона відмовлялася.

— Та напиши сам, Володусю, — говорила журналістка. — Давай я краще напишу про когось з оперативників, чи про даішника, або ж навіть про паспортистку. А про дільничного не хочу!

Звідки така нелюбов до працівників цієї міліцейської служби, дізналися випадково. Якось у журналістки розв'язався язик і вона повідала, що коли була студенткою філологічного факультету, то два роки зустрічалася з сусідом, який працював дільничним у Кіровському райвідділі міліції. А тоді раптом той дільничний одружився на її подрузі...

ЩАСЛИВОЇ ДОРОГИ!

Такою була назва відомчої газети Управління Державтоінспекції УМВС в Кіровоградській області. Газета ця мала солідний як для області тираж. Та це й не дивно, адже водіїв багато, а у працівників ДАІ чимало шляхів впливу на них, щоб передплатили це видання. Кожному районному відділенню ДАІ, кожному інспектору був доведений план скільки йому залучити передплатників газети.

А інспектори Петренки правильно розуміли команди керівництва і чітко їх виконували. Реєструєш автомобіль у МРЕВ — оформляй передплату на газету на півроку. Проходиш техогляд автомобіля — принось з собою квитанцію про передплату «Щасливої дороги». Зупинив державтоінспектор на дорозі за дріб'язкове порушення Правил дорожнього руху — кидай автомобіль на узбіччі, або ж віддавай автоінспектору посвідчення водія, а сам йди до найближчого поштового відділення...

Про один такий випадок розповів знайомий з Кривого Рогу. Він часто їздив у службових справах до Кіровограда. Одного разу його зупинили працівники ДАІ на в'їзді у місто по вулиці Родимцева. Прискіпливо оглянули автомобіль та документи водія — усе було в порядку.

— Але, бачу, — розповідав знайомий, — даїшники топчуться на місці, не наважуються щось мені сказати. Я зрозумів, що мені треба позолотити їм руку. Дістаю з гаманця 50 гривень. Побачивши гроші, один з автоінспекторів став відмахуватися руками.

— Ні, ні, що ви, ніяких грошей! Хоча, якщо ви передплатите нашу відомчу газету, були б дуже вдячні вам. Нам сьогодні треба знайти ще десять передплатників, — і протягає квитанцію. — Тут усі дані, а он поштове відділення.

— Я виліз з автомобіля, — продовжує знайомий, — і пішов до поштового відділення, яке було через дорогу. Там біля віконця, за яким оформляли передплату, була черга з п'яти чоловіків. І усі вони виписували газету «Щасливої дороги» на півроку. Коли підійшла моя черга, жіночка сказала, що газета розповсюджується лише по Кіровоградській області, тож я не можу оформити передплату газети на криворізьку адресу.

— Тоді оформляйте, — кажу, — на кого хочете.

— Та я уже на всіх родичів примірників по десять оформила, а бабусі у село — усі п'ятдесят, — сказала жінка.

— Та куди хочете — туди й оформляйте, тільки щоб на квитанції було моє прізвище.

Коли криворожанин повернувся до свого автомобіля і показав працівникам ДАІ квитанцію, ті записали у свій блокнот номер квитанції, віддали честь і сказали:

— Дякуємо! Щасливої дороги!

ПОЛКОВНИК НЕ ЛЮБИВ СКЛАДНИХ СЛІВ

Мало хто з керівництва обласної міліції був байдужий до присутності свого прізвища на сторінках газет, особливо, республіканських, та на екранах телевізорів. Та не усі могли стисло, а головне правильно, висловити свої думки щодо того чи іншого питання діяльності очолюваної служби. А дехто так хвилювався, що навіть не міг прочитати перед камерою і короткий текст в один абзац. Тож доводилося робити до десятка дублів, щоб під час відеомонтажу

«склеїти» речення. Та, мабуть, найспекотнішим було наступне радіоінтерв'ю.

Суботнього дня я був відповідальним по підрозділу і сидів за своїм робочим столом, гортаючи свіжу пресу. Подзвонив черговий, щоб я зайшов до Івана Івановича.

— Приїхав з Києва журналіст з республіканського радіо, — сказав заступник начальника УМВС в області. — Він родом з Бірок, це під Олександрівкою. Хоче підготувати якийсь матеріал. А потім відвезеш його у село до батьків. Про що мені можна розповісти?

— Та про діяльність міліції під час жнив, — кажу. — Хвилини через п'ять занесу до вас текст виступу.

— От і добре, журналіст також буде хвилини за п'ять.

Коли я повертався до кабінету Івана Івановича, то помічник чергового підводив до приймальної невідомого чоловіка з сумкою через плече. Я зрозумів, що то портативний диктофон.

Познайомившись, ми сіли за столом навпроти полковника, і киянин почав виставляти диктофон на запис. Полковник у цей час читав про себе надрукований мною текст на одній стороні аркуша паперу.

Нарешті полковник сказав, що готовий до запису і киянин натиснув кнопку.

Але Іван Іванович не дочитав і першого речення. Складне слово попалося, яке він не зміг відразу виговорити. Довелося міняти це слово на інше. Потім ще кілька разів киянин натискав на кнопку «стоп», коли

Іван Іванович не доходив навіть до середини тексту. Після десятої спроби полковник взагалі сказав, що я написав текст одними складними словами.

За вікном був початок серпня. У нас з киянином, хоч ми і худорляві, сорочки уже були мокрі. З огрядного полковника взагалі піт річкою тік.

— Може, ну його це інтерв'ю, — сказав Іван Іванович.

— Та ні, — кажу, — заспокойтеся. Зараз запишемо з першого разу.

Вирішили записувати кожне речення окремо, щоб потім склеїти текст під час монтажу у студії. І запис тривав не більше десяти хвилин.

Після цього я відмітив у секретаріаті бланк відрядження киянина і відвіз його у Бірки до батьків.

А у понеділок вранці дзвонить полковник:

— Слухай, їду сьогодні на роботу, дзвонить кум і каже: «Включи радіо, там ти даєш інтерв'ю». Знаєш, я так добре говорив, що наче то був і не я. А зараз оце один знайомий дзвонить, другий, третій... Усі хвалять мене.

А ЧОГО ЦЕ ТИ МАТЮКАВСЯ?

Перший мій сюжет на телебаченні був про дотримання пожежної безпеки на жнивях. Виїжджаючи знімати його, я підготував текст. Та оскільки відеооператор сказав, що він не має технічних можливостей для відеомонтажу, то, виїхавши у поле, я зайду у пшеницю, і перед камерою розповім увесь текст. А потім разом з інспектором Управління пожежної охорони при УМВС в області будемо їздити по колгоспах Кіровоградського району і відеооператор на начитаний мною текст накладатиме відеоряд відповідно до змісту цього тексту.

Отож, виїхали ми до села Аджамка. Я зайшов у пшеницю і став говорити перед відеокамерою текст, який вивчив напам'ять: «Половіють хліба...»

Але усе ніяк не виходило записати його. То я зіб'юсь, то вітер подує, то сонце зайде, то відеооператору пташка на голову ляпне... Тож я декламував цей текст разів з десять. І коли мені це уже набридло, наприкінці тексту з витримкою секунд у п'ять я сказав:

— Усе! Ти мене уже дістав, козел!

І відеооператор відразу змінив свою думку. Сказав, що цього разу усе було добре.

А далі ми поїхали з пожінспектором по маршруту — то до комбайна, то на тракторну бригаду, то на тік... Їздили, аж поки відеооператор не зняв усе заплановане.

По дорозі з поля в УМВС, заїхали на обласне телебачення і передали відеокасету випусковому редактору програми новин «День за днем».

Перший випуск програми був о 17-й годині. Я його не бачив, бо у цей час їхав тролейбусом додому. А коли підходив до під'їзду свого будинку, з балкона шостого поверху привітався сусід і сказав:

— А що це ти матюкався по телевізору?

— Коли? — запитую.

— Так я тільки що дивився «День за днем»...

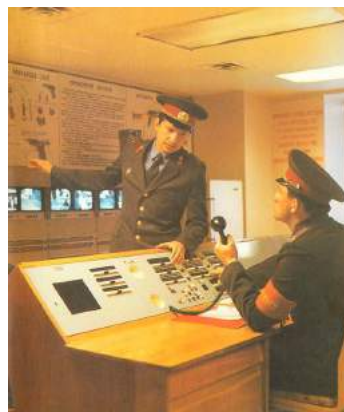
Виявляється, відеорежисер у студії при трансляції програми невчасно натиснув на кнопку «стоп» і пролунали мої слова, адресовані відеооператору. Щоправда, при повторній трансляції о 20.30 свою помилку режисер усунув.

З ОБКОМУ ПАРТІЇ У ПОЛКОВНИКИ МІЛІЦІЇ

Такий, як сьогодні, період у нашій історії пам'ятають люди старшого покоління. Тоді також керівниками правоохоронних органів призначали людей без фахової освіти, досвіду, а то й просто з вулиці. Вірніше, з райкому, чи обкому Компартії.

Один з начальників УВС не міг за складом злочину відрізнити грабунок від крадіжки. Цей керівник прийшов у міліцію з обкому партії. Спершу його призначили начальником відділу Державтоінспекції області. А потім — заступником начальника УВС. У його віданні були господарське забезпечення, пожежники, установи виконання покарань та державтоінспекція.

Щоб керувати ними, як вважав член КПРС, юридична освіта не потрібна. Тож цей керівник частенько показував приклади дурості та неосвіченості.

Так сталося, що начальник УВС пішов на два тижні у відпустку і його обов'язки виконував колишній працівник обкому Компартії. До нарад з різними галузевими службами він не готувався, і виставляв себе на посміховище.

На одній з нарад розглядали стан розкриття злочинів із залученням агентури. Показники міліції Кіровоградської області на фоні колег з інших областей України були блідими. Треба було щось робити, щоб виправити ситуацію. І заступник начальника УВС сказав:

— Якщо ви не умієте розмовляти з агентурою, то тоді зберіть на завтра в актовій залі УВС усіх своїх агентів, і я з ними поговорю. Думаю, мої слова до них дійдуть, якщо вони не доходять до вас!

— Він що — дурак?! — подумав кожен з присутніх на нараді оперативників. Адже кожен з них знав лише своїх агентів. А зібрати усю агентуру у залі УВС разом — це означає викрити цю агентуру, а на її вербування пішов не один рік.

Та й що комуніст міг сказати агентам? Хіба що зачитати цитату з якоїсь роботи Леніна щодо ролі агентів у розкритті злочинів!

ДВАДЦЯТЬ ХОЛОДИЛЬНИКІВ, ДВАДЦЯТЬ ТЕЛЕВІЗОРІВ...

На відміну від генерала Юрія Кравченка, деякі начальники УМВС у Кіровоградській області, що займали цю посаду після Юрія Федоровича, любили свій день народження, і ,напевне, хотіли б, щоб він був двічі, а той більше разів на рік. Кравченко за кілька днів до дня народження брав відпустку і їхав з міста. Родич Юрія Федоровича говорив, що той вважав день народження сімейним святом, і хотів приймати вітання лише від людей, які робили це від щирого серця, а не для того, щоб вислужитися перед ним та показати свою прихильність.

А от для декого з наступників генерала Кравченка день народження ставав днем «жнив». І закінчувався він тим, що генерал разом з начальником господарчого відділу, як молодята після весілля, рахували телевізори, холодильники та інші цінні речі, які були подаровані імениннику. Хоча, самі товари в ящиках не дарували, а лише документи з магазинів на їх отримання.

День прийому вітань, з 9 до 18 години, без перерви на обід, був розписаний похвилинно. Кожному гостю відводили по 15 хвилин. Був складений відповідний список, кожен знав о котрій годині йому під'їхати до парадних дверей приміщення УМВС. Там його зустрічала молоденька міліціонерка в українському костюмі і проводила під руку на другий поверх до кабінету генерала. А там уже стояли наготові ще дві міліціонерки в українському наряді. В однієї з них на таці були чарки з горілкою та коньяком. В іншій — таця для подарунків. Гість обнімав та розцілював генерала, говорив банальні вітання-побажання, клав на тацю міліціонерки свій конверт, випивав чарку, закушував, бажав генералові, щоб він з кіровоградського крісла опинився у київському, і йшов на вулицю до свого автомобіля у супроводі україночки. А до дверей у цей час під'їжджав інший автомобіль...

Працівники міліцейської їдальні заходили до кабінету начальника через двері «чорного ходу», забирали посуд і приносили нові наїдки.

Як говорила колега, яка брала участь в одній з таких церемоній віншування начальника УМВС, начальник господарчого відділу нарахував на її таці більше двадцяти телевізорів, і не менше холодильників. Хтось приніс букет, у якому було стільки троянд, скільки виповнилося років ювіляру. Він же, мабуть, і подарував конверт, у якому було стільки ж тисяч гривень. Були й інші цікаві подарунки. Приміром, сертифікат на породистого коня вартістю 10 тисяч доларів та документи на річковий катер...

Ви запитаете, що робив генерал з цими подарунками? Наступного дня начальник господарчого відділу об'їжджав магазини, де купували ці подарунки, віддавав документи на товар, оплачений у них, а йому повертали 80 відсотків вартості подарунка готівкою.

Як говорила колега, якимось увечері після такого прийому генерал сказав їй: «Ти навіть не уявляєш, як я зморився! Добре, що хоч день народження раз на рік». При цьому генерал лукаво посміхався, так і хотів сказати: «Ех, частіше б!»

БАТЬКО І ДВА СИНИ

Щомісяця у Міністерстві внутрішніх справ визначали кращого дільничного України. Мені натякнули знайомі з міністерства, що у наступному місяці таким мають назвати дільничного одного із сільських райвідділів міліції на Кіровоградщині, і я повинен написати нарис про нього.

До цього доводилося писати зо два десятки нарисів про працівників цієї міліцейської служби, тож не хотів повторятися. Уся трудова біографія майора була пов'язана з райвідділом. Двоє синів пішли стежкою батька. Старший працював оперуповноваженим в обласному управлінні. Менший навчався у Кіровоградському юридичному інституті внутрішніх справ. Зважаючи на це, вирішив писати нарис про династію міліціонерів.

Оскільки діти були у Кіровограді, тож приїхав до обласного центру батько. Фотокореспондент газети «Народне слово» зробив професійний знімок сім'ї міліціонерів. Після цього я з годину розмовляв з дільничним та його синами. А вони, на відміну від батька, виявилися небагатослівними. Уже в післяобідню пору текст нарису та фотографію відправив у редакцію журналу «Міліція України».

І цей нарис був надрукований у черговому номері на увесь розворот журналу.

Після цієї публікації дільничного справді назвали кращим в Україні і викликали до Києва для вручення заохочення — нового службового автомобіля.

А тижнів через два після однієї з нарад в УМВС до мене підходить начальник старшого сина дільничного і говорить з докором:

— Васильовичу, що ж ви нарobili, і що мені тепер робити! Я ж збирався вп'яти йому сувору догану, і взагалі попросити шукати іншу службу.

Приблизно такого ж змісту були і слова ректора юридичного інституту:

— Та він же «двієчник», ми ж його збиралися відраховувати! А що тепер? Тепер він герой! — полковник мав на увазі меншого сина дільничного, курсанта його інституту.

Невдовзі батько вийшов на пенсію. А от хлопцям не довелося до неї дослужити. Обоє звільнилися з міліції. Казали, що не за власним бажанням.

УКУШЕНА ГУБА

У 70-ті роки минулого століття на Новомиколаївці у Кіровограді завівся гвалтівник. Він проникав уночі до приватних помешкань, у яких проживали одинокі жінки, і збиткувався над ними.

На ноги була піднята уся міліція обласного центру. Більше місяця правоохоронці разом з дружинниками патрулювали вулиці Новомиколаївки, але впіймати злочинця ніяк не вдавалося.

— На той час я працював старшим оперуповноваженим відділу карного розшуку УВС області, — пригадує Олександр Озінковський. — Кожний нерозкритий тяжкий злочин керівництво вважало тоді за надзвичайну подію. Тож після заяви про нічне згвалтування пенсіонерки для його розкриття створили слідчо-оперативну групу. Коли ж були скоєні ще ряд злочинів за схожим сценарієм, до пошуків був залучений увесь гарнізон міліції міста. Щовечора у клубі у парку

імені Крючкова на Новомиколаївці проводили інструктаж перед патрулюванням. У залі сиділи працівники міліції у цивільному одязі, а також чимало добровільних помічників, працівників сусідніх заводів-гігантів і просто жителів Новомиколаївки, які виявили бажання допомогти правоохоронцям у пошуках зловмисника. Людей розподіляли по вулицях, і вони повинні були патрулювати на своїй території до ранку.

Але треба ж такому — лишень на якусь вулицю не виділили патруль, як там з'являвся наш фігурант. Тільки коли затримали гвалтівника, дізналися про джерело його поінформованості. Виявилось, що він сидів щовечора серед дружинників у клубі, слухав, що відомо про нього міліції, а також дізнавався, на яку вулицю посилали патрулі. Тож він оминав ці вулиці, а йшов туди, де не було міліції.

— Так тривало близько місяця, — продовжує

Олександр Валентинович. — Ми уже зморилися від безсоння та перевантаження — адже окрім пошуків гвалтівника була й інша робота.

Аж тут подібна історія сталася у Компаніївському районі. Сім'я зарізала бичка, на свіжину прийшли сусіди. Посиділи, випили чарчину-другу і розійшлися спати — вранці ж на роботу. Захмелілі чоловік з жінкою лягли у веранді, відчинивши вікна. Того дня наш фігурант у якихось справах був у Компаніївці, йшов уночі селищем і побачив відкрите вікно та почув хропіння за ним. Він тихенько підкрався до вікна і при місячному світлі розгледів вкритими простиратлом на ліжку чоловіка та жінку. Знявши штани, гвалтівник заліз до веранди і нахабно виліз на жінку. А та, не розібравшись, стала обнімати його. Та через якусь мить спросоння визначила, що це не її чоловік. Рукою лапнула — чоловік і справді спить збоку. А хто ж тоді лежить на ній? І укусила незнайомця, який саме цілував її, за губу та підняла вереск. Гвалтівник — штани у руки і у вікно.

А на ранок у черговій частині УВС лежала телеграма з Компаніївки. За її змістом зрозуміли, що до того, що там сталося, причетний гвалтівник з Новомиколаївки. Також компаніївська міліція повідомляла, що хтось уночі заліз до будинку у селі Мар'ївці, що по дорозі до обласного центру, і намагався звалтувати господиню.

Звісно, потерпілі жінки вказували на окремі прикмети свого гвалтівника, але за ними змалювати його портрет не вдавалося. А тут міліція мала особливу прикмету, яку не сховасш — укушену губу.

Негайно керівництво дало вказівку затримувати у Кіровограді усіх чоловіків, у кого була укушена чи подряпана губа. Таких забирали на вулицях і доставляли до міського відділу міліції на Леніна, 6 десятками за день. Але серед них нашого гвалтівника не було.

— Я у цей час був на сесії у Київській вищій школі міліції, — говорить майор міліції у відставці Юрій Волобуєв. — Коли повернувся, до мене відразу звернулися товариші з карного розшуку, мовляв, виручай Васильовичу, ми уже з ніг збилися, а впіймати зловмисника не можемо. Можливо, ти маєш якусь інформацію чи підозри щодо нього. Я на той час був старшим оперуповноваженим міськвідділу міліції, відповідав за Новомиколаївку. Заглянувши до свого блокнота, знайшов у ньому запис, який і допоміг згодом затримати гвалтівника. У мене були записані підозри щодо одного з жителів Новомиколаївки, що він нерівно дихає до жінок. Разом з колегами поїхав за адресою у блокноті. Господар зустрів нас із укушеною губою...

АРКУШ З БЛОКНОТА

Про те, що не усі злочини можна розкрити за «гарячими слідами», свідчить кримінальна справа 50-річної давності. Вона також доказує, що у роботі оперативника дрібниць не буває. У даному випадку вийти на слід злочинця допоміг папірець, який він використав, і який не погидувався підняти з трави працівник міліції.

На Бондарівці, кутку села, що розлігся на пагорбі за річкою, виводили по черзі свої партії треті півні. Петро Скалозуб, колгоспний шофер, був уже на ногах. Коли йшов у гараж повз сільську крамницю, якась невідома сила змусила повернути голову направо. І лишень погляд шофера дійшов до дверей магазину, як його враз пронизало холодом: дверна штаба разом із замком були вирвані з дерев'яного одвірка по-живому і лежали на цементних сходах, двері були прочинені...

За годину у магазині чаклувала слідчо-оперативна група, викликана з Добровеличківки.

Це був один із перших злочинів у серії майже ста крадіжок із сільських магазинів, скоєних на території Кіровоградської, Миколаївської та Одеської областей. Починаючи з другої половини 1967 року, злодії пунктуально, ледь не щодня, навідувалися до сільських крамниць то в одному, то в іншому місці. Найбільше таких вилазок припадало на три райони — Добровеличківський, Новоукраїнський та Бобринецький.

Порівнюючи почерк невідомих зловмисників, криміналісти дійшли висновку, що усе це справа рук однієї і тієї ж групи злодіїв. Незважаючи на посилену увагу до магазинних крадіжок та вжиті заходи, вийти на слід зловмисників тривалий час ніяк не вдавалося.

І ось «перша ластівка»: у салоні автобуса, який слідував з Одеси до Кіровограда, водії виявили сумку, яку забув хтось з пасажирів. Коли ж відкрили її, то серед речей, більшість з яких були з етикетками, знайшли знаряддя злочинського промислу і карту Кіровоградської області з досить дивними помітками на ній.

Про свою знахідку водії повідомили до міліції. Оглянувши сумку, оперативники зрозуміли, що речі у ній — з магазину, який напередодні обікрали у Новоукраїнському районі, а «фомки» свідчили про причетність власника сумки до цього злочину. Карта взагалі стала найкращим підтвердженням того, що власник сумки має безпосереднє відношення до магазинних крадіжок — на ній хрестиком були відмічені села південних районів області, в яких уже побував з нічними візитами злодій.

А от чому він залишив цю сумку у салоні автобуса, доводилося лише здогадуватися. Очевидно, його щось налякало, можливо, працівник міліції у формі, який зайшов до салону.

Знахідка змусила керівництво обласної міліції активізувати роботу своїх підлеглих. Була створена спеціальна оперативна група з найдосвідченіших працівників, яка з метою збирання доказів та даних про гастролера ретельно оглядала місця злочинів та відпрацьовувала різні версії. Але далі справа не просувалася.

І ось наприкінці червня 1968 року сталося те, що мало статися. Оперативники зафіксували єдиний слід, який залишив за собою злочинець.

А все було так. Працівники міліції зробили нічну засідку в одному із сіл Бобринецького району, а злодій навідався до магазину в іншому селі. Коли надійшов про це сигнал, оперативна група поїхала туди. Закінчивши огляд місця події, міліцейський «бобик» узяв курс на райцентр. За селом зупинилися. Уже здалеку оперативники помітили на узбіччі бруківки мотоцикл, а поряд з ним мішок. (Як згодом було встановлено, мотоцикл поламався, і злодій покинув його на дорозі, прихопивши з собою стільки крадених речей, скільки зміг донести, і пішов у напрямку дороги Миколаїв-Кіровоград). Вміст мішка вказував на те, що він належав нічному злодієві. Це були речі, викрадені з магазину, та злодійський інструмент. Поки криміналіст чаклував над мотоциклом та мішком, оперативники вирішили оглянути місцевість навкруги. Один із них зайшов у придорожні кущі, щоб стати «до вітру», і зупинив свій погляд на зім'ятому аркуші паперу, очевидно використаному тим, хто недавно ходив «по-великому» у ці кущі — від паперу ще тхнуло смердючим теплом незнайомця. Старший лейтенант не полінувався нагнутися. На аркуші, вирваному з блокнота, він прочитав ташкентську адресу.

Уранці до Узбекистану полетів працівник карного розшуку УВС в області. А уже під вечір він телефонував до Кіровограда і повідомив приймну звістку. Адреса виявилася справжньою. За нею проживав пілот цивільної авіації. Він сказав, що двічі був у Кіровограді, і обидва рази на курсах перепідготовки у вищому льотному училищі. У бесіді з оперативником пілот розповів, що знає багатьох кіровоградців, але прізвищ уже не пам'ятає. Щодо своєї адреси, то він її нікому не давав, за винятком однієї жіночки, яка працювала продавцем у магазині.

На встановлення особи продавця за прикметами, які назвав ташкентський пілот, направили ледь не увесь особовий склад відділу карного розшуку. За півгодини дівчина, яка працювала у так званому «дзеркальному» гастрономі (ріг вулиць Карла Маркса та Держинського), сиділа перед слідчим на Леніна, 6. Вона швидко згадала пілота та сказала, що блокнот, у якому залишив свою адресу узбек, дала молодому чоловікові на ім'я Борис, який, як вона здогадалася з обставин однієї зустрічі з ним, мешкає десь у районі вулиць Прогінної та Сугоклеївської.

Даний район розбили на квадрати і у кожен з них на розшук підозрюваного направили пошукові групи. Одній з них, яку очолював старший оперуповноважений відділу боротьби з крадіжками

соціалістичної власності обласного управління внутрішніх справ Володимир Марчик, вдалося встановити, що злочинець знімає квартиру по вулиці Прогінній, 25. Однак його вдома не застали: господарка сказала, що він відсутній уже кілька днів. У квартирі залишили засідку, а у розташованій неподалік в'язниці розмістили групу захоплення.

Підозрюваний прийшов додому уночі. Спочатку він назвався вигаданим прізвищем. Та коли перед ним виклали усі докази причетності до ряду крадіжок, став детально розповідати про них. Усього на території Кіровоградщини та двох сусідніх областей ним було скоєно близько ста магазинних крадіжок.

КРАДІЖКА У ПРИМІЩЕННІ ОБКому ПАРТІЇ

У 1980-ті роки на партійну конференцію до Москви відправляли делегацію з Кіровоградської області. Усіх одягнули в однакові костюми та пальта, і видали по пижиковій шапці. А у суботу, у день від'їзду до Білокам'яної, зібрали в обкомі Компартії.

Спершу інструктор дав поради, як себе поводити у столиці, щоб не осоромити область. Потім сказав прощальне слово перший секретар обкому. Після цього журналісти місцевих засобів інформації та власкори київських видань розібрали для розмови по одному делегату, щоб написати про нього нарис.

А коли закінчилася відведена на цей захід година часу, делегати пішли до автобуса, щоб їхати в аеропорт. І тут виявилося, що з роздягальні у вестибюлі на першому поверсі пропала шапка Героя Соціалістичної праці, бригадира заводу «Червона зірка».

До обкому викликали слідчо-оперативну групу з міліції. Приїхав заступник начальника УВС по оперативній роботі. Перше, що він зробив, так це запитав у працівника обкому, який запрошував журналістів на зустріч:

— А чи був хтось із журналістів без головного убору?
Надворі мінус двадцять... Може, це він узяв чужу шапку?

І справді, один такий був. Але це не він узяв шапку Героя Соціалістичної праці. Злодієм в'явився один з будівельників, які того дня займалися ремонтом сантехніки у підвалі обкому.

СЛУЖБОВЕ ПОСВІДЧЕННЯ

За втрату службового посвідчення керівництво карало міліціонерів. І якщо узимку такі випадки були рідкістю, то улітку посвідчення часто випадали з кишень штанів, чи з нагрудної кишені сорочки. Заступник начальника УМВС в області по роботі з особовим складом ініціював наказ по Управлінню, яким зобов'язали кожного міліціонера закріпити своє посвідчення на ланцюжок чи шнурок, а інший кінець прив'язати до ремня на штанях. Періодично виконання цієї вимоги перевіряли, і карали тих, хто її не дотримувався. Щоправда, щоб когось вигнали з міліції за втрату службового посвідчення — не чув. А от догани давали.

Одного разу ми поверталися з поїздки до Гайворона. Їхали через Первомайськ. Коли проїхали по бетонці межу Миколаївської та Кіровоградської областей, водієві припекло до туалету. І коли він присідав на узбіччі дороги, з кишені випало посвідчення.

Про це посвідчення водій згадав кілометрів за тридцять від місця зупинки. Довелося повертатися назад і шукати головний документ міліціонера. Водій сидів за кермом автомобіля, і, їдучи на невеликій швидкості, підсвічував фарами узбіччя. А двоє міліціонерів йшли попереду і вдивлялися у нещодавно підстрижену траву. Але посвідчення не знайшли.

— Що буде, те й буде, — змирився із втратою та наступним покаранням водій, і ми поїхали у Кіровоград.

Близько восьмої години ранку наступного дня, завівши сина у школу, я зайшов до приміщення УМВС в області.

— Васильовичу, а Сашко Богачук у вас працює водієм? — звернувся сержант на вході.

— Так, — відповідаю.

— Та тут о другій годині ночі заїжджав полковник міліції з Полтави, він їхав з Одеси і знайшов на узбіччі бетонки службове посвідчення Сашка, та завіз його до УМВС. Каже, сам знає, що за втрату посвідчення по голові не поглядять.

— А він свої координати не залишив, щоб зателефонувати та подякувати, — запитую.

— Та які координати? Він представився заступником начальника УМВС по роботі з особовим складом. Захочете дзвонити, думаю, його телефон знайдете.

ПОХРОМУВАВ «МАКАРОВА»

Серед міліціонерів трапляються такі, хто не награвся у дитинстві, і патологічно любить зброю. І ця хвороблива любов врешті-решт закінчувалася неприємностями.

Один з таких любителів зброї працював у Кіровському райвідділі міліції. Був він помічником чергового у черговій частині. Коли заступав на добове чергування, отримував у кімнаті для зберігання зброї свій табельний пістолет Макарова. І сидів за столом біля телефону, реагуючи на дзвінки, а на столі перед ним лежав розібраний ПМ. І він, між дзвінками, ретельно і з любов'ю тер до дірок кожну деталь пістолета.

На цю дурість помічника чергового неодноразово звертало увагу керівництво райвідділу та журило його.

А на крик начальник райвідділу перейшов тоді, коли помічник чергового, граючись пістолетом, натиснув випадково на гачок і пролунав постріл. Куля розбила скло у вікні приміщення сусіднього дитячого садка і влучила у картину на стіні.

На щастя, у дитсадку, окрім сторожа, на той час нікого не було. А справу вдалося швидко залагодити, бо то був відомчий дитсадок, і ніхто не став би виносити сміття з райвідділу. Помічник чергового, незважаючи на пізній час, знайшов майстра, який нарізав скло на шибки, і до ранку вставив їх у вікнах.

Що стосується простреленої картини, то на її місце на стіні почепили іншу, яку помічник чергового купив у художньому салоні.

Після цього начальник райвідділу заборонив видавати нашому фігуранту табельну зброю перед чергуванням.

А останньою краплею стала перевірка кімнати для зберігання зброї працівниками штабу УМВС в області. У них очі на лоба полізли, коли побачили похромований пістолет. Звісно, закріплений він був за нашим героєм.

— Не запитую для чого це ти зробив, але бери пістолета і біжи туди, де ти його хромував, і щоб негайно зняли покриття зі зброї. З тобою пойдуть двоє колег, щоб ти чого доброго ще не уткнув, — наказав начальник райвідділу. — А не знімеш хромування з пістолета — сядеш у в'язницю!

Коли помічник чергового доповів начальнику райвідділу, що зняв з пістолета хромування, майор поклав перед ним на стіл чистий аркуш паперу та ручку:

— Дістав ти уже мене! Пиши рапорт на звільнення!

ЗА ЗАСЛУГИ ПЕРЕД КЕРІВНИЦТВОМ

Працівники Державтоінспекції відзначали своє професійне свято у квітні. Традиційними були урочисті збори та нагородження орденами, медалями і грамотами, так би мовити, кращих працівників. Приходили на ці збори у парадному одязі з усіма відомчими нагородами на ньому. У деякого цих цяцьок було не менше, ніж у Леоніда Ілліча Брежнєва. І це притому, що особливих успіхів по службі у них не було. Зате вони знали, як і з ким поговорити, щоб їхнє прізвище внесли до святкового наказу.

Так, в одного майора на кітелі 56-го розміру висіло до 30 різних значків, за що його колеги поза очі називали філаристом, тобто колекціонером значків. І що не свято — його чимсь нагороджують!

Одного разу начальник УДАІ УМВС в області навіть виматюкався. Ще місяць тому він кричав на цього майора, що звільнить його, бо він не виконує план з надходження «лівих» коштів. А коли з Києва отримали святковий наказ по МВС, то у начальника УДАІ очі на лоба полізли. У списку нагороджених було і прізвище майора.

Виявляється, він з'їздив у міністерство, зайшов у потрібний кабінет і передав у конверті «подяку» полковнику, який був причетний до підготовки наказу. І той вніс, без усякого подання з Кіровограда, прізвище майора у наказ.

...Є і в автора цих рядків кілька подібних міліцейських нагород. Одна з них викликала купу запитань. Це знак «За заслуги», який вручали працівникам служби по боротьбі з економічними злочинами. Я, здається, не «боровся з цими злочинами», а мені дали цей знак. А на той час ще ні у кого у Кіровограді не було такої відзнаки.

Та хіба станеш пояснювати, що я просто виконав вказівку міністра і підготував відеосюжет про затримання керівника одного з держпідприємств. А міністр, який перебував у закордонному відрядженні, здається на Мальдівах, захотів, щоб цей сюжет про затримання показали того ж дня по УТ-1. І я терміново поїхав до Києва. На щастя, випусковий редактор служби новин був давнім знайомим — раніше працював в МВС, тож він розумів, чим обернеться для мене невиконання вказівки міністра. Мені вдалося умовити його поставити в ефір сюжет. І міністру він сподобався. Тож прямо з Мальдівів він дав вказівку начальнику Главку по боротьбі з економічними злочинами МВС заохотити усіх, хто брав участь у затриманні директора, зокрема і мене.

З Києва прислали великий знак. На понеділковій нараді начальник УМВС вручив мені його під аплодисменти колег.

А після наради генерал запитав мене по «прямому телефону»:

— А за що це тебе?

Генералу я, звісно, пояснив. А коли з подібним запитанням підійшли начальники УБОЗу та УДСБЕЗ, та ще й запитали, яку суму мені довелося заплатити за цей знак, довелося клеїти дурня, сказати, що це помилка, повинні були нагородити полковника з таким прізвищем з МВС.

ЗАСНУВ У ШАФІ

У радянські часи, коли у міліціонерів не було підслуховуючих пристроїв, слідчі використовували в якості своїх вух співробітника, якого садили до платяної шафи у кутку службового кабінету. Слідчий допитував одного із підозрюваних. Говорив йому про те, що, начебто, розповів про справу інший підозрюваний. Той, звісно, усе заперечував. Далі до кабінету заводили другого підозрюваного. І слідчий уже збирався розпочати перехресний допит, та тут у нього на столі дзвонив телефон. То викликав начальник. Слідчий говорив підозрюваним, щоб сиділи тихо, а він вийде з кабінету на кілька хвилин.

Коли підозрювані залишалися у кабінеті наодинці, то між ними виникала сварка. Один звинувачував іншого у тому, чого він не говорив. У ході цієї сварки підозрювані, не знаючи, що їх підслуховують, говорили таке, про що раніше не знали міліціонери.

— Після армії я влаштувався у карний розшук Кіровського райвідділу міліції, — розповідав полковник міліції Сергій Колісник. — Я був худеньким на той час. Тож мене часто використовували в якості «магнітофона». Я брав пляшку кефіру та булку, і залазив до шафи. Бувало, сидів там кілька годин. Аж поки слідчий не давав команду, що можна появлятися на світ божий.

Одного разу перехресний допит затягувався і молодий оперативник заснув у шафі. А у той момент, коли у кабінеті залишилися лише підозрювані, у нього спершу з рук випала скляна пляшка з-під кефіру, а потім і він сам вивалився з дверей шафи на підлогу, налякавши підозрюваних.

ГЕНЕРАЛУ ЗАКОН НЕ ПИСАНИЙ

Якщо напишу, що усі начальники міліції були законотрухняними, і у своїх діях дотримувалися букви Закону, то на обличчях колишніх рядових міліціонерів, та й не тільки міліціонерів, з'являться скептичні посмішки. Більше того, впевнений, що дехто пригадає свою історію та має свої докори на адресу генералів.

Приміром, відомий у місті журналіст, який був частим гостем Центру громадських зв'язків УМВС в області, оскільки писав для своєї газети на кримінальні теми, й досі при зустрічі згадує, як він каже, про свавілля з боку деяких керівників кіровоградської міліції.

Так, один з начальників УМВС в області не палив цигарок. А якщо він не палить, то й підлеглі не повинні палити, навіть у відведених для цього місцях. Генерал видав наказ по Управлінню про заборону тютюнокуріння. А також дав вказівку начальнику господарчого відділу виготовити відповідні знаки, на зразок тих, що регулюють дорожній рух, і вчепити їх на стінах усіх адмінбудівель УМВС. Один з таких знаків — на жовтому колі перекреслена червоною рисою цигарка з текстом «курити заборонено», ще років двадцять після від'їзду генерала до столиці висів на стіні перед в'їздом на подвір'я УМВС.

А от дорожній знак «проїзд заборонено» по вулиці Дзержинського, у кварталі між вулицями Декабристів та Калініна, зняли лише кілька років тому. І тепер може кожен бажаючий проїхати перед приміщенням УМВС. Виявляється, цей знак був встановлений за наказом генерала без відповідного погодження у міській раді. І хтозна, скільки таких знаків і сьогодні «регулюють» дорожній рух по місту.

ДОНЬКА ГЕНЕРАЛА «НАЇХАЛА» НА ГЕНЕРАЛЬСЬКОГО СИНА

Ця дорожньо-транспортна пригода за участю двох крутих іномарок сталася на перехресті вулиць Держинського та Декабристів. І, що цікаво, було це 20 грудня, тобто на професійне свято працівників міліції.

Донька генерала від'їжджала від приміщення УМВС. Була вона у міліцейському одязі, здається з погонями старшого лейтенанта. А сиділа за кермом власного автомобіля. Хоча, може й не власного. Може цей автомобіль і був зареєстрований на когось іншого. Подібне для керівників кіровоградської міліції не рідкість. Зокрема, був скандал із заступником начальника УМВС, який їздив на краденому БМВ.

Так от, донька генерала їхала по вулиці Держинського у напрямку міськвійськкомату. А зверху по вулиці Декабристів їхав автомобіль, яким керував син колишнього начальника УМВС в області. Дорожній знак перед перехрестям вказував, що чоловікові треба було пропустити автомобіль, за кермом якого сиділа жінка. А він не пропустив...

Спершу водії стали звинувачувати один одного, а потім, коли дізналися, що вони обоє генеральські діти, розцілувалися і роз'їхалися.

ДОПОМІГ НА СВОЮ ГОЛОВУ

Робітників заводу «Червона зірка», які йшли додому із першої зміни, погукала бабуся, що не могла закрити на штабу двері металевого гаража на подвір'ї п'ятиповерхівки неподалік магазину «Океан». Робітники послали на допомогу пенсіонерці наймолодшого. Той прикрив двері і закрутив гвинта. Бабуся подякувала. Робітник відповів «немає за що» і пішов з колегами по бригаді до пивбару.

А через кілька днів, коли до нього додому приїхали працівники міліції, чоловік, дізнавшись у чому його звинувачують, спершу виматюкався, а потім сказав, що «допоміг бабусі на свою голову!».

Як виявилось, напередодні уночі хтось обікрав гараж, двері якого перед цим закривав робітник заводу «Червона зірка». На місце злочину приїхала слідчо-оперативна група. І експерт-криміналіст зняв зі штаби відбитки пальців можливого злодія. А «пальчики» робітника «Червоної зірки» уже були у міліцейській картотеці, бо він уже мав судимість за бійку біля сільського клубу. От до нього й поїхала міліція.

Спершу навіть пояснення товаришів по бригаді, які бачили як він закривав двері гаража, і, звісно, міг залишити на них відбитки своїх пальців, не вплинули на слідчого. Робітник «Червоної зірки», як головний підозрюваний, переночував в ізоляторі тимчасового тримання Ленінського райвідділу міліції. На його щастя, наступного дня злодія, який обікрав гараж по вулиці Медведєва, затримали, бо він уночі вчинив іншу крадіжку, і у його квартирі знайшли автоінструменти, які були викрадені з іншого гаража, а він зізнався у тій крадіжці біля магазину «Океан»...

ЯК ПОЛКОВНИКУ ПІДБОРІДДЯ ВІДКУСИЛИ

Це було років з двадцять тому. До будівлі УМВС в області на вулицю Дзержинського прийшов чоловік середнього зросту та атлетичної статури, про яких часто можна прочитати у міліцейських документах — «особа кавказької національності». Представився гість сержанту на вході до приміщення УМВС чемпіоном

Радянського Союзу з боротьби самбо. Сказав, що хоче зустрітися з начальником УМВС. Попросив передати генералу, що він товариш Юрія Федоровича.

Генерал на той час був у своєму кабінеті. Почувши, що з ним хоче поспілкуватися товариш ЮФ (так називали генерала Юрія Кравченка), запросив гостя до кабінету.

Той сказав, що він з Криму. Його частим гостем є київський генерал. На підтвердження цих слів показав начальнику УМВС фотографію, на якій він грає у теніс з ЮФ. Гість також сказав, що їде до Києва власним автомобілем. У Кіровограді сталася поломка, зараз автомобіль на станції техобслуговування автомобілів № 2. Можливо, прийдеться чекати на завершення ремонту до ранку.

Генерал вирішив виявити гостинність до товариша Юрія Федоровича і викликав до себе заступника з питань тилового забезпечення та дав йому доручення допомогти з влаштуванням гостя міста у готелі.

Полковник спершу повіз кримчанина на обід, який закінчився пізньою вечерею. Оскільки полковник проживав один у трикімнатній квартирі, то запропонував товаришу ЮФ переночувати у нього. А що випити, і чим закусити — у домашньому холодильнику полковника було вдосталь.

Обидва були уже добре п'яні. Кримчанину щось не сподобалося у словах господаря. А оскільки він був на дві голови нижчий за кіровоградця, і як мінімум на чотири вагових категорій легший, то під час словесної перепалки підстрибнув і... укусив полковника за підборіддя та відкусив його шматок.

Через півгодини у квартирі полковника було повно народу — людей у білих халатах та міліцейській формі. Кров з підборіддя полковника зупинили лікарі і сказали, що зможуть пришити відкушений шматок, якщо його знайдуть на підлозі. Міліціонери навколішки кілька разів обслідували прихожу квартири. Відкушений шматок підборіддя таки знайшли...

За цим фактом була відкрита кримінальна справа. А потім стали думати-гадати, як її закрити. Рішення знайшли у прокуратурі — відправили справу у Крим, за місцем проживання спортсмена, мовляв, з очей подалі, а там хай роблять, що хочуть з аферистом, який зіграв роль товариша ЮФ...

НЕ ЗНАВ ДИРЕКТИВ ЦЕНТРУ

Уродженець села Мар'янівка (нині Маловисківського району) Сава Климов у 1918 році пішов на службу до Червоної Армії. А через два роки, у березні 1922-го, став працювати в органах ДПУ.

Працював щоправда недовго — усього два роки, і наказом № 27 по ДПУ УРСР від 9 червня 1922 року був звільнений зі служби без права поновлення в органах та адмінарештований на 45 днів.

Цікаве формулювання причин цього покарання — «за незнання розпоряджень центру, що вилилося у складанні протоколу на секретаря ЦВК і несвоечасну явку для ліквідації конфлікту».

Остання посада Сави Михайловича в ДПУ — начальник карного розшуку та охорони громадського порядку на залізничній станції Знам'янка.

Надвечір 1 червня 1922 року через Знам'янку проходив пасажирський потяг. Коли він зупинився, на перон зійшли кілька пасажирів і стали торгуватися з жінками, які продавали соняшникове насіння, сало, пиріжки та інші продукти. Купивши два пиріжки з капустою, один з пасажирів, літній чоловік у шерстяному костюмі і крилатій шляпі, поспішив за ріг будівлі вокзалу, де, оглянувшись, розтігнув ширінку. І лише зробив це, як на плече лягла рука міліціонера. Людина у формі скрутила руки чоловікові у костюмі, при цьому на землю упали пиріжки і шляпа, і повела до свого кабінету у приміщенні вокзалу. П'яний пасажир підняв крик, став погрожувати міліціонерові, що йому буде непереливки, якщо зараз не відпустить і не купить йому два пиріжки.

У кабінеті міліціонер почав складати протокол за хуліганські дії. І тут вияснилося, що він затримав секретаря ВЦВК, який їхав з Москви до Одеси у відрадження. Проте міліціонер не відпустив пасажирів, а, виявивши принциповість, залишив його у своєму кабінеті до ранку. Мовляв, прийде начальство, нехай розбирається, а ти іншим разом не станеш смітити, де не можна, і не будеш прикриватися при цьому своїми документами.

Уранці, дізнавшись кого затримали, з Єлисаветграда приїхав начальник ДПУ і вибачився перед людиною з Москви. Секретаря ВЦВК посадили на перший потяг до Одеси і він поїхав.

А ще через тиждень до Знам'янки прийшла депеша з ДПУ УРСР з покаранням Саві Климову.

В'ЯЗНЯ ГУРЕВИЧА МІЛІЦІЯ ПОЇЛА КОНЬЯКОМ

У радянські часи роботу органів внутрішніх справ керівництво МВС оцінювало за цифровими показниками. (Навряд чи щось суттєво змінилося у цьому питанні і за часи Незалежності України). Менше на території району чи області зареєстровано злочинів — значить поліпшилася профілактична робота, вищий відсоток розкриття карних проявів — отже краще спрацював кримінальний блок.

А раз так, то керівництво райвідділу чи обласного управління замість догани чекало з Києва подяку, а у думках свердлило дірочку у кітелі для медальки та на погонах — для чергової «зірочки». Заради похвали люди у міліцейській формі йшли навіть на свідому фальсифікацію. Як не дивно, але нерідко їм у цьому допомагали засуджені за інші злочини, беручи на себе чужі злодіяння.

Найбільш відомим «добровільним помічником міліції» за часів СРСР був Григорій Гуревич. Про «діяльність» цього в'язня в Україні розповіла у фейлетонному детективі «Бубновий сищик» газета «Правда» за 19 червня 1988 року. Тоді уперше і востаннє за часів

Радянського Союзу головне друковане видання країни розмістило на своїх сторінках критичний матеріал про роботу кіровоградської міліції.

Цей ув'язнений допоміг працівникам міліції кількох областей України зняти з обліку нерозкритих 268 (!) злочинів. Він узяв на себе таємниче убивство професора Д., убивство таксиста К., згвалтування неповнолітньої Б. зі смертельним наслідком, скоєні у Києві. У місті Фастові посприяв місцевій міліції розкрити 16 злочинів. Постарався в'язень і для міліціонерів Вінниччини та інших областей України. Він взагалі нікому не відмовляв, охоче виїжджав у «відрядження», мовчки підписував процесуальні документи. Лише на Кіровоградщині Григорій Борисович зізнався у понад трьох сотнях злочинів. Щоправда, лише 103 його явок з повинною міліція устигла задокументувати як розкриті злочини, оскільки цю аферу викрила прокуратура.

Григорій Гуревич народився у 1962 році у Вітебській області. Не одружений. Худорлявої статури. Волосся руде. Зріст — 1 метр 71 сантиметр. На батьківщині, у Білорусії, його тричі судили за крадіжки. У в'язниці жорстоко задушив співкамерника у масовій бійці. За це четвертий суд призначив покарання у 15 років позбавлення волі з відбуванням перших п'яти років у в'язниці.

З Бобруйська Гуревича перевезли до Вінниці. А попереду Григорія в Україну блискавкою полетіла звістка — цей ув'язнений легко зізнається у будь-яких підказаних йому злочинах, бере на себе усе.

Дізнавшись про цю «слабкість» в'язня, у Вінниці у камеру до Гуревича почали вчащати міліцейські чини, слізно прохаючи його написати чергову явку з повинною. Посадові особи зачитували в'язню секретні оперативні документи, детально розповідали про суть справи, підсовували на підпис чисті бланки документів і на місці злочину влаштовували репетиції. А потім, уже у присутності понятих, розігрували справжній спектакль.

Читач може запитати: а для чого це йому треба було? Пояснення просте: на нарах скучно, а тут з тобою носяться, як з писаною торбою, на знак подяки в одному райвідділі піднесуть наркотики, десь поставлять пляшку пива, а десь наллють і стакан горілки чи коньяку. Пригощали в'язня салом, фруктами, солодощами...

Та й обмовляючи себе, злочинець уже нічим не ризикував. Працівники міліції, оформивши відповідним чином явку з повинною, ставили галочку у звіті, що злочинця знайшли, а справу закривали під різними приводами і оперативно відправляли в архів, щоб ніхто не запідозрив, що це «трухлява липа».

Добровільні зізнання Гуревича інакше як абсурдом і не назвати. Виходило так, що Григорій Борисович грабував, убивав, гвалтував і душив перехожих «Запорожцями» та «Москвичами», підстерігав інкасаторів, відкривав сейфи банків, учиняв п'яні бійки, украв із колгоспного складу дві автомобільні шини, зняв з потяга, який йшов на повних парах, три ящики тушонки, і знову убивав та крав усе, що потрапить під руки.

До четвертої судимості білорус не був на Кіровоградщині, як і взагалі в Україні, водійських навичок не мав, а елементарне співставлення дат скоєння злочинів, у яких зізнався в'язень, показує, що більшість з них він учинив, або ж коли уже був за ґратами, або ж ще до свого народження.

— Коли Гуревич написав явку з повинною, що скоїв злочини і на Кіровоградщині, керівництво УВС області зініціювало етапування в'язня до Кіровоградського слідчого ізолятора №14, — говорить пенсіонер органів внутрішніх справ Євген Волченко, який на той час був заступником начальника СІЗО з оперативної роботи. — І уже у перший день Гуревич написав 12 явок з повинною на ім'я начальників кількох райвідділів міліції нашої області, що він скоїв на їхніх територіях різні злочини. Ці зізнання потрапили на стіл до першого заступника начальника УВС Кіровоградського облвиконкому. А потім начальник СІЗО узяв особисто від Гуревича більше 30 явок з повинною. Разом з тим, я отримав інформацію, що усе це маячня, і таким чином Гуревич намагається покращити собі умови відбування покарання, а потрапивши за межі СІЗО — спробує утекти. Відповідно до службової інструкції, я письмово доповів про це керівництву. Та в УВС не звернули на мої застереження уваги. Їм треба було поліпшувати статистичні показники, а якою ціною — не важливо.

І завертілася карусель. За Гуревичем періодично приїжджали то з одного, то з іншого райвідділу міліції, а він зі швидкістю стенографістки писав свої зізнання. Лише в одному Кіровоградському райвідділі міліції білорус узяв на себе понад 30 злочинів. Можливо, ця цифра зростала б і далі, якби Гуревичу не підказали зізнатися у двох убивствах, скоєних у Кіровограді, серед яких смерть директора підприємства. З райвідділу міліції зателефонували до прокуратури і пихато повідомили, які вони молодці.

Експерт-криміналіст обласної прокуратури Микола Чернега негайно поїхав на Балашівку. Коли він зайшов до одного з кабінетів у райвідділі, то побачив перед собою на стільці з цигаркою «БТ» у зубах худорлявого чоловіка, а на столі перед ним розкриту плитку шоколаду «Альонушка» та морозиво. Кілька запитань Гуревичу, від якого тхнуло

коньяком, і обурений Чернега залишає райвідділ. Досвідчений криміналіст кипів від злості — його водять за носа.

Чернега доповів про це прокурору області, а той організував перевірку «діяльності» Гуревича на Кіровоградщині. Потім до перевірки підключилася Генеральна прокуратура і за її поданням МВС покарало керівництво обласних УВС, а останні змушені були покарати усіх учасників цього грандіозного фарсу. Комуś оголосили сувору догану, когось відправили на заслужений відпочинок, а когось посварили пальцем.

Покарало міліцейське керівництво і безневинних працівників, які чесно виконували свій обов'язок і, що головне, попереджали, що це брехня і будуть плачевні наслідки. Прокурор області знову виявив принциповість і з ряду співробітників органів внутрішніх справ були зняті незаслужені покарання.

ЗЛОДІЙ ПОПРОСИВ ПІДВЕЗТИ

Ветеран органів внутрішніх справ підполковник міліції Василь Никифорович Стояновський може розповісти не один десяток курйозних історій, які сталися під час його більш, ніж тридцятирічної служби. Одна з них — розкриття крадіжки у селі Червона Кам'янка Олександрійського району.

Уночі до чергової частини УВС області надійшло повідомлення, що хтось обікрав магазин у цьому селі. На той час не щодня вчиняли подібні злочини. Тож начальник карного розшуку УВС полковник міліції Федір Барков вирішив поїхати до Червоної Кам'янки. Була й інша причина — раніше, коли тут ще був районний центр, Федір Захарович очолював відділ міліції, тож село та його околиці він знав добре.

— З собою Барков узяв мене, — пригадує Стояновський. — Їхали ми автомобілем «Москвич», який належав Баркову. Вийшли о четвертій годині ранку. Уже неподалік Олександрії побачили на дорозі чоловіка, котрий жваво махав рукою, щоб підвезти його. Зупинилися. Федір Захарович відкрив двері перед подорожуючим. У дорозі невідомий спробував затіяти розмову, але Барков попросив помовчати. У відповідь невідомий сказав, що йому не подобається обличчя водія. Ми були у цивільному одязі, тож невідомий не знав, з ким має справу.

На слова «дивись, яку пику наїв!», Федір Захарович скривився і промовчав. У Баркова й справді було повне кругле обличчя. Та він ніяк не очікував почути подібне зауваження від невідомого, образився і

повіз його до райвідділу міліції. А там наказав черговому закрити і не випускати без його дозволу. Згодом виявилось, що попутник й був тим злодієм, який уночі обікрав сільмаг.

КАДРИ ВИРІШУЮТЬ УСЕ!

Напевне, так вважав кожен із заступників начальника УМВС в області по роботі з особовим складом. А за час служби автора в міліції їх змінилося до десятка. Але цей полковник був справжнім нарцисом. Кажуть, у його кабінеті на стіні висіла картина, написана олією невідомим художником-аматором. За столом сидів полковник, а навпроти нього, спиною до глядачів, нікчемний капітан міліції. Під картиною віршик, який обожнював полковник:

*Шашки вам не цацки-пецьки,
Кандидат — фігура!
Тільки ось куди поставити,
Якщо фігура — дура?!*

Цей віршик одного разу довелося й мені чути з вуст полковника. Яюсь зайшов до нього у кабінет, щоб узгодити план проведення святкового заходу. В очі кинулася шахова дошка на журнальному столику, з розставленими на ній фігурами, які були вирізані з кісток якоїсь тварини.

— Подобається? — запитав полковник, побачивши цікавість у моєму погляді на шахівницю. — Подарунок!

А далі полковник прочитав вищезгадані чотири рядки.

Про те, що полковник любив отримувати від підлеглих подарунки, ходили чутки по Управлінню. Але мені не довелося йому нічого заносити. Можливо тому, що у мене не було таких можливостей, як у працівників деяких міліцейських служб, і він це чудово розумів.

Якось квартиру полковника обікрали. Зробили це два наркомани. Залізли до квартири випадково. Якби знали, хто її власник, то не робили б цього. Як розповідав по секрету начальник карного розшуку Кіровоградського міськвідділу міліції, коли після огляду слідчо-оперативною групою обкраденої квартири полковник приїхав у міськвідділ, щоб написати перелік украденого, у деякого з недосвідчених оперативників, тобто тих, хто ще мало знав полковника, очі на лоба полізли. Чого тільки не було у тому списку — дореволюційні нагороди, антикварні книги, ікони, шпага... і навіть яйце Фаберже. Коли затримали злодіїв, дещо у них вилучили з викраденого, а дещо вони уже встигли реалізувати.

Невдовзі після цієї крадіжки полковника звільнили з посади. Міністр відправив його на пенсію. Бо, напевне, полковник був не такою уже й важливою фігурою на шахівниці міністра.

ШІСТЬ МОБЛОК У ЖІНОЧОМУ ТУАЛЕТІ

Забилася каналізація в одній з держустанов в обласному центрі. Сантехніки стали пробивати трубу, яка виходила з жіночого туалету на третьому поверсі. І дістали з неї шість мобільних телефонів, які, як виявилось, перекрили отвір труби і призвели до аварії. Про свою знахідку сантехніки повідомили керівнику установи. А жінка відповіла, що їй відомо лише про одну пропажу.

Слід сказати, що до цієї установи на курси з підвищення кваліфікації з'їжджаються з усієї Кіровоградщини. Переважно це жінки. Під час перерви між заняттями біля жіночого туалету на два посадкових місця утворюється черга як до Мавзолею.

А в туалеті з кишень одягу огрядних жіночок випадали мобільні телефони, які по-зрадницьки пірнали в отвір унітаза.

Що робити? Шукати когось із техперсоналу установи, щоб допоміг дістати телефон? Ну, ще не факт, що це легко вдасться зробити! А шуму буде! Дійде цей шум і до, скажімо, Онуфріївського району. А хіба телефон вартістю у пару тисяч гривень вартий того, щоб з тебе, шанованої на селі людини, потім сміявся увесь район. Та що там район — уся область. Тож п'ять роззяв вирішили за краще нікому про це не говорити.

Жіночка, яка заявила адміністрації, що у неї начебто вкрали телефон, була з обласного центру. А у жителів міста і у селян менталітет різний.

ПОЛІЦІЯ ДОПОМАГАЄ ЛЮДЯМ

Цю історію розповів працівник Головного управління поліції області, який просив не називати своє прізвище.

У ту ніч у черговій частині ГУ поліції області телефон був, як завжди, червоний. На Попова розбійний напад, на Дворцовій вулиці пограбування, на Великій Перспективній — стрілянина, по вулиці Гоголя обікрали квартиру студента-іноземця...

Черговий подзвонив у патрульну поліцію, щоб вислали екіпаж до кафе «Тундра», де пограбували працівника обласної прокуратури. Попросив, щоб наряд побув з потерпілим, поки під'їде слідчо-оперативна група. А почув черговий у відповідь, що зараз немає вільних екіпажів.

І так протягом ночі черговий разів п'ять телефонував до патрульної поліції з проханням про допомогу. Відповідь була одна й та ж — нічим допомогти не можемо, усі екіпажі зайняті.

А десь близько шостої години ранку подзвонив чоловік, який говорив на державній мові і як по писаному. Він представився, назвав свою домашню адресу та номер мобільного телефону. А потім сказав наступне:

— Передайте, будь ласка, начальнику Головного

управління поліції області, щоб висловив подяку патрульним екіпажам 701, 702, та 703, які супроводжували вагітну жінку до пологового будинку на Новомиколаївку.

Черговий не зрозумів потребу у такому ескорті:

— А як же патрульні екіпажі супроводжували карету швидкої допомоги, і чи була у цьому необхідність? — запитав він в абонента.

— Ну, один екіпаж — попереду, інший — позаду, — уточнив чоловік.

— А третій? Він що, зверху над каретою швидкої допомоги летів? — саркастично запитав черговий.

— У третьому я їхав, — відповів абонент.

Як кажуть, без коментарів!

ЦЕ Я, БОГАТИРЬОВ!

Історія знає чимало злочинів, розкрити які міліції допомогли самі зловмисники через свою неуважність. А от випадок з крадіжкою з магазину у селі Оленівка Кіровоградського району взагалі можна віднести до курйозних.

— Це було у вересні 1975 року, — згадує Василь Стояновський. — Уранці особовий склад займався фізпідготовкою, коли надійшло повідомлення про крадіжку з магазину в Оленівці. Зі мною у «Ниві» поїхав дільничний Петро Голованов, який обслуговував це село. Я висловив підозру, що крадіжку міг скоїти місцевий житель Богатирьов, який уже мав три судимості, і дві з них — за крадіжки саме з цього магазину. Дільничний погодився, сказав, що днями бачив у селі Богатирьова і розмовляв з ним.

— Прибувши до Оленівки, опергрупа розпочала огляд магазину і знайшла на прилавку записку. Написана вона була олівцем на шматку пакувального паперу і адресувалася дільничному: «Петре Федоровичу, вибач, що завдав клопотів. Це моя робота. Пишу, щоб ти знав кого шукати. Богатирьов».

Працівники міліції перевіряли зв'язки злодія та його родичів в Оленівці і ближніх селах. А він у цей час пиячив у ресторані на залізничному вокзалі у Кіровограді. Забравши з каси у магазині готівку, та напакувавши здоровенну сумку горілкою, коньяком та винами, Богатирьов пішов до села Вишняківки, звідки попутнім автомобілем добрався до Кіровограда. У ресторані представився офіціанткам золотошукачем з Колими. Пригощав їх цукерками, шоколадом та наливав свого коньяку, який періодично діставав із

сумки. І таким чином увійшов у довіру. А потім дві доби запрошував за свій стіл усіх бажаючих випити стакан-другий горілки чи чогось іншого з чудо-сумки. Періодично замовляв в офіціанток, щоб не бурчали, невибагливу закуску. Охочих випити на дурняк виявилось більш, ніж достатньо, тож у злодія швидко спорожніли кишені та сумка. І тоді Богатирьов пішов здаватися до міськвідділу міліції.

МІЛІЦІОНЕР ВІДІРВАВ РУКУ ХУЛІГАНУ

Пенсіонер органів внутрішніх справ Юрій Головченко 18 років пропрацював у патрульно-постовій службі міста Кіровограда. У серпні 1974 року він одягнув міліцейську форму.

— Дехто з патрульних носив у кишені особливий предмет — шило, — пригадує Головченко. — В екстрених ситуаціях воно допомагало вгамувати запал хулігана. Часто через турнікет на танцмайданчик у парку імені Леніна намагалася прорватися якась компанія захмелілих молодих людей. Бувало додавав клопотів міліціонерам не сповна розуму чоловік на ім'я Володя. Він збирав скляні пляшки. Траплялося, що проносили горілку на танцмайданчик і там залишали тару. Якось Володя вирішив не чекати на закінчення вечора, а зайти під час танців на майданчик та зібрати під лавками порожні пляшки. А його не пускали, і тоді Володя підняв крик, називаючи патрульного «околоточним». Сержант, розуміючи, що мирно не вдасться упоратися з Володею, непомітно для оточуючих дістав з кишені циганську голку і штрикнув нею у сідницю чоловікові. Той як закричить — і давай утікати...

А найвідомішим і найшанованішим міліціонером радянських часів на вулиці Леніна був старшина Володимир Липа. Його остерігалися, і у той же час поважали за принциповість і справедливість. Він не побоявся навіть затримати прокурора міста, який став справляти нужду, вийшовши з ресторану «Весна».

Коли ресторан закінчував роботу, на вулицю вийшло кілька солідних людей. Але тут же ця солідність пропала, бо пузатий чоловік з розхристаною сорочкою, відійшовши кілька кроків, розстібнув ширінку. Ми з Липою до нього: «Що ви робите, товаришу!?!». А він послав нас подалі. Ми упізнали прокурора міста, і стали соромити його. Прокурор не устояв на ногах і упав на асфальт, вигукуючи «не чіпайте мене». Викликали до ресторану автомобіль, а під'їхав мотоцикл. Ми з Липою спробували віднести прокурора до коляски, але не змогли підняти його, бо пручався, тож потягнули за ноги. Прокурор порвав нам формений одяг, зірвав погони. Думали, наступного ранку отримаємо прочухана від начальства. Але нас не покарали. Мабуть, прокурор протверезів і йому стало соромно за свій вчинок.

Сквер нижче міськвиконкому у радянські часи називався сквером Трудової Слави. А за ним до вулиці Пашутінської була кондитерська фабрика. Одного разу пізно увечері на голову Юрія Головченка та його колеги ледь не упав об'ємний пакунок, який хтось перекинув через загорожу фабрики. У ньому було кілограмів з десять шоколаду. Віднесли пакунок у міськвідділ міліції і передали черговому, щоб той офіційно оформив знахідку. А самі пішли на патрулювання. Та коли закінчили службу, то виявилось, що у всіх працівників, які на той час були у міськвідділі, обличчя у шоколаді. «Чого ти хвилюєшся, — сказав черговий, — адже заяви не було, значить не було і шоколаду».

Одного разу довелося виїжджати на Велику Балку. Горів сарай з дровами. Господиня замість того, щоб гасити вогонь, бігала по подвір'ю і тужила: «чоловік мене уб'є, чоловік мене уб'є». Як виявилось, вона упіймала щура у капкан, і вирішила спалити його. Облила бензином, підпалила, а щур утік і забіг у сарай...

Комічна історія була і на площі Кірова, де билися два чоловіки. Під час затримання міліціонер вирішив заламати руку одного назад і... відірвав її. А потім стояв спантеличений, не знаючи, що робити. А хуліган у цей час кричав на усю площу: «руку відірвали!». Як виявилось, то був протез.

— Пам'ятаю, начальник райвідділу уперше отримав сльозотічний газ «Черемуха» і передав балончики на зберігання у чергову частину. А того вечора один із затриманих почав буянити. І черговий вирішив випробувати на ньому цю «Черемуху». Удень перед цим труїли

тарганів, і черговий переплутав балончики, узяв з дихлофосом і бризнув з нього в обличчя затриманому. Той відразу заспокоївся. Вранці начальник райвідділу звернув увагу на його червоні очі. Хуліган відповів, що йому чимсь бризнули в обличчя. Начальник райвідділу гордо сказав, що тепер у міліції є новий спецзасіб — «Черемуха».

ДВА ПОРТРЕТИ ПРЕЗИДЕНТА У КАБІНЕТІ

У радянські часи на стінах у кабінетах держустанов висіли портрети Леніна та керівників держави — Сталіна, Хрущова, Брежнєва... А от якщо у кабінеті портрет Держинського, то була міліція.

Зі здобуттям Незалежності портрети «залізного Фелікса» замінили на портрети міністра МВС та Президента України. Дехто з начальників влаштовував справжню галерею з п'яти-шести фотопортретів. Окрім вищезгаданих там були ще Голова Верховної Ради, Прем'єр Міністр та голова облдержадміністрації.

А от у кабінеті начальника Ульяновського райвідділу міліції висів навіть портрет голови місцевої райдержадміністрації. Як пояснював підполковник, то був його кум.

Але усіх переплюнув начальник райвідділу міліції, який окрім портретів усіх керівників держави мав ще й іконостас святих: ікона Миколи Чудотворця нагадувала про начальника УМВС в області, якого звали Микола, ікона Андрія Первозваного — на честь міністра

МВС, ікона святого мученика Леоніда — на честь Президента України...

Колеги жартували, що коли у Кіровоград приїхав новий начальник обласної міліції, то до нього навідався директор фотоательє. Запропонував свої безкоштовні послуги. А взамін попросив дати команду підлеглим, щоб вони мали у своїх кабінетах портрети керівництва держави.

На одному з засідань колегії УМВС начальник Онufrіївського райвідділу міліції отримав догану після візиту до нього начальника УМВС. Під час перерви він пояснив колегам, що коли приїжджав генерал, то не побачив у його кабінеті портрета Прем'єр-Міністра Лазаренка і сказав, що покарає його за це. От і покарав.

Після почутого усі побігли до фотоательє замовляти портрети керівників держави.

У подальшому, після кожної зміни міністра МВС, після кожних виборів, до Кіровограда з кожного райцентру їхав заступник начальника райвідділу міліції по роботі з особовим складом, який у вищезгаданому фотоательє замовляв по кілька портретів — щоб були у кабінетах начальника райвідділу та його заступників. Звісно, що директор фотоательє мав виторг, тож спав і бачив, щоб завтра відбулися зміни у міністерському кріслі.

ЯК У ТОМУ ФІЛЬМІ

Після служби в армії, у грудні 1972 року, Василь Плетень одягнув міліцейську форму і носив її до 1997 року, тобто 25 років. Спершу, майже два роки, служив у відомчій охороні, а з 1974 року — у лінійному відділі міліції на станції Кіровоград.

— Одного разу від станції відійшов пасажирський потяг Одеса-Новосибірськ, — згадує Василь Михайлович. — А через деякий час надходить повідомлення, що з потяга неподалік станції Канатове випав, чи то вистрибнув, пасажир у військовій формі.

На його пошуки виїхав автомобіль із солдатами з військової частини, що дислокувалася у Кіровограді, та кількома працівниками лінійного відділу міліції. Вони пройшли уздовж залізниці кілька кілометрів, але пасажиря не виявили.

А він при приземленні відбувся легкими забоями та подряпинами. Піднявшись на ноги, військовий пішов по рейках і так дійшов до платформи «Канатове», біля якої зупинялася електричка, а нею добрався до Кіровограда.

— Дивлюсь — іде по перону військовий капітан з подряпаним та закривавленим обличчям, у порваній шинелі, — продовжує Василь Михайлович. — Я завів його до відділку міліції і там з'ясувалося, що він служить у ракетній частині у Первомайську. Капітан проводжав на залізничній станції у Первомайську двох товаришів. Сиділи у ресторані. Очевидно, добре посиділи, бо вийшло як у тому фільмі «З легким паром» — капітан сів до потяга замість товариша, який мав їхати. У вагоні продовжили пиятику разом з колегою. А лише коли проїхали Кіровоград, у капітана наступило просвітлення розуму і він згадав, що йому увечері треба заступати у наряд, тож вистрибнув на ходу з вагона...

ЗЛОДІЙ У ПАСТЦІ

У 1973 році спрацювала сигналізація у магазині «Турист» по вулиці Карла Маркса у Кіровограді. Будівля цього магазину збереглася, вона навпроти готелю «Київ», нижче п'ятиповерхівки у напрямку до УТО (на знімку).

— Виїхав наряд відомчої охорони та працівники міськвідділу міліції, — говорить ветеран органів внутрішніх справ Василь Плетень. — Злодій намагався через дах проникнути у приміщення. Кілька міліціонерів вилізли на дах, але не знайшли там нікого. А треба сказати, що між приміщенням магазину та сусіднім магазином у напрямку старого ринку був метровий проміжок, залитий дощовою

водою, у якій плавало кілька дерев'яних ящиків. Старшина Василь Макущенко звернув увагу на один ящик, який височів над іншими у воді. Міліціонер вирішив, що під цим ящиком ховається злодій.

Знайшли мотузку і Макущенко спустився по ній з даху двоповерхового будинку у яму. А там по пояс у воді стояв злодій, який прикривав голову ящиком.

— Чоловіка підняли наверх і він зізнався, що, почувши сигнал тривоги, став утікати, думав перестрибнути з даху на дах, не розрахував свої сили і упав. Тож якби Макущенко не наважився спуститися вниз, то злодій залишився б у пастці, з якої б його звільнили, лише почувши крик про допомогу.

ЗВІДКИ БЕРУТЬСЯ АНЕКДОТИ

За кінотеатром «Ятрань» у Кіровограді згвалтували 45-річну жінку. Вона їхала з другої зміни на заводі «Гідросила». Зійшла з тролейбуса на зупинці біля кінотеатру. Треба було перейти дорогу до багатоповерхівки, у якій проживала. До жінки ззаду підійшов п'яний чоловік. Однією рукою затулив рота, а іншою приставив щось до спини. Жінка зрозуміла, що то лезо ножа. Невідомий сказав на вухо: «Не кричи, а то заріжу!». І повів жертву у кущі дендропарку за кінотеатром...

Прийшовши додому о третій годині ночі, жінка подзвонила до міліції...

Відразу скажемо, що як не намагалася міліція, і як того не хотіла потерпіла, але упіймати гвалтівника правоохоронцям так і не вдалося.

Три тижні підряд щовечора, аж до першої години ночі, коли припиняв роботу громадський транспорт, і місто засинало, поблизу кінотеатру крутилася жінка-міліціонер. На неї збиралися упіймати гвалтівника. Неподалік у кущах дендропарку стояли два працівники карного розшуку. Вони не зводили очей з колеги, щоб вчасно встигнути їй на допомогу, коли нападе зловмисник.

А потерпіла щодня приходила до Кіровського райвідділу міліції. Коли працювала у першу зміну, то після роботи заходила до слідчого і цікавилася, чи не упіймали її кривдника. А коли працювала у другу зміну, то перед роботою була у райвідділі.

— Чого ви ходите? — накричав одного разу на неї працівник чергової частини. — Упіймають гвалтівника — вас обов'язково викличуть для впізнання!

— Та мені просто не терпиться з ним познайомитися! — відповіла чесно потерпіла.

Цю історію розповів ветеран органів внутрішніх справ, колишній працівник Кіровського райвідділу міліції міста Кіровограда.

— Та не вірю я! — кажу. — Це ж анекдот!

— Якраз з таких історій і народжуються анекдоти, — відповів знайомий. — В одному з фільмів серіалу «Вулиці розбитих ліхтарів» опер Дукаліс засунув гроші до старого черевика. А приїхала з села родичка, узялася наводити порядок у квартирі дядька і викинула черевика разом з грішми. Був такий випадок і у нас.

Оперуповноважений з відділу карного розшуку УВС області збирався купити автомобіль. Складав гроші у коробку від взуття, яка лежала в антресолі. Теща вирішила навести порядок і викинула цю коробку. На щастя, колега вчасно про це дізнався, побіг до баку для сміття, перевернув його і знайшов свою коробку з грішми.

ЗАХИСТ ВІД МІКРОХВИЛЬ

До дільничного інспектора міліції звертаються різні люди, з різними проблемами. Інколи ці звернення не лізуть ні в які ворота. Проте міліціонер повинен ввічливо вислухати кожного, навіть якщо йому кажуть дурницю, і робити вигляд, що реагує на це звернення. Інакше скаржник піде далі, і тоді можна чекати на догану.

Одного разу до дільничного інспектора міліції Миколи Коробова, який обслуговував мікрорайон Кушівку у місті Кіровограді, звернулася жителька вулиці Свердлова. Було це у 1967 році. За словами жінки, її сусід протягом кількох останніх років надсилає на неї з матір'ю невидимі мікрохвилі, і через це вони не можуть уночі спати.

Коробов почував потилицю і порадив жінці на ніч одягати на голову великий чавунний казан. Він, мовляв, не пропускатиме

мікрохвилі. А щоб казан не тиснув на голову, дільничний порадив спершу одягати на голову спортивні шапочки.

І деякий час це діяло позитивно. Жінки спали як убиті. Але потім казани чомусь перестали «гасити» мікрохвилі і усе почалося спочатку.

На цей раз Коробов порадив купити у магазині мочалки і підкласти їх під ніжки металевих ліжок. Мочалки також, за доводами дільничного, мали затримувати мікрохвилі. Жінка погодилася. І знову тривалий час не турбувала міліціонера.

Але через місяць вона знову прийшла до дільничного: сусід знайшов новий спосіб як обійти систему захисту від мікрохвиль з мочалок.

Коробову довелося говорити нову дурницю, яка першою прийшла в голову. Жінка так і зробила, і знову з матір'ю міцно спали. І жінка пішла до начальника обласної міліції, щоб той заохотив дільничного за службу.

Дільничний зателефонував на підприємство, де жінка працювала бухгалтером. Чи все у неї у порядку з головою? — поцікавився у головбуха. І почув, що ніяких нарікань на жінку та її поведінку не надходило. Навпаки, усі характеризували її лише з кращого боку.

ДУМАЛА, ЩО ДІД ПРОПИВ

У будинку по вулиці Кримській на Кушівці проживали дід з бабою. І коли у господині пропали золоті сережки та наручний годинник, то вона запідозрила, що це дід узяв їх і пропив. Майже два місяці баба гризла чоловіка за це.

А тут якось вранці до домоволодіння пенсіонерів зайшли працівники міліції і попросили впустити їх до будинку, щоб жінка-зłodійка, яку вони привезли на слідчий експеримент, показала на місці злочину, як вона проникала до будинку, і де знайшла золоті сережки та годинник. Проте баба довго не хотіла впускати гостей до будинку, стверджуючи, що у неї нічого не пропадало.

І тоді зłodійка сказала, що сережки були на шафі, а годинник у нижній шухляді письмового столу. Після цих слів у баби щелепа відвисла.

— А як ти знаєш? — здивувалася вона. — А я ж, дурна, вважала, що то чоловік забрав їх!

НА ДОЛОНЮ НИЖЧЕ КОЛІН

У відділі по роботі з персоналом обласного управління міліції з'явилася нова співробітниця. Начальник відділу полковник Москальчук звертався до неї лише на «ви». Щоранку до парадного під'їзду будівлі УВС на вулицю Дзержинського Анжелу Кирилівну підвозив автомобіль з мигалкою на даху. Пояснення цьому просте — вона була донькою начальника обласного ДАІ Кирила Стецюка.

За тиждень батько відремонтував доньці кабінет, завіз нові меблі та комп'ютерну техніку. Та уже у п'ятницю Анжела Кирилівна зайшла до кабінету Москальчука із рапортом про звільнення.

— Що не так, Кирилівно? — не зрозумів полковник. — Хтось образив? Накажу його! Роботи багато? Розвантажуй! Що ж я тепер Вашому батьку скажу?

— Я жінка, і не можу щодня ходити на роботу в одному одязі, — сказала правду, як батько вчив, Анжела Кирилівна.

— Не зрозумів...

— Ви ж заставляєте усіх ходити у форменому одязі, а я звикла щодня одяг міняти.

— Оце і є ваша причина? — видихнув Москальчук. — Тоді я дозволяє вам ходити на роботу у цивільному одязі. Але щоб довжина спідниці була на долоню нижче колін! — помахав пальцем полковник.

ПОСМІШКА МОНИ ЛІЗИ

— Павлов, ти давно був у психлікарні? — запитав дільничного на оперативній нараді начальник Кіровського райвідділу міліції. — Після наради поїдеш у селище Нове, зайдеш там до головного лікаря, бо йому потрібна твоя допомога.

Сергій Іванович відразу після наради поїхав у селище Нове. Але пішов не на вулицю Ползунова, де треба було розбиратися із викладеним у заяві про постійні сімейні сварки сусідів. Він вирішив спершу зайти до головного лікаря психлікарні. А той розповів наступну історію. Хворих щодня у післяобідній час виводять на прогулянку на два відкриті майданчики — один для жінок, а інший — для чоловіків. Ці майданчики нагадували танцмайданчик у парку культури селища, з єдиною лише різницею, що були огорожені сіткою Рабиця на висоту до трьох метрів, а від фруктового саду лікарні огорожа була забита дошками.

По периметру цих майданчиків — вкопані у землю лавки для сидіння. За діями хворих спостерігали медсестри та медбрати. І от вони стали помічати дивну поведінку хворих. Приблизно в один і той же час, близько 17-ї години, більше десятка жінок збиралися в одному місці біля дерев'яного паркану. Ставали півколом, спиною до огорожі. І так стояли хвилин двадцять. Власне, медсестри не на це звернули увагу, а на посмішки жінок, що утворювали дане півколо. Ці посмішки хворих були не менш загадкові, ніж у Мони Лізи, як сказала одна медсестра.

Коли одного разу медсестра пішла до жінок, щоб з'ясувати, що ж там коїться, то ті, як за командою, тихо розійшлися. Медсестра, оглянувши паркан, виявила в ньому отвір.

— Може, ви допоможете розгадати нам цю загадкову поведінку хворих? — звернувся головний лікар до дільничного. — У мене є підозри, що там насправді відбувається, тож думаю, що без вашої допомоги, як представника влади, нам ніяк не обійтись....

О пів на п'яту годину дня Павлов сидів під яблунею у садку, метрів за десять від паркану, з іншого боку якого збиралася юрба хворих жінок. Невдовзі під'їхав мопед, і чоловік років сорока обпер свою «Верховину» об стару яблуню і пішов до дірки у дерев'яному паркані. Очевидно, він спізнювався, бо на ходу став розстібати гудзики ширінки.

Дільничний повільно став наближатися до чоловіка і, підійшовши майже впритул ззаду, вигукнув на вухо незнайомцю:

— Міліція, не рухатися, бо стріляти буду!

Напевне, ці слова налякали когось по ту сторону паркану, бо чоловік став кричати від болю...

Цим чоловіком, що вчашав до хворих жінок із психлікарні, виявився житель сусіднього села Обознівка, який працював слюсарем на заводі «Червона зірка». Коли він був у першій зміні і їхав з роботи додому, то заїжджав у лікарняний сад, де займався з хворими жінками оральним сексом.

— Це почалося тоді, коли моя дружина тут лежала, — пояснив слюсар причину своєї поведінки.

РЕПОРТАЖ З МІСЦЯ ПОДІЇ

Це було у 2000 році. В одному з сіл Олександрівського району, що на Кіровоградщині, п'яний 60-річний чоловік застрелив з мисливської рушниці односельчанина. Чоловік проживав разом з батьком, якому було під 90 років. Увечері того дня двоє п'яних односельчан обматюкали діда, а один з них ще й помочився на нього. Коли син дізнався про це, то скипів, побіг до хати, зірвав зі стіни свою мисливську рушницю, яка висіла на гвіздку, і вистрілив з неї у живіт одному з кривдників. Інший чоловік утік. А убивця поклав труп на візок, яким вивозив гній з хліва, відвіз труп до яру і викинув його там.

Опівночі у село з райцентру приїхала міліція. Та оскільки убивця закрився у хаті і відстрілювався, начальник райвідділу вирішив не ризикувати, а викликати з Кіровограда спецпідрозділ «Сокол».

Відзняти це затримання приїхав відеооператор з прес-служби обласної міліції. Він спершу відзняв хату та підступи до неї, вулиці села, а також труп, яр та візок. А потім непомітно для міліціонерів пробрався з причілку до хати, витягнув шибку у вікні другої половини хати, і заліз у помешкання.

Керівник «Соколу», після інструктажу, дав вказівку починати операцію із затримання. У вікна хати полетіли дві димові гранати, та влучила лише одна. Кімната, у якій був убивця, наповнилася їдким димом. Бійці «Сокола» вибили вхідні двері і увірвалися до хати.

А через хвилину з неї вийшов один із «соколят», який вивів, тримаючи правою рукою за вухо, відеооператора. Тримав його міцно, бо обличчя відеооператора було перекошене від болю. Потім з хати вивели і убивцю із заламаними назад руками у кайданках...

Після обіду того дня начальник обласної міліції влаштував перегляд відеозапису затримання. У його кабінеті перед телевизором сидів і начальник прес-служби. Червоний як рак відеооператор стояв поряд із телевизором, тримаючи відеопульт у руках. Але спершу він розповів сам про свій вчинок, а потім включив запис.

Поки убивця стояв біля вікна з рушницею, відеооператор непомітно для нього пробрався під стіл і став знімати усі його рухи по кімнаті, аж поки господар не помітив під столом чоловіка з відеокамерою.

— Ти хто такий, що тут робиш? — запитав п'яний чоловік.

— Та я з телебачення, увечері покажу усе це, — відповів, заїкаючись, відеооператор.

— Мене покажуть по телевізору?

— Ну да, а чого ж я оце залазив до хати, штани порвав...

— То, може, мені причесатися. Та де я знайду зараз той гребінець... А подивись, на моїй морді немає сажі?

— Ні, все нормально... Хоча, витягніть з-під светра комірець сорочки, так буде красивіше, — пролопотів з переляку відеооператор, нарешті усвідомивши, у яку халепу він потрапив.

— Ну, то знімай тоді, тільки красиво знімай, а я піду стріляти...

Після цих слів дзенькнуло віконне скло і кімната наповнилася димом...

— Виходить, ти як Петька з «Білого сонця пустелі»! — сказав генерал після перегляду відеозапису. — Іди вже, і нікому про цей випадок не розповідай. А ти сміливий, хлопче. І дурний. Не знаю, правда, чого більше у тобі!

У ПОЗИ РОМБЕРГА

За радянських часів, і у перші десять років Незалежності України, одним із елементів боротьби з пияцтвом та морального виховання були медичні витверезники, які підпорядкувалися МВС.

У Кіровограді медвитверезник у різні роки знаходився у кількох місцях, остання адреса — вулиця Панфіловців. Кілька палат-камер для чоловіків, одна з яких для жінок. У кожній палаті — до десяти ліжок-тапчанів. Максимальна кількість “клієнтів” — майже стільки, як і панфіловців під Москвою. За кожне відвідування витверезника платили.

Але спершу п'яного роздягали, описували одяг та речі і «культурно» проводили до палати. Тримали три години — за умови середнього ступеня сп'яніння, або ж більше — доки не протверезіє. Фельдшер визначав ступінь сп'яніння, ставлячи людину в позу Ромберга: ноги на лінії, витягнуті вперед руки та закинута назад голова.

До витверезників міліція забирала тих, хто «не умів пити» — розпивав спиртне у недозволених місцях, йшов, хитаючись, або вже йти не міг і спав на тротуарі, чи на газоні. І, що цікаво, «не уміли пити» не лише робітники, а й так звана інтелігенція, до якої відносили себе й журналісти.

Одного вечора відвідали забігайлівку на «п'яному розі», який знаходився по вулиці Леніна, відомий у місті журналіст та його товариш, доцент педінституту.

Йдучи додому, зупинилися біля ресторану «Київ», де їхні дороги розходилися. Та оскільки уже не трималися на ногах, вирішили посидіти трохи на бетонних сходах перед рестораном. В одного з чоловіків з голови спала кроляча шапка. А інший поклав поряд з собою на сходи авоську, з якої випали і розбилися пляшка з кефіром та лоток яєць. Це сьогодні б ніхто не звернув на них уваги, а тоді таких підбирали, адже у міліціонерів був план з доставлення п'яних. Забрали до витверезника і журналіста з доцентом.

Наступного ранку обоє сиділи у вестибюлі в будівлі УВС в області, сподіваючись потрапити до начальника УВС, щоб поскаржитися генералу на безцеремонність його підлеглих, які впіймали їх на вулиці, вивезли кудись за місто і відпустили о третій годині ночі у якомусь селі: вони вийшли з будівлі — а перед ними вулиця з одноповерховими будинками — куди йти. (Пояснення було просте: навпроти витверезника по вулиці Панфілівців — приватний сектор). Від витверезника до центру міста можна було пішки дійти за півгодини, а вони добиралися більше трьох годин.

Стояв у вестибюлі і начальник витверезника. Він відкликав автора цих рядків у бік і говорить:

- Я так і думав, що вони підуть скаржитися, — маючи на увазі журналіста та доцента. — Але, на щастя, сержант Петренко купив напередодні фотоапарат «Київ-5», узяв його на службу і зробив кілька знімків, як ці двоє сиділи на сходах ресторану, а потім як вони «качали права» у витверезнику. Незважаючи на те, що була ніч, я подзвонив знайомому з фотоательє — він часто у нас буває, щоб проявив плівку і зробив знімки. Ось вони. Пішли до вас у кабінет, я покажу ці знімки журналісту, це він тут верховодить, а він у нас не вперше був, і, думаю, вони відразу підуть у витверезник оплачувати наші послуги.

І справді, коли майор поклав на стіл перед інтелігентною парою друзів вчорашні фотографії, доцент попросив не надсилати повідомлення до інституту, і друзі з похнюпленими головами пішли похмелятися.

Таємничості відвідування витверезника не існувало — навпаки, забезпечувалася широка гласність. За місцем роботи «клієнта» надсилалася спеціальна листівка з вимогою до адміністрації «вивісити на видному місці», у різних куточках міста, насамперед у центрі, інформацію про п'яницю. Біля приміщення відділку міліції був стенд «Не будь таким».

Інший кіровоградський Заслужений журналіст України міг випити гранчак горілки і тут же запити його таким же гранчаком — і, як кажуть, в жодному оці. Але й він кілька разів був клієнтом витверезника. Коли це сталося вперше, чоловік був шокований:

— Я можу випити відро, а тут випив лише пляшку, — і на тобі!

Подзвонив він о сьомій годині ранку на домашній телефон інспектора центру громадських зв'язків УВС області, тобто працівнику міліцейської прес-служби:

— Вова, біда, ночував у витверезнику. Відпустили о третій годині ночі, коли дізналися, де я працюю. Я зараз удома, беру гроші і піду заплачу за відвідування витверезника. Я тебе прошу — подзвони начальнику витверезника, щоб не відсилав мені у редакцію повідомлення про те, що я ночував у них — з мене сміятимуться: мене ж ніхто п'яним не бачив, хоча я не цураюся горілки. А тут...

Якщо міліція бачила на вулиці чоловіка, який лежить на асфальті, чи обнімає стовпа так палко, як герой Єсеніна берізку, і боїться його відпустити, бо той упаде комусь на голову, — то запрошували цього чоловіка до свого автомобіля і везли до витверезника.

— Одного лютногого вечора, — згадує фотокореспондент Іван Корзун, — я вирішив сфотографувати будівлю Преображенської церкви, у якій на той час була картинна галерея. Ніяких триног тоді не було, тож щоб фотоапарат зафіксувати, і не впасти на слизькому тротуарі, я обхопив лівою рікою електричний стовп, а в правій руці тримав фотоапарат. Клацнув кілька разів при різних витримках, і бачу, що біля мене зупинився міліцейський автомобіль УАЗ-469, або ще як його називали у народі — «бобик». Відкрилися двері автомобіля і водій кричить до мене:

— Тобі допомогти потримати стовпа?

— Ні, не треба, сам впораюся, — відповів фотокореспондент.

— Так ти ще й хам у нас! — здивувався сержант такій відповіді і вийшов з машини з напарником.

— Що вам треба, я фотожурналіст обласної газети, роблю знімок!

— Поїдеш зараз до відділку, а там розберемося, що ти за журналіст, — відповів сержант, не поцікавившись документами чоловіка.

Автомобіль поїхав до міського відділу міліції на Леніна, 6. І треба ж такому — тільки вивели фотокореспондента з машини, як з дверей будівлі відділу міліції вийшов замполіт, який збирався йти додому:

— Що трапилося, Іване Миколайовичу? — звернувся він до фотокореспондента.

— Та не знаю, ось у цих сержантів запитайте.

Коли замполіт дізнався, чому привезли Корзуна, нагримав на сержантів і сказав, щоб вони, після служби, яка закінчувалася о першій годині ночі, брали лопати і йшли до сусіднього парку Леніна розчищати від снігу доріжки.

ЯК ГОСТІ З КИЄВА СПАЛИ У КІМНАТІ ДЛЯ ЗАТРИМАНИХ

Цю історію розповіли журналісти з відомчої газети МВС України «Іменем закону». Друзі, журналіст та фотокореспондент, часто їздили удвох у службові відрядження на автомобілі ГАЗ-21, який належав фотокореспонденту. Робили турне кількома областями України, збираючи матеріали для газети на місяць, а то й на два.

І от одного разу, коли журналісти повертались з Одеси до Києва, біля міста Ульяновка, що в Кіровоградській області, поламався автомобіль. Тож вирішили заїхати до райвідділу міліції, а вранці зайнятися ремонтом.

Поставили автомобіль на подвір'ї райвідділу. А оскільки була п'ята година ранку, попросили чергового не турбувати керівництво, яке годин через дві-три й так прийде на роботу.

— Я звик спати в будь-яких умовах, тож і кажу сержанту, щоб відкрив камеру для затриманих, у якій якраз нікого не було, і ми з товаришем пару годин подрімаємо на тапчанах.

Сержант так і зробив.

А коли вранці до райвідділу прийшов начальник, і дізнався, що у кімнаті для затриманих сплять гості з Києва, ледь свідомість не втратив:

— Бузуляк, не дасиш ти мені допрацювати до пенсії!

Тепер мене звільнять, точно звільнять! — нагримав майор на сержанта. І тут же дав вказівку дзвонити своєму заступнику по роботі з кадрами, щоб замовив у ресторані сніданок для гостей.

Поки київські журналісти спілкувалися з начальником райвідділу у сусідньому ресторані, де для подібних гостей була спеціальна кімната, на місцевому СТО підремонтували їхню стареньку «Волгу» і дозаправили бак бензином.

Я вас прошу — не пишть, і нікому не говоріть про цю оказію! — попросив киян начальник райвідділу. — Засміють мене колеги! А якщо ще й дізнається начальник обласної міліції, то точно відправить мене на пенсію.

Журналісти з газети «Іменем закону» уміли тримати слово.

ДВІ ПОСИЛКИ З ЦИТРУСОВИМИ

У серпні 1980 року зведений загін міліції Кіровоградської області брав участь в охороні громадського порядку під час проведення у Москві Олімпіади. У вільний від служби час міліціонери ходили по магазинах столиці, в яких, як розповідав Юрій Іванович Головченко, який був заступником командира цього зведеного загону, можна було купити усе, лишень були б гроші. Тож мало хто заглядав у чарку, а прагнув краще щось купити і відправити посылкою у Кіровоград.

—Я тоді за 10 рублів купив джинсовий костюм, — пригадує Головченко. — «Фанта» продавалася з автоматів, як газована вода у Кіровограді. Продавалася вона також у бляшанках та у паперовій упаковці. Я привіз додому з десятків таких упаковок. А ще ми купували цитрусові і відправляли у Кіровоград посылками.

Підготував до відправлення дві посылки і старшина міліції, прізвище якого не станемо називати із зрозумілих причин. Одну посылку — на ім'я дружини, другу — коханці. У кожну посылку вклав

по аркушу паперу із листом та словами як він кохає адресата. Перед тим, як нести посилки до поштового відділення, старшина зайшов до туалету. А у цей час два молоді міліціонери, чий ліжка стояли біля ліжка старшини, і які бачили, як той писав листи, та вкладав їх у посилки, вирішили пожартувати. Вони поміняли листи місцями. Тож у Кіровограді дружина старшини, отримавши посилку з мандаринами, прочитала листа, якого її чоловік написав для якоїсь «коханої Рози Мойсеївни».

По приїзду у Кіровоград на старшину чекала палка зустріч дружини. З'ясовуючи стосунки, вона огріла його сковорідкою по голові. Щоб не ходити по вулицях Кіровограда з двома «ліхтарями» під очима, старшина узяв планову відпустку на два тижні. Добре, що хоч до розлучення не дійшло.

До речі, молоді міліціонери, які так зле пожартували над старшиною, також попросилися у керівництва у термінові відпустки з тієї ж причини, що й старшина. Це він наставив їм «ліхтарів» на обличчі.

ЗАЛИШИВСЯ ГОЛОДНИМ

Наприкінці 1980-х років з обкому Компарті у політвідділ УВС Кіровоградської області перейшов на роботу уже немолодий чоловік. Очевидно, він зрозумів, що не сьогодні-завтра розпадеться Радянський Союз, і до пенсії він на партійній роботі не дотягне. А коли перейде до міліції, то раніше стане пенсіонером. Та й робота поки що одна й та ж — ідеологічна.

Через два тижні перебування на новому місці, обкомівець поїхав у своє перше відрядження. Треба було проінспектувати роботу райвідділу міліції.

Повернувшись до Кіровограда, Семен Семенович поніс на затвердження до начальника політвідділу УВС довідку про результати своєї перевірки. Закінчувалася вона такими словами: «Замполіт райвідділу комуніст Іванченко І.П. запропонував мені

пообідати з ним в кафе і виставив на стіл пляшку вірменського коньяку».

Прочитавши ці слова, начальник політвідділу злякався: кого ж це він узяв на роботу! А потім сказав обкомівцю:

І даремно, Семене

Семеновичу, ви образили чоловіка. Може, він з вами уперше попробував би вірменський коньяк. А тепер та пляшка он у моєму сейфі.

НАПОЛЕГЛИВИЙ ЗЛОДІЙ

Місце «роботи» кишенькових злодіїв там, де велике скупчення людей, і де у жертв можуть бути гроші. Так було сто років тому, так є і сьогодні.

Щономера у колонці міських новин елісаветградська газета «Голос Півдня» друкувала повідомлення про кишенькові крадіжки. Одне з них мало заголовок «Наполегливий злодій».

6 квітня 1914 року якийсь Коломієць прийшов до Успенського Собору. Під час прикладання до плащаниці він відчув у своїй кишені чужу руку. Однією рукою Коломієць схопив руку злодія, а другою відштовхнув його від себе у груди. Злодій відразу вибіг із Собору.

Через деякий час Коломієць вийшов на вулицю і направився до чайного магазину Гунькіної по Великій Перспективній вулиці. З-за дерева вийшов наш злодій і пішов слідом за Коломіємцем. І при вході до магазину знову засунув руку до кишені жертви, витягнув гаманець і став утікати. Коломієць кинувся наздоганяти злодія.

Один зі свідків пригоди зробив підніжку і злодій зарив носом по землі. Оскільки це було у центрі міста, відразу з'явився городовий. Коломієць забрав свій гаманець, а городовий повів злодія до відділку. Як виявилось, це був Данило Дикий, раніше судимий за крадіжки та позбавлений прав.

Учасником схожої історії довелося бути автору цих рядків. В обідню пору в один із червневих днів 1994 року потрібно було піти у справах до Кіровського райвідділу міліції. Вирішив під'їхати дві зупинки тролейбусом. Зайшов до тролейбуса на середні двері біля готелю «Київ». І коли переїхали міст через Інгул, бачу, як чиясь рука бере з корзини огрядної жінки її гаманець. Я схопив злодія за руку і відразу попередив пасажирів, що я з міліції. Позаду потерпілої стояв її чоловік, як пізніше стало відомо — військовий пенсіонер, підполковник. Він скрутив руки злодієві. Я запитую у пасажирів, чи не погодиться хто бути свідком цієї пригоди. І двоє свідків відразу знайшлося. Вийшли ми на зупинці біля друкарні — до будівлі райвідділку міліції якихось півкілометра.

Але коли ступили на тротуар, чоловік потерпілої відпустив руки злодієві і звернувся до дружини:

— Подивись, Клаво, чи з гаманця нічого не зникло?

Жінка відкрила гаманець, порахувала гроші, і відповіла, що все на місці.

Тоді її чоловік і каже:

— Раз так, то ми пішли. Підемо до райвідділку — годину згаємо, ми й так запінюємося на день народження кума, а нам ще треба на ринок зайти.

Після цих слів подружжя пішло по тротуару у напрямку Критого ринку. А злодій і два свідки кілька хвилин стояли з розкритими ротами.

— Повезло тоді, — звертаюсь до злодія. — Немає потерпілого — немає й крадіжки. Ти вільний.

Один із свідків виматюкався і дав копняка злодієві.

А я пішов у райвідділок міліції. Був там години зо дві. А коли зібрався йти в УВС на вулицю Дзержинського, то на першому поверсі біля чергової частини побачив двох оперуповноважених карного розшуку, які вели під руки мого кишенькового злодія з тролейбуса, а позаду них йшли військовий пенсіонер та його дружина.

Як виявилось, вони із тролейбусної зупинки пішли на Критий ринок, де мали купити подарунок іменникові. Злодій пішов за ними. І примудрився на ринку знову витягнути гаманець з корзини жінки. Але

й цього разу його витівка була помічена оперативниками, які робили рейд ринком...

Чи потрапили військовий пенсіонер з дружиною того дня на святкування дня народження кума — не знаю.

БАЛОН УПАВ НА НОГУ

У 1960-ті роки Кіровоград ще не був газифікований. У квартирах житлових будинків та на кухнях гуртожитків лише почали встановлювати газові плити. А самі газові балони знаходилися на подвір'ї у спеціальних металевих загорожах, з яких гумові шланги від балонів тягнулися до будинків. Звісно, що балони були у дефіциті, отож і в ціні.

Якось від будинку по вулиці Карла Маркса уночі викрали усі балони з такої загорожі. Знайшлися свідки, які бачили як їх вантажили до кузова автомобіля ГАЗ-51, який потім поїхав у напрямку швейної фабрики.

Автомобілів на той час було небагато у місті, тож

ми швидко знайшли потрібний, — розповідав Віктор Краснокутський, який на

той час був слідчим у міському відділі міліції. — Водій цього автомобіля, а належав він заводу «Червона зірка», сказав, хто був ініціатором крадіжки. Це добре знайомий міліції раніше судимий Петро Липохвіст, який два тижні тому вийшов з в'язниці.

Коли затримали і привезли підозрюваного у відділ міліції на вулицю Леніна, 6, він спершу категорично заперечував, що причетний до крадіжки. Твердив, що водій ГАЗ-51, у якого він, мовляв, купив літр самогонки, обіцяв розрахуватися пізніше, але так і не розрахувався, тож обмовив його за це.

Сиджу я у кабінеті на другому поверсі міськвідділу і чекаю, коли приведуть Липохвоста з камери для затриманих для чергового допиту, — продовжує Краснокутський. — За дверима — газовий балон, який мене попросила родичка заправити. І цей балон змусив Липохвоста зізнатися.

Коли заводили злодія до кабінету, сержант випадково зачепив балон і той упав на ногу затриманому. А той як закричить! Як потім

виявилось, балон спричинив закритий перелом гомілки. «Швидку мені, швидку» — став кричати злодій. Сержант посадив Липохвоста на стілець.

— Зараз відвеземо тебе до лікарні, але спершу підпиши зізнання у вчиненні крадіжки балонів, а то, дивись, ще помреш по дорозі до лікарні, — говорить слідчий.

— Та як тут не зізнатися, коли ж ви знайшли вкрадені мною балони, тож ті, хто їх купив на очній ставці вкажуть на мене.

І Липохвіст розписався у протоколі допиту, навіть не читаючи його.

ХТО СПАЛИВ ВОЖДЯ СВІТОВОГО ПРОЛЕТАРАТУ

У радянські часи центральна вулиця кожного населеного пункту носила ім'я вождя світового пролетаріату, у кожному місті, райцентрі, а також у багатьох селах Кіровоградщини стояли пам'ятники Леніну. Було кілька таких пам'ятників і у Кіровограді.

До речі, кіровоградський пам'ятник був першим бронзовим пам'ятником Леніну в СРСР, встановленому після смерті Володимира Ілліча. Його встановили у центрі площі Революції (нині Ковалівський парк) 7 листопада 1925 року. Під час окупації Кіровограда фашисти скинули з п'єдесталу комуністичну святиню. Але вже у 1944 році фігуру вождя тимчасово встановили у гіпсі, а у 1947 році — і в бронзі.

Як розповідав ветеран органів внутрішніх справ Василь Стояновський, новий пам'ятник Леніну у парку замінили у 1967 році. Його привезли у Кіровоград потягом. Із залізничної станції доставили автомобілем у парк. Пам'ятник був у дерев'яному ящику, набитому тирсою, щоб не пошкодився при транспортуванні. Автокраном зняли ящик з платформи вантажівки і опустили на асфальт біля постаменту. Стояновському доручили організувати охорону цього ящика, поки встановлять пам'ятник на п'єдестал.

Василь Никифорович проінструктував двох міліціонерів-сержантів, які щоночі повинні були чергувати у парку.

Та оскільки пам'ятник не поспішали встановлювати, і він лежав більше тижня, то міліціонери-сторожі приспали свою пильність. Якось уночі вони вирішили піти у гуртожиток подрімати кілька годин — а що може трапитися з ящиком, кому він потрібний? І саме тієї ночі сталася надзвичайна подія. Чи то випадковий перехожий, чи хтось спеціально кинув у ящик недопалок цигарки і тирса почала тліти. Коли це помітили і викликали у парк пожежників, дерев'яний ящик згорів дотла. Та ще й під час гасіння пожежі незграбні пожежники шлангом відірвали вождю носа та «ампутовали» пальці на правій руці. Тож коли на місце пригоди у парк прибуло керівництво міськкому партії, то пам'ятник Леніну мав, м'яко кажучи, непривабливий вигляд.

Пам'ятник відмили, підремонтували, підфарбували і оперативно встановили на п'єдестал. Потім ще довго колеги підсміювалися над Стояновським, що це він спалив вождя світового пролетаріату.

ДОПОМІГ МІФІЧНИЙ ПРИЛАД

У грудні 1963 року у селищі Балахівка Петрівського району у сараї знайшли труп господині з розбитою головою. У її вбивстві запідозрили чоловіка. Проте він заперечував це.

Підозрюваного привезли у Кіровоград і «поселили» до кімнати попереднього затримання міськвідділу міліції на Леніна, 6. Працівник карного розшуку Василь Стояновський попросив одного із «квартирантів» камери, де сидів затриманий, тіло якого відсотків на вісімдесят було вкрите злочинськими татуюваннями, тож він був авторитетом у камері, щоб той, начебто, між іншим завів мову про те, що у слідчих є такий прилад, з допомогою якого вони можуть читати думки злочинців. За це авторитету Стояновський пообіцяв пачку цигарок.

І авторитет справді завів мову про цей міфічний прилад, та зауважив, що його особисто уже не один раз ловили на ньому. Далі криміналісти підготували лампу-спалах від фотоапарата, закрили шторами вікна у кабінеті слідчого і завели до нього підозрюваного.

— Ви зараз перебуватимете під впливом приладу

«Ілка-6», — сказав йому Стояновський. — У разі вашої невірної відповіді на поставлене запитання, вам буде дуже боляче, можливе запаморочення голови і втрата свідомості.

Далі блимнув спалах, і підозрюваний, не дочекавшись першого запитання, закричав несамовито:

— Пече, не треба, я усе скажу!

А далі він зізнався у вбивстві дружини.

ТУМАН ЯРОМ...

В одну з осінніх ночей 1962 року у селищі Компаніївка обікрали продовольчий магазин. У райкомі партії підняли гвалт з цього приводу, звинувачуючи міліціонерів у халатності. Мовляв, магазин навпроти райвідділу і черговий уночі зобов'язаний був бачити через вікно як злодії збивають з його дверей замок.

Райвідділ міліції знаходився у старому глиняному будинку з кам'яним підмурком. Поряд з кімнатою чергового дві камери для адмінарештованих. Опівночі до чергового донеслися з однієї камери слова пісні «туман яром, туман долиною...» Черговий відкрив камеру і застиг від побаченого. На соломі під стіною лежали двоє місцевих жителів, яких затримали три дні тому за крадіжки. Вони були п'яні, і це вони голосили. Поряд з ними на підлозі валялися дві порожні пляшки від горілки, недоїдений шматок ковбаси, консерви та інші продукти.

— Звідки усе це? — запитав черговий, до якого нарешті повернувся дар мови.

— З магазину! — гордо відповів один із затриманих. — Ви ж дали учора нам на вечерю таку несмачну кашу, що в горло не лізла. Ось ми вибралися через отвір у стіні на вулицю. Пішли до магазину, збили замок і набрали собі два мішки продуктів. Після цього тією ж діркою повернулися назад до камери.

Під Компаніївкою тоді був полігон військової частини, куди з бомбардувальників під час навчань скидали муляжі бомб, вражаючи ними виставлені цілі. Якось уночі пілот літака сприйняв три вогні — у вікнах райвідділу міліції, райкому партії та магазину — за розпізнавальні знаки на полігоні, куди треба було скидати бомби, і кинув їх на селище. Одна бомба упала під глиняною стіною райвідділу міліції і відколовся ріг будинку. Тоді його так-сяк замазали. А затримані уночі відколупали алюмінієвою ложкою глину, вилізли з райвідділу на вулицю, обікрали магазин, а потім з краденим повернулися назад у камеру.

Свій вчинок злодії пояснили тим, що вони скоїли до десятка крадіжок, так що однією більше чи менше значення для них уже не було. А утікати не збиралися — все рівно знайшла б міліція.

НІ ПИЛИНКИ НА ШАФІ

Був такий період в історії міліції часів Незалежності, коли начальники обласного управління змінювалися майже через два-три роки. І коли в УМВС області дізнавалися, кого призначили до них новим начальником, дзвонили на його попереднє місце роботи і кожен начальник галузевої служби цікавився у свого колеги, як ставиться цей майбутній генерал до його служби, і який він взагалі.

Про одного з таких призначенців у Кіровограді отримали інформацію, що він ще не перехворів службою в армії, де дослужився до старшини, і тепер, відвідуючи кабінет якоїсь служби, чи будівлю райвідділу міліції, він спочатку підходив до шафи, яка траплялася йому на очі, і проводив поверху рукою, шукаючи там пилюку. І не дай Бог знаходив її там, чи бачив, що корзина для сміття повна, або ж не політі вазони на вікні — відразу давав вказівку начальнику штабу УМВС присилати у цей підрозділ бригаду для комплексної перевірки його діяльності.

І ось цей майбутній генерал наступного дня після представлення колективу УМВС вирішив поїхати для ознайомлення у ряд районів області.

У двері міськрайвідділу у Знам'янці генерал подзвонив о шостій годині ранку. Черговий вибіг з рапортом. Проте полковник не став його слухати, а попрямував до кімнати чергової частини. І відразу — до шафи з документами. Став навшпиньки, щоб дістати її верху, і провів рукою — пальці були чистими. Полковник пішов до іншої кімнати. Лап — чисто. До вазона на вікні — политий. Нічого не сказавши черговому, полковник вискочив з будівлі міськрайвідділу, сів до свого автомобіля і поїхав.

Та ж картина була і в будівлях рай- та міськвідділу міліції в Олександрії. Скрізь, куди діставала рука обласного начальника, було чисто. У міськвідділі міліції йому навіть стало зле від того, що його спроби знайти хоч де пилюку не увінчалися успіхом, і він присів у крісло чергового та попросив стакан води.

Черговий дістав новий разовий пластиковий стаканчик і пляшку мінералки з холодильника. Полковник випив, не подякував і пішов до свого автомобіля.

— Що у нас тут є ще поблизу, — запитав у водія.

— Можемо поїхати у селищі Петрове, чи в Онуфріївку.

— Поїхали в Онуфріївку! — наказав полковник.

— Було вже близько дев'ятої години ранку. Керівництво

райвідділу і увесь особовий склад, яких попередили з Олександрії, що їде кіровоградське начальство, були на своїх місцях. Начальник райвідділу зустрів начальника УМВС в області на сходах і повів до свого кабінету. Полковник йшов мовчки. А коли зайшли до кабінету, він підійшов до іконостасу фотографій на стіні за кріслом начальника райвідділу — президента, прем'єр-міністра, міністра МВС — і провів пальцем по рамці з портретом міністра МВС. Вона була протерта.

І полковнику стало зовсім зле. У нього підкосилися ноги, добре, що господар кабінету устиг підхопити його під руки і всадити у своє крісло. Далі викликали карету швидкої допомоги, яка й повезла полковника до Кіровограда у кардіоцентр...

ЧЕСНІ ПОЛКОВНИКИ ЇЗДЯТЬ НА ДЕШЕВИХ НІМЕЦЬКИХ АВТОМОБІЛЯХ

— Що там за шум на подвір'ї? — звернувся начальник обласного управління Державтоінспекції Василь Марушак до своєї секретарки, оскільки вікно з приймальні виходило на подвір'я.

— Лейтенант Петренко приїхав, — відповіла Люся.

— Так він же у відпустці! — здивувався полковник. — Я думав, він уже десь в Єгипті на піраміду карабкається. Невже не заробив на путівку, торгуючи талонами з проходження техогляду? — саркастично зауважив Марушак.

— Та, мабуть, за відпускними приїхав, бо на путівку не вистачає, — тепер засміялася секретарка. — А на автомобіль грошей вистачило. От і вирішив похизуватися ним перед колегами.

— А що ж там у нього за автомобіль? — піднявся з крісла Марушак і підійшов до вікна у приймальній.

Посеред подвір'я стояв «Мазераті Леванте», а навкруги нього — більше десятка міліціонерів.

— Нічого собі! — здивувався Марушак. — У мене, начальника обласного ДАІ, — «Фольксваген», а у нього, простого лейтенанта, — «Мазераті!» Зайди в інтернет — за скільки там продають сьогодні «Леванте»? Скільки-скільки?! 72 тисячі доларів! Ні, треба його перевести в інше місце, а то на техоглядах пузо собі уже наїв, як у генерала.

А далі розчервонілий Марушак набрав номер телефону начальника управління внутрішньої безпеки УМВС:

— Добрий день, Яковичу! У тебе який автомобіль?

«Опель»! А ось в мого інспектора Петренка знаєш який автомобіль! Ти не вгадаєш навіть з десяти разів. Уявляєш, лейтенантик приїхав на роботу на новенькому «Мазераті Леванте». У твоїх хлопців на нього нічого там немає? Є! То нехай займаються ним усерйоз, щоб іншим була наука. А то чесні полковники їздять на дешевих німецьких машинах, а якийсь інспектор купує собі «Мазераті»...

У перший же день після відпустки інспектора Петренка затримали співробітники управління внутрішньої безпеки УМВС в області на хабарі у 500 гривень. Це Марущак дав тестеві цю банкноту, щоб той пішов до Петренка вирішити питання з техоглядом свого автомобіля «Волга-21».

ЯК ПОТЕРПІЛИЙ «УЗЯВ» СЛІД СВОЄЇ КОРОВИ

У практиці дільничного Нестеренка з Новоархангельського району було два схожих випадки, коли він вийшов на злочинців за слідами, які вони залишили від місця злочину до свого домоволодіння.

Так, за два дні до паски обікрали колгоспну птахоферму. Уночі злочинці збили два навісних замки на дверях невеличкого приміщення, у якому складували у лотках курячі яйця, готуючи їх до відправки у місто. Злочинці забрали десять лотків з яйцями.

Коли Нестеренко підходив до огорожі птахоферми, то побачив на землі розбите яйце. Напередодні пройшов сильний дощ, і дільничний подумав, що на слизькій дорозі злочинці міг посковзнутися, і якщо їм втриматися на ногах, то з верхнього лотка на землю падали б яйця.

Від птахоферми до села вела ґрунтова дорога. І вже метрів за п'ятдесят дільничний знайшов ще одне розбите яйце. Останнє, п'яте розбите яйце, лежало біля домоволодіння кочегара сільського клубу Геннадія Яблонського...

Інша схожа історія була також за радянської влади. З хліва жителя села Копенкувате пропала корова.

— Я не замикаю на ніч двері хліва, — сказав потерпілий з цікавим прізвищем Делікатний. — Та ви ж знаєте, що у нас ніхто не замикає ні хлівів, ні сараїв. Раніше ж не було у селі крадіжок. Я уже пройшов по сліду, і дійшов до шосе за селом. Корову, мабуть, повели до Тарасівки.

— Пройшов по сліду? — перепитав дільничний. — Ти ж не собака, як ти його узяв той слід?

— Так я приніс з колгоспної ферми лантух силосу і у моєї Зірки від нього розлад шлунку, пронос. Ось вона і залишила на дорозі кілька свіжих коржів...

По цих коржах дільничний Нестеренко разом Василем Делікатним дійшли до домоволодіння жителя села Тарасівка Фрола Бурдейного. Корова стояла біля ясел у його хліві і жувала сіно...

ЧИМ УДАРИВ? ПЛАНШЕТКОЮ!

Дільничним міліціонером у Кіровограді у 1980-ті роки працював Іван Москаленко. Колеги жартома називали його півтора-Івана, а діти — дядя Стьопа. Бо був він зростом 210 сантиметрів, і важив 140 кілограмів. А ще він запам'ятався тим, що ніколи на службу не брав табельну зброю. Кобуру одягав, як казав, для краси, а от пістолета у ній не було.

— А для чого він мені? З хуліганам я і без зброї справлюсь! — сміявся Москаленко. — А так, ще загублю його десь! Моя зброя у планшетці.

Планшеткою називали польову сумку, у якій у міліціонера були папери та ручка.

— Чого Москаленко називав зброєю свою планшетку, я дізнався випадково, коли ми разом затримували учасників бійки на Старій Балашівці, — пригадує полковник міліції у відставці Юрій Москальчук. — Молодь з Кущівки щось не поділила на танцях у парку Леніна з балашівськими. Але балашівських було більше, тож кущівським дісталось на горіхи. А наступного вечора кущівські на трьох автомобілях поїхали розбиратися з кривдниками на Стару Балашівку.

— Ми якраз шукали злодія, який обікрав будинок директора школи на Балашівці, коли дізналися про бійку, — продовжує Москальчук. — Так от, Москаленко спершу пустив у хід кулаки, а потім зняв з плеча планшетку і став нею розмахувати. За хвилину чоловік з десять лежали на землі із закривавленими головами, або ж тримаючись за інші місця тіла — кому куди влучив планшеткою дільничний. Інші, побачивши таке побоїще, розбіглися. Я не встиг і пістолета дістати з кобури, щоб зробити попереджувальний постріл у повітря.

— Чим це ти їх так? — запитую у Москаленка.

— Планшеткою, — сміється. — А знаєш, що у мене в планшетці? і дістає з неї цеглину.

Як у тому фільмі: Чим ударив? Газеткою! А що у газетці? Ломик. Так було і з планшеткою Москаленка.

СХОВАВ ПІСТОЛЕТА У КАБАКУ

Через тиждень, як Семен Миколайченко повернувся у рідне село, відсидівши шість років за розбійний напад, до нього прийшла міліція з ордером на обшук домоволодіння. Хтось у лісі стріляв з пістолета, підстрелив косулю, але забрати здобич не встиг, бо у цей час

по просіці проїжджав на мотоциклі лісник Василь Бобрик. За словами лісника, в утікачі він упізнав Миколайченка.

Господар домоволодіння спокійно віднісся до появи трьох міліціонерів з району, дільничного Івана Колючого, голови сільської ради та двох понятих, за яких покликали сусідів.

Шукайте, якщо прийшли, — сказав він, і продовжив терти кабака для свині..

З півгодини міліціонери порпалися у хаті, літній кухні та хліві. Спускалися і у погріб. Але нічого цікавого для себе знайшли.

Уже думали завершувати обшук і вибачатися перед Миколайченком, аж тут погляд дільничного зупинився на кабакові, який тер господар. Дільничний пригадав історію, як Горпина Щуцька ховала самогон від свого чоловіка Петра, який любив заглянути у чарку. Що не сховає, а той знайде і вип'є. У потрібний час жінка до схованки за пляшкою, а там або ж нічого немає, або ж підлий Петро горілку вип'є, а в пляшку води налле. І тоді жінка пішла на город, зробила у великому кабаці отвір, засунула у нього пляшку, а чопик назад вставила.

Коли Горпина пішла на роботу, Петро став шукати, де вона сховала горілку. Вранці бачив, що ходила на город, тож вирішив, що там десь припорпала пляшку. Маневруючи між величезними кабаками, які того року добре вродили, Петро звернув увагу на одного, який мав зверху білу пляму. Зазвичай ця біла пляма була на кабаках у тому місці, на якому вони лежали на землі. Петро перевернув кабак на інший бік — а там отвір. Петро засунув руку у кабак — пляшка.

Цю історію Колючому згодом розповіла сама Горпина, коли приходила скаржитися на свого чоловіка, щоб дільничний вплинув на нього і Петро перестав пиячити.

А чи не сховав Микола пістолета до кабака? — подумав дільничний, підкликав до себе оперативників з райвідділу міліції і щось шепнув їм на вухо.

Міліціонери пішли на город. А ще хвилин через п'ять вони кликали до себе понятих та господаря домоволодіння. Він і справді сховав пістолета до одного з кабаків.

ВСТАВНЕ ОКО

Як сьогодні у поліції, так і у радянські часи в міліції були співробітники, які любили розпускати руки. Іноді, як це не дивно, це був хороший профілактичний елемент.

Коли у парку Леніна були танці, біля танцмайданчика чергував наряд міліції. Багато хто з робітничої молоді приходив до парку, заглянувши у чарку для хоробрості, бо тверезим не насмілювався б підійти до дівчини, щоб познайомитися. Бувало, кавалери не могли поділити дівчину. І лише хтось комусь давав у вухо, а міліція тут як тут. Затримують одного-двох хуліганів і відводять їх від танцмайданчика, начебто, збираються вести у міськвідділ міліції, щоб там скласти протокол про порушення громадського порядку. Та, відійшовши кілька десятків метрів, сержант говорив хулігану, що на перший раз прощає його, та якщо таке трапиться ще раз — тоді його насправді познайомлять з камерою для адмінзатриманих. А на завершення профілактичної бесіди сержант давав юнакові копняка. І повертався з напарником назад до танцмайданчика, оскільки там уже виникли передумови для нового конфлікту між парубками-півнями.

— Одного разу, — пригадує пенсіонер органів внутрішніх справ Юрій Головченко, — міліціонери звернули увагу на сміх, який лунав з лавочки на площі біля пам'ятника Леніну. Там пенсіонер розповідав двом дівчаткам, мабуть першокурсницям профтехучилища, щось смішне, і під час цієї розповіді торкався рукою за коліно однієї з неповнолітніх.

— Ах, гад, до дітей чіпляється, — сказав напарнику сержант Вакульчик і пішов пенсіонера.

— Що тут у вас? — запитав сержант у дівчаток. — Не ображає вас цей пенсіонер?

— Та ні, — відповіли дівчатка.

А ну гайда у гуртожиток, уже десята година вечора!

— наказав сержант.

А потім подивився навкруги, чи ніхто не бачить, і дав підпотильника пенсіонеру:

А чого це ви чіпляєтесь до дівчаток, вам що, своєї баби уже замало?

Від легкого удару пенсіонер, який сидів на краю лавочки, упав на асфальт.

Ти що це робиш! — схопив за руку сержанта колега.

— Дивись, ти ж йому око вибив.

Пенсіонер піднявся з асфальту і бочком-бочком пішов на вихід з парку.

— З вами все добре? — запитав сержант.

— Так, — відповів пенсіонер.

— А що з оком?

Та воно в мене вставне, від удару перевернулося, і здається, що випало. Я його поправлю на місце.

ІСТОРІЇ-АНЕКДОТИ ВІД ОПЕРАТИВНОГО ЧЕРГОВОГО

У черговій частині УВС області працював оперативним черговим майор, якому було уже за 50 років, а вислуги більше 30 років, а він і не збирався на пенсію. Майор запам'ятався тим, що розповідав молодим співробітникам одні і ті ж самі історії, які, начебто, сталися у його міліцейській практиці. Лейтенанти та сержанти навіть і не думали висловлювати свої сумніви, що такого не могло бути. По-перше, боялися навіть рота відкрити, по-друге, майор із заступником міністра на «ти» розмовляв.

Отож, історії-анекдоти із служби оперативного чергового чергової частини.

*Дзвінок у черговій частині Кіровського райвідділу міліції:

— Алло, міліція? Я застукала чоловіка з коханкою...

— А навіщо Ви сюди дзвоните?

— Так я його на смерть застукала!

*Лунає телефонний дзвінок, черговий бере слухавку:

— Алло, це міліція?

— Ні, поліція, — пожартував черговий.

— Тоді так: тут до сусідів з 35-го будинку по вулиці Глінки партизани у гості прийшли.

*Безхатченко приносить заяву до міліції, що його обікрали:

— Викрали, товаришу лейтенанте, 37 речей.

— Ви так точно все порахували? — запитує здивований черговий.

— Ну, звичайно: стара колода карт та запальничка.

*Дзвінок на лінію «02»:

— Це електрик Коновалов, тут у третьому під'їзді помер чоловік, а може й не помер. Направте до нас карету швидкої допомоги, наряд міліції і «груповозку», про всяк випадок, якщо помер.

Черговий відправляє за адресою, яку назвав електрик Коновалов, наряд міліції та дзвонить на станцію швидкої допомоги.

Коли наряд повернувся у райвідділ, слідчий розповідає черговому:

— Ми приїхали першими, потім уже швидка. На підлозі біля дверей квартири лежить непритомний чоловік, поряд стоїть електрик Коновалов.

— Та не чіпав я його, — став пояснювати електрик. — Я закінчив роботу, подзвонив у двері, він відчиняє, а я йому: «Ну все, чоловіче, лічильник включений...» А він упав як підкошений.

*До райвідділку міліції забігає пенсіонер:

— Щойно у Миргородському провулку у мене зняли золотий годинник! — говорить він схвильованим голосом.

— То чому ж ви не покликали на допомогу? — запитує черговий.

— Я боявся розкрити рота — у мене золоті зуби, — пояснив потерпілий.

*Особливо майору подобалося розповідати наступну історію.

Жінка в поліції на пізнанні:

— Он той, що ліворуч — гад, руки мені викручував... Он той, що праворуч — ноги мені тримав... А он той, що посередині — молодець!

ЗА ВІДБИТКАМИ ПАЛЬЦІВ

Нарис про експерта-криміналіста для відомчої газети МВС «Іменем закону» проілюстрував фотографією у колі сім'ї. На знімку — майор у форменому одязі веде вранці у дитячий садок своїх чотирирічних хлопчиків-близнюків.

У цьому нарисі була відповідь майора на слова журналіста, як він відрізняє своїх хлопчиків — де Петро, а де Павло. Майор відповів жартома:

Дуже просто — за відбитками пальців.

За збігом обставин, відразу після публікації цього нарису в газеті, майора підвищили у званні. Погони йому вручили на урочистому зібранні з нагоди річниці трагедії на Чорнобильській АЕС — наш майор був ліквідатором.

І ось зачитують прізвище майора. Він виходить на сцену і начальник УВС області вручає йому погони. А коли майор сказав традиційні слова «Служу українському народу!», генерал зупинив його і запитав, що було чутно не лише у перших рядах:

А це правду написала про вас газета «Іменем Закону», що ви, щоб відрізнити синів, берете у них відбитки пальців?

Майор сприйняв це як жарт, тож відповів за принципом «яке запитання — така й відповідь»:

Так точно, товаришу генерал!

Начальник УВС співчутливо подивився на майора і вимовив: Важко бути батьком близнюків! А от якби ви не були експертом-криміналістом, тоді б як відрізняли своїх синів?

Майор і це сприйняв за жарт, тож і сам пожартував:

Так, як моя дружина, вона, купуючи одяг дітям, відразу робить нашивки «Петро» і «Павло».

ФОТОРОБОТ МАЙОРА РОЖКОВА

Старший інспектор відділу по боротьбі з економічними злочинами УВС в Кіровоградській області Вадим Рожков отримав чергове звання. Інспектор відділу кадрів Олег Степаненко подзвонив йому і попередив, щоб заніс йому свою фотокартку 3x4 см у формі майора для видачі нового посвідчення.

Але пройшов тиждень, а Рожков так і не поміняв посвідчення. Коли Степаненко нагадував йому про це, Рожков говорив, що немає часу, що завтра сфотографується і занесе.

І тоді начальник відділу кадрів УВС полковник Іван Федорович Гусак, який недолюбував Рожкова, порадив Степаненку пожартувати над майором. Степаненко попросив експерта-криміналіста Юрія Лабутенка скласти фоторобот Вадима Рожкова. Потім цей фоторобот зменшили до потрібного розміру, роздрукували на принтері і Степаненко вклеїв його в чистий бланк посвідчення, та вписав туди потрібні дані. А на край фотографії-фоторобота ляпнув печатку житлово-експлуатаційної контори № 3, де його дружина працювала бухгалтером.

Коли Степаненко відносив посвідчення, Рожкова не було у кабінеті, тож поклав його на стіл майора і пішов. А коли той повернувся з обіду, колега сказав, що заходив Степаненко і приніс

нове посвідчення. Рожков мовчки засунув його до кишені, навіть не відкривши, і поїхав з перевіркою на фірму «Плутон».

Зайшовши у кабінет директора фірми, Рожков представився і сказав, що у нього є кілька запитань. Зазвичай ці слова шокують співрозмовника і той не заглядає у посвідчення візитера. Та у Семена Давидовича був хороший «дах» і хороший зір. Він попросив гостя

потримати своє посвідчення, поки він запише дані перевіряльника, щоб потім зателефонувати генералу, і сказати, що його підлеглий насмілився потурбувати партнера начальника УВС по грі у снукер.

Побачивши на місці фотографії фоторобот, а зверху на ньому відбиток печатки ЖЕКу, Семен Давидович ледь не подавився зі сміху, і відразу став набирати на телефоні номер «02»:

— Це турбує вас директор фірми «Плутон»

Давидович. Тут до мене прийшов з перевіркою якийсь шахрай, а каже, що він майор Рожков, і показує мені липове посвідчення, у яке вклесний фоторобот та зверху печатка ЖЕКу. Прошу вислати наряд міліції, щоб з'ясувати, хто ж це до мене прийшов з перевіркою...

Рожков, почувши це, заглянув у своє посвідчення, і почервонів від сорому. Навіть не вибачившись, розвернувся і вибіг з кабінету, та поїхав додому одягати форму майора, а потім — у фотоательє.

ГОРОДОВИЙ ЗБИРАВ ДАНИНУ НА БАЗАРІ

Так називалася краєзнавча публікація в одному з номерів газети «21-й канал» за 2013 рік. У четвер уранці її автор сидів у службовому кабінеті і гортав сторінки «свіжої» газети, коли відкрилися двері і до кабінету зайшов чоловік, якого журналіст знав як колишнього дільничного Кіровського райвідділу міліції міста Кіровограда.

Це ти писав цю брехню про мене? — не привітавшись, накинувся на господаря кабінету чоловік. — Давай тепер пиши спростування, а то за наклеп до суду на тебе подам!

Не станемо називати справжнє прізвище цього чоловіка, назвемо його просто Петром Петровичем. А якщо у когось із колишніх працівників міліції-поліції саме такі ім'я та по-батькові, і він, не дай Бог, упізнає себе у цій історії, то скажемо, що це не про нього мова, а

зовсім про іншу людину, яка теж носила погони. А щоб були зрозумілі претензії гостя редакції, розповімо, про що ж йшлося у цій публікації.

...5 травня 1915 року в Окружному суді Єлисаветграда відбулася виїзна сесія Одеської судової палати. Слухали справу старшого городового Олександрійської поліцейської команди Семена Шевченка. Зацікавилася влада зловживаннями городового після заяви Карпа Повстяного, торговця на місцевому базарі. Спершу Повстяний розповів повітовому справнику про вимагання городового. А потім, за вказівкою справника, подав письмову скаргу прокурору.

Під час слідства Повстяний пояснив, що він, а також ряд інших торговців харчовими продуктами на базарі, з дозволу городового продавали у своїх рундуках горілку. Шевченко закривав на це очі за 50 копійок у місяць. Так було кілька років. Та восени 1913 року справи торговців погіршилися, і вони наважилися попросити у Шевченка, щоб дозволив платити замість 50 копійок по 25-ть. Та городовий не став і слухати: «Або ви платите мені стільки, як і раніше, або не будете незаконно торгувати горілкою з-під поли!». У листопаді, коли Повстяний не сплатив Шевченку щомісячного внеску, городовий образився і конфіскував з його рундука усю горілку, та пригрозив, що поверне її лише у тому разі, коли усі торговці будуть платити йому по 50 копійок щомісяця. Після цієї вимоги 11 торговців зібрали між собою 5 рублів 50 копійок і передали їх Шевченкові разом зі списком осіб, які заплатили. Незважаючи на це, городовий не повернув Повстяному горілку. І той пішов скаржитися повітовому справнику. Справа дійшла до суду, а суд призначив городовому рік ув'язнення...

Закінчувалася газетна публікація постскриптомом, що за сто років нічого не змінилося, як тоді поліцейські, так і сьогодні міліціонери займаються здирництвом. І не лише під час служби, а й уже знявши мундира. Мовляв, напередодні публікації гостем редакції був читач, який торгує на ринку по вулиці Попова. Прийшов чоловік,

щоб поскаржитися на пенсіонера органів внутрішніх справ, капітана міліції, який уже кілька років не служить у Кіровському райвідділі, а й досі ходить по ринку і збирає данину. Бере у кого грішми, а у кого овочі та фрукти, і не платить за них.

І Петро Петрович Гарбуз, колишній дільничний Кіровського райвідділу міліції, який обслуговував 102-й мікрорайон міста, зокрема і ринок по вулиці Попова, вирішив, що у газетній публікації мова йде саме про нього.

— Почекайте, Петре Петровичу, у вас яке звання?

— Майор, — відповів задоволено чоловік.

— А у публікації мова йде про капітана. І цей капітан займався і займається здирництвом на Центральному ринку, тобто у Ленінському районі міста. Ви ж Ткаченка знаєте? Так це про нього.

— Знаю. Від цього чорта на ринку усі торговці плачуть, — показав свою обізнаність Петро Петрович.

— Я й подумав, якщо напишу, що це мова йде про Ленінський район і про Центральний ринок, це все одно, що напишу прізвище дільничного Ткаченка. Тож, щоб ніхто не здогадався, я й написав, що мова йде про ринок по вулиці Попова.

— Логічно, — погодився Петро Петрович. — А, може, все-таки, ти напишеш у газеті, що ти не мене мав на увазі. Я тобі могорич за це поставлю.

— Петре Петровичу, звісно, я можу таке написати, якщо ви зараз напишете на ім'я редактора газети заяву, що хочете бачити в газеті таку публікацію. Та якщо ця замітка не про вас, то для чого виправдовуватися, що це не ви, адже навпаки усі знайомі подумують, що це саме про вас.

Я здаю свою сторінку редактору у понеділок. Надумаєте давати у газеті уточнення, що це не про вас написано, приносьте його у понеділок — обов'язково надрукуємо.

Більше Петра Петровича Гарбуза у редакції не бачили.

ВУЛИЦЯ ТАНКІСТІВ, 1

Уночі сторож профтехучилища з міста Знам'янка затримав чоловіка, який через вікно заліз до сараю, витягнув на вулицю металеву трубу і ніс її з території училища. За телефонним дзвінком на місце події прибув міліцейський наряд. Злодія повезли «бобиком» до міськрайвідділу.

— Ваші прізвище, ім'я та по батькові, — запитав у затриманого слідчий, який став оформляти процесуальний документ.

— Березенко Володимир
Володимирович, — відповів чоловік.

— Ваша адреса, — продовжив
слідчий допит.

— Вулиця Танкістів, 1.

— Танкістів? А де це у
Знам'янці така вулиця? — здивувався
слідчий почутому і став гортати довідник
вулиць міста. — Немає у нас такої вулиці.

— Як немає, але ж я живу на
вулиці Танкістів, — став наполягати
затриманий.

— Добре, тоді пішли до
«бобика» і поїдемо до тебе додому на

вулицю Танкістів, — наказав слідчий.

Автомобіль поїхав у напрямку селища Знам'янка-Друга. Коли
під'їжджали до танка Т-34, встановленому на п'єдесталі, злодій зрадів:

— Так ось же моє житло! Я в цьому танку живу!

Як виявилось, люк у танку не був заварений, злодій, який був
безхатченком, наносив всередину соломи і зимував у танку

ЗАБУДЬКУВАТИ ЗЛОДІЇ

Досить часто злодії самі себе виказують, залишивши на місці
злочину свої документи чи якісь інші речі, за якими їх легко
вираховують працівники карного розшуку.

Так, у грудні 1907 року Борис Резніков повертався додому на
Верхню Биковську вулицю. Коли карета зупинилася біля його
будинку, і Резніков став розраховуватися за проїзд з кучером, на нього
напали троє чоловіків, відібрали гаманець і утекли. У руках Резнікова
залишився ремінь одного з грабіжників. З тильної сторони на ньому
було написано прізвище власника. Так поліція знайшла одного з
грабіжників, а згодом затримали і двох його напарників...

Уночі 26 грудня 1907 року в Єлисаветграді обікрали рибний
магазин братів Фіалкових по вулиці Великій Перспективній. Виламали
замок у дверях. Прийшовши вранці, власники магазину знайшли на
підлозі чийсь піджак. Виявилось, що його забувся злодій. У кишені
піджака знайшли паспорт на ім'я Андрія Куликова. Фіалкови
викликали поліцію, яка оперативно знайшла власника піджака, і
заарештувала його...

У ніч на 17 лютого 1908 року з магазину золотих речей Абрама Малиновського, який знаходився у будинку Бардаха по Дворцовій вулиці в Єлисаветграді, украли золоті та срібні вироби на 60 рублів. Злодії проламали два дерев'яних перестінки і відкрили замки двох дверей. Під час крадіжки в одного із зловмисників випав з кишені лист від батьків з Одеси...

Уранці 7 листопада 1912 року, коли відкрився вино-горілчаний гастрономічний магазин Гюнтера по вулиці Дворцовій, продавці побачили на підлозі посеред торгової зали три порожні пляшки від коньяку та порожню пляшку від горілки. Також були зламані дверцята металевого сейфа, з якого пропали 50 рублів. А за прилавком хропіли безпробудним сном два злодії. Гроші знайшли у кишені одного із них. Коли прибули поліцейські, то впізнали Марка Сидоренка та Івана Фурсова...

На початку 1970-х років багато клопотів працівникам міліції кількох областей в центрі України завдав злодій-рецидивіст Мирон Корженко. Він спеціалізувався на крадіжках з магазинів, проникаючи до приміщень торгівельних закладів через дах. Після чергового звільнення з в'язниці він вирішив зробити турне по невеликому кільцю — Дніпропетровськ, Полтава, Кременчук, Кіровоград з поверненням до відправної точки, де на нього чекала співмешканка.

Прибув до Кіровограда Корженко потягом. Вийшов з вокзалу і побачив з іншого боку Привокзальної площі дві довгі будівлі з великими літерами на фасаді. Слово, складене з них злодієм, було до болю знайомим, бо воно вже п'ять разів приводило його в місце позбавлення волі.

«Те, що треба!» — відзначив про себе наш фігурант і швидко перейшов Привокзальну площу. Влаштував його і асортимент товару на полицях магазину: «Багато! Буду брати!»

Вийшовши на вулицю, Корженко щось виміряв для себе кроками від рогу будівлі, заглянувши при цьому у вікно магазину. Далі, обійшовши споруду, оцінив стан даху, не забув відмітити місцезнаходження драбини, що вела на нього.

О третій годині ночі, в свій улюблений час, злодій почав «взяття магазину». Піднявшись на дах драбиною, зробив отвір у стелі і по стелажках спустився униз. Там став напихати сумки ходовим і дефіцитним на той час товаром — крeпдешиновою тканиною, жіночими панчохами та іншими цінними речами. Поклав у сумку і новий модний костюм, нейлонову сорочку та лаковані туфлі. Потім, трішки подумавши, прихопив сіру краватку і широкополий капелюх.

Але коли товар був уже складений, і можна було підійматися з сумками на горище, сторож почав черговий обхід магазинів, розташованих на площі. Олексій вчасно сховався під прилавком. Пронесло.

На горищі Корженко зняв з себе одяг і перевдягнувся в новий. Спустившись з даху магазину, безперешкодно дістався до вокзалу, звідки потягом відбув до Дніпропетровська.

Слідчо-оперативна група проаналізувала зібрані дані і встановила особу, яка могла бути причетною до скоєння крадіжки. Кіровоградські сищики виїхали до Дніпропетровська на квартиру співмешканки Олексія, де й застали злодія з відкритим від здивування ротом.

Що допомогло міліції вийти на злодія? Перевдягаючись на даху магазину у крадене, злодій свій одяг покинув там, забувши документи у кишені старого піджака...

А у травні 2020 року подібна історія сталася в Олександрії. Жінка прийшла з дитиною на шкільний спортмайданчик. Свою сумку повісила на турнік і відійшла на кілька метрів до дитини, яка гралася у ямі з піском для стрибків у довжину. Раптом почула позаду шум. То невідомий юнак, який до цього куняв неподалік на колоді, схопив її сумку і став утікати. Хтось викликав поліцію. І тут виявилось, що грабіжник забувся на колоді свою спортивну куртку. А в її кишені лежав мобільний телефон. Подзвонивши за номером у блокноті проти слова «мама», поліцейські дізналися кому належав цей телефон, і де він проживає. Тож коли юнак повернувся додому, на нього уже чекали...

«ШАНУВАЛЬНИКИ» ЖИВОПISУ САМІ СЕБЕ ВИКАЗАЛИ

У ніч на 1 лютого 1914 року в Єлисаветграді обікрали магазин картин та рам Йосипа Межиковського. Злодії розбили віконне скло, а потім винесли близька ста картин, більшість з яких по-варварськи вирізали з рам, а також вкрали інші речі. Межиковський прийшов до магазину вранці і побачив на підлозі велику кучугуру снігу, яку намів уночі вітер через отвір у вікні, та викликав поліцію.

Начальник розшукової поліції запевнив Межиковського, що рано чи пізно, а він знайде злодіїв. Хоча не виключав, що вони до того часу можуть продати усі картини.

І справді, через два місяці після пригоди стали відомі прізвиська цінителів живопису. Та у цьому не було ніякої заслуги поліції. Злодії самі себе виказали.

28 березня до магазину зайшла жінка, яка запитала, чи не зможуть зробити рами для її п'яти картин, які вона принесла згорнутими у сувій. Зовнішній вигляд гості не вказував на її інтелігентне походження, і тому її прохання відразу насторожило Межиковського, хоча він не виказав свого занепокоєння. Розгорнувши та оглянувши принесені картини, він знайшов три свої, і зрозумів, що й інші дві вкрадені. Межиковський непомітно

дав знак дружині, яка допомагала йому у торгівлі, викликати поліцію. А сам, щоб затримати жінку якнайдовше, попросив її зачекати, поки він заміряє розміри майбутніх рам, потім вона вибере багет до них, а він скаже, скільки коштуватиме уся робота. Та не устиг власник магазину завершити обміри, як до приміщення зайшов городовий, будка якого була за квартал від магазину по вулиці Петрівській.

Як виявилось, крадені картини принесла Зінаїда Драченко, яка проживала на Кушівці. Городовий відвів її до поліцейського відділку, куди покликали поліцейських з розшукового відділу. Під час допиту Драченко сказала усе, що знала.

Поліція поїхала на Кримську вулицю, де проживала жінка, і в її хаті затримала злодіїв — Дмитра Тітова та Льва Дев'ятинського. Під час обшуку у хаті знайшли картини, які вони украли з магазину Межиковського. Також у хаті були ще зо три десятки картин, вкрадених з магазинів Одеси та Херсона. Хто їх намалював, у поліцейському повідомленні не було вказано...

ЗМІСТ

Пий на здоровля.....	3
Коробка від одеколону.....	5
Стакан насіння.....	6
Шість пістолетів у туалетній ямі.....	8
Хто обкрадав покійників.....	11
Проспали бичка.....	13
Кохаючись, забруднив сусідку.....	15
З блокнота майора міліції.....	17
Згвалтування у «перевернутій формі».....	19
Спостережлива генеральша.....	20
«Він не уміє зустрічати гостей».....	21
Руда перука.....	24
Картина олією.....	25
А Вітька слухає.....	27
«Написано не дуже професійно».....	29
Культпохід у театр.....	30
Шапка другого секретаря.....	31
Листівки від генерала.....	34
«Тривожна» валіза.....	36
Не для преси.....	38
Як підставили капітана.....	39
І серед генералів бувають хороші люди.....	41
Третій тост – за жінок.....	42
Сім баранів.....	44
Одружився на подрузі.....	45
Щасливої дороги!.....	46
Полковник не любив складних слів.....	47
А чого це ти матюкався.....	49
З обкому партії у полковники міліції.....	50
Двадцять холодильників, двадцять телевізорів.....	51
Батько і два сини.....	53
Укушена губа.....	54
Аркуш з блокнота.....	56
Крадіжка у приміщенні обкому партії.....	59
Службове посвідчення.....	60
Похромував «Макарова».....	61
За заслуги перед керівництвом.....	62

Заснув у шафі.....	64
Генералу закон не писаний.....	65
Донька генерала «наїхала» на генеральського сина.....	66
Допоміг на свою голову.....	66
Як полковнику підборіддя відкусили.....	67
Не знав директив Центру.....	69
В'язня Гуревича поїли коньяком.....	70
Злодій попросив підвезти.....	73
Кадри вирішують усе!.....	74
Шість мобілок у жіночому туалеті.....	75
Поліція допомагає людям.....	76
Це я, Богатирьов!.....	77
Міліціонер відірвав руку хулігану.....	78
Два портрети президента у кабінеті.....	80
Як у тому фільмі.....	81
Злодій у пастці.....	82
Звідки беруться анекдоти.....	83
Захист від мікрохвиль.....	85
Думала, дід пропив.....	86
На долоню нижче колін.....	87
Посмішка Мони Лізи.....	87
Репортаж з місця події.....	89
У позі Ромберга.....	91
Як гості з Києва спали у кімнаті для затриманих.....	95
Дві посилки з цитрусовими.....	96
Залишився голодним.....	97
Наполегливий злодій.....	98
Балон упав на ногу.....	100
Хто спалив вождя світового пролетаріату.....	101
Допоміг міфічний прилад.....	102
Туман яром.....	103
Ні пилінки на шафі.....	104
Чесні полковники їздять на дешевих німецьких автомобілях.....	105
Як потерпілий «узяв» слід своєї корови.....	106
Чим ударив? Планшеткою!.....	107
Сховав пістолет у кабаку.....	108
Вставне око.....	110
Історії-анекдоти від оперативного чергового.....	111
За відбитками пальців.....	113
Фоторобот майора Рожкова.....	114
Городовий збирав данину на базарі.....	115

Вулиця Танкова, 1.....	117
Забудьковаті зlodії	118
«Шанувальники» живопису саму себе виказали.....	120

Володимир Васильович Поліщук народився 21 червня 1959 року у районному центрі Підвисоке (нині село у Голованівському районі) Кіровоградської області. Член Національної спілки журналістів України (з 1987 року), член Національної спілки краєзнавців України (з 2018 року), полковник міліції. Має дві вищі освіти.

У 1986-1992 роках працював кореспондентом багатотиражної газети «Будівельник» тресту «Кіровоградбуд». У 1993-2005 роках служив в органах внутрішніх справ, начальник Центру громадських зв'язків УМВС в Кіровоградській області. У 2005-2022 роках – кореспондент обласної газети «21-й канал». За суміщенням викладав у Кіровоградській філії університету «Україна» та на факультеті економіки та менеджменту Центральноукраїнського національного технічного університету.

Друкуватися почав у 1979 році. Гумористичні твори вийшли в багатьох обласних, міських та районних газетах майже усіх республік колишнього Радянського Союзу. Також друкувався в численних київських та московських газетах та журналах, зокрема, «Перець», «Крокодил», «Вітчизна», «Україна», «Правда», «Літературна газета». Гумористичні твори представлені у чотирьох колективних збірниках, виданих у Москві, Києві та Дніпропетровську.

Володимир Поліщук - лауреат Кіровоградської обласної краєзнавчої премії ім. В. Ястребова (2018), Кіровоградської міської журналістської премії ім. В. Ципіна (2018), Кіровоградської обласної літературної премії ім. В. Винниченка (2022), премії редакції збірника «Інгульський степ». Призер конкурсу «Шолом-Алейхем в Україні» благодійного фонду ім. Шолом-Алейхема (2022). Оповідання «Немедленно напечатать» зайняло перше місце у конкурсі «Нездійснені архіви - 2021».

Автор більше 20 книг, електронні варіанти яких виставлені на сайті Кіровоградської обласної бібліотеки ім. Д. Чижевського (<https://library.kr.ua/elib/polishuk>).

Володимир Поліщук

Весільний генерал-майор міліції

Комп'ютерна верстка *В. Поліщук*
Дизайн обкладинки *О. Ротар*
Технічний редактор *Н. Ротар*

Надруковано з оригінал-макету, наданого автором

Підписано до друку 10.11.2022 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times New Roman». Друк – лазерний.
Наклад 300 прим. Зам. №1/101122

Видавництво та друк
Суб'єкт видавничої справи
ФО-П Ротар Н.М. Серія ДК№7321
м.Кропивницький, вул.Габдрахманова, 3
+38(066)76-65-580
+38(066)390-70-317

